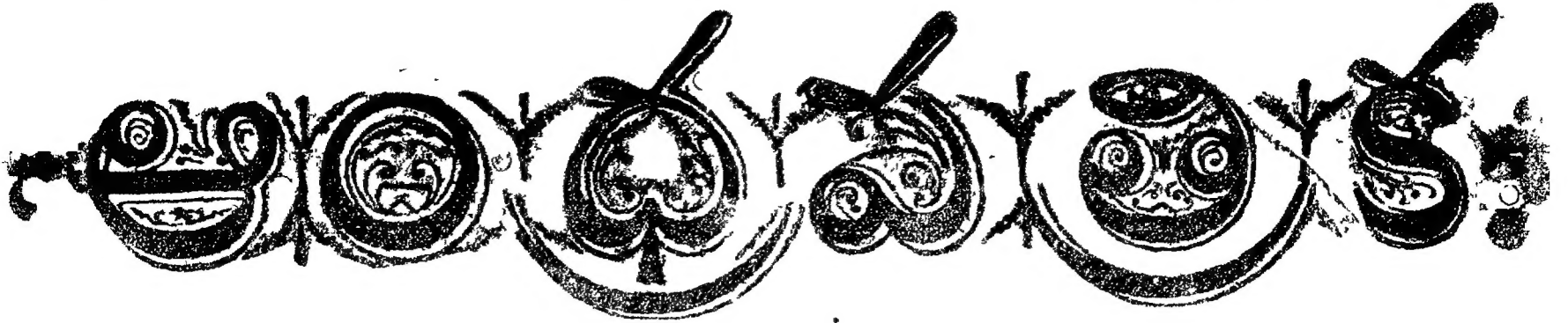

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544

31/2/6

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ.సం॥ సెప్టెంబరునెల 19-వ తేది శనివారము
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, ఆశ్వీజమాస శుద్ధ ప్రథమ ౧

No. 143
సంచిక ౧౪౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. మహాభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

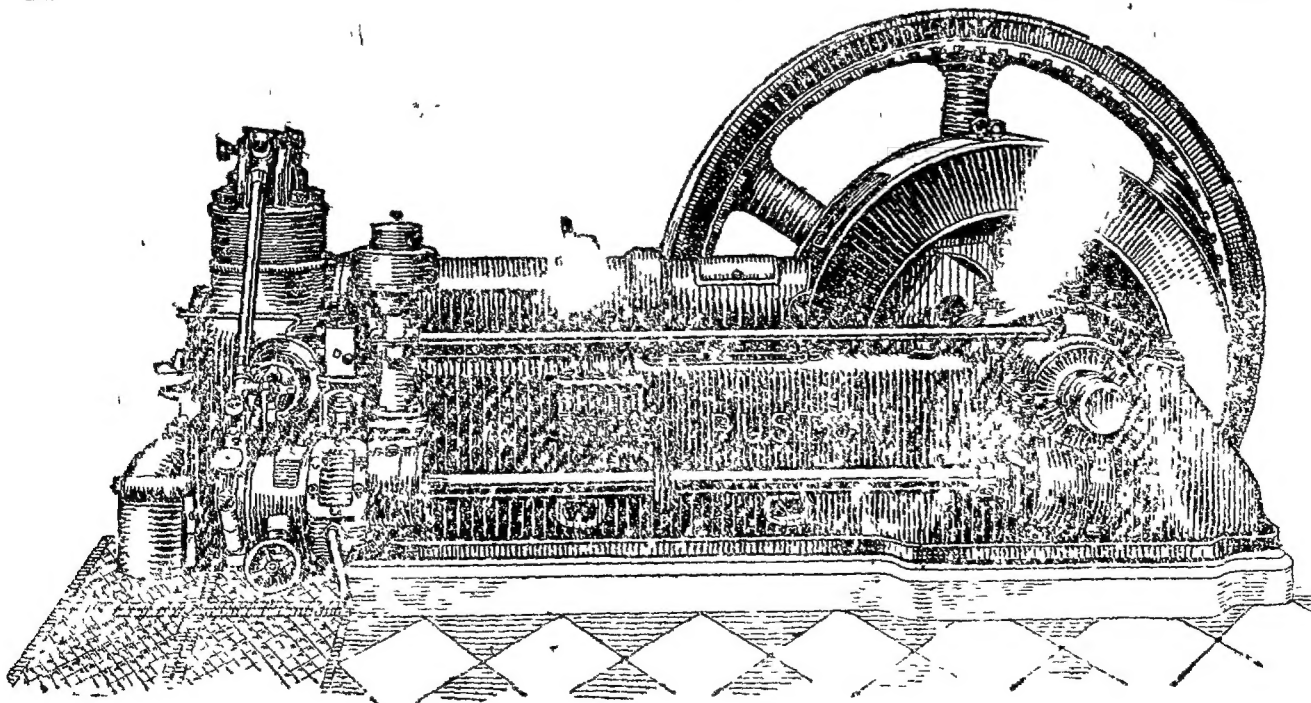
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు ఫోర్టు బొంబాయి.

ది రస్ట్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఏంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్ట్రోక్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరిసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురత ఏమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం ౪512 రు, చిత్రముగల మా క్యూటబాగుకు వ్రాయుడు
మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి ఆండుకో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ వెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

(388)

పరస్పర ప్రేమ రాజమందిరి

నూతనయంత్రములు!

మేల్కొనడము అప్పుచులకు సమకమగు తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరబిక్-ఇంగ్లీషు-లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

తెలుగు పాఠములు
కవర్లు
కావ్యములు

రసము బుక్కులు
శుభలేఖలు
ఆఫ్ టోను బుక్కులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగుధరలకు
సకాలమున ముద్రింపబడును.

1204

గ్రంథములలోని కువయుక్తము లగు బొమ్మలు అనగా ఎంగ్రేవింగుపనులు చక్కగా తయారుచేయబడును.

13

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్ సెట్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి ఆండ్ సన్సు, మద్రాసు

మీ కు విన గ కా వల సిన ను త యారు చేసి యిచ్చెదము.

మానవ మేల్కొనకం కెంపులు, పుష్కరాగములు పచ్చలుచేర్చికట్టబడిన టీకాలు, జడవిల్లులు యేరకములో నైనను, ఎంత నైజాలో నైనను గలవు తేనివి తయారుచేసి యిచ్చెదము. ఇదిగాక పలురకముల బంగారుగాజులు, గొలుసులు, వెండిచెంబుకు, గొలుసులు, నాజాకు సామానులు మొదలగునవి అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నది. కానుబంగారు చొక్కపువెండికాపుల మొదలగువాటికి పూచీనిచ్చెదము.

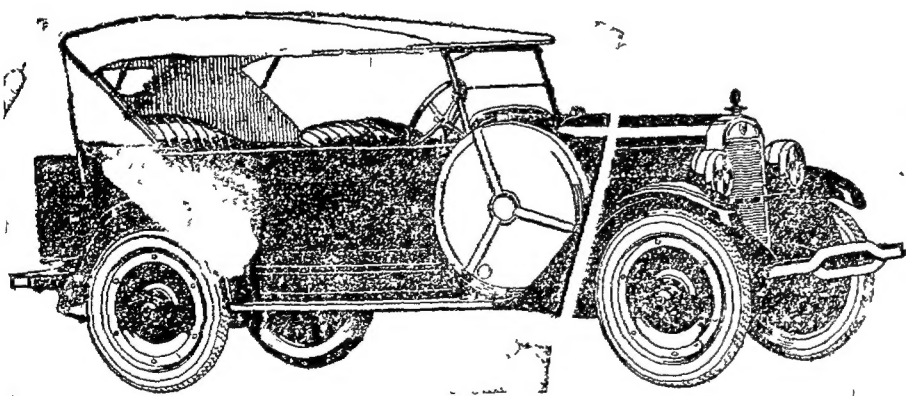
కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్యబదరు, ప్రొవైటర్లు.

ఆంధ్రజ్యోతి ల రి మాన్యు ఫాక్చరీంగు కం పె సీ,

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ.

బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

(1)

Maxwell

మా క్సు వె ల్

క్రొత్తవి నోదమెనబండి

మంచి వేరుపొందిన బండి

విదుగురు కూర్చునుటకు తగినది, బాదాము రంగు వేయబడినది, ఎత్తని హంటు, నల్లని ఫెండర్లు, గుండ్రని చక్రములు, బాన్చి మాగ్నెటో, ఇనిత్, కార్బురెటర్, రెమి ఎలక్ట్రిక్ పద్ధతి, ముందు పెనుక బంపర్లు, పెనుక ట్రంకు—మొదలగునవి అన్నియు చేరి

క్రొత్తమాక్సు వెల్ వినోదమైన బండి యగును. ప్రస్తుత కాలమునకు మిక్కిలి మనోహరమైన బండి. ఒకదానిని మేము మీకు చూపవచ్చునా? 1299

ధర
రూ॥ 5,450

ఎఫ్. ఓ. ఆర్., మదరాసు.

SPENCER & Co., L^{TD}. MADRAS & BRANCHES

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథ నిలయము పితాపురము

—: కొత్త వెలువడిన నవలలు:—

బ్రాంచి 279 లింగి శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

విశ్వ ప్రయత్నము 1-8-0, భారతీ భాస్కరము 1-8-0.

ఈ రెండునవలలు పోస్టేజీగాక చందాదారులకు రూ. 2 నూత్రమే. ఇంకను అనేకమాలన చారిత్రక, సాంఘిక, అపరాధ పరిశోధక నవలలుకలవు. వలయువారికి క్యాటలాగు పంపుదును.

గోరా 1926 ఇంటర్మీడియేట్ బుక్ స్టూబుక్ రు 1-8-0

[యనలెను.

N. B. ఈ గ్రంథనిలయము కాకినాడనుండి శిరముగా పితాపురము మార్చినామగనకు జాబాలు పితాపురమునకే వ్రా

లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

నవంబరు 25 సం॥ నుండి నేను లోకనేన చేయుచుండునంతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆగరించుచున్నా. ఇండియావారున్నా ప్రీతిగాక బర్మా, సిరియా, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱు నన్ను ఆగరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వా, మునలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశిశువులు, సకలజ్వరములు, మాండ్లము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిడ్లు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (శ్వాసకాశము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇళ్లయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపాత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రములు వేసకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్లు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్లు రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

స్టీలు సెల్ వెటి

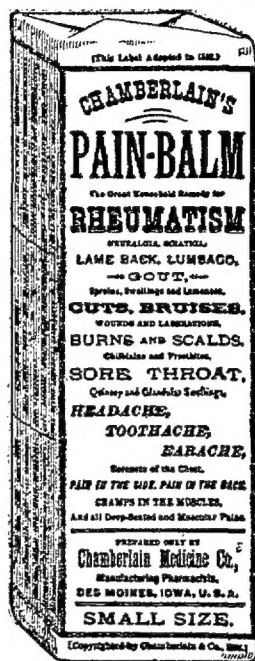
2263

ఇది 1862 సం॥ రమ్మనందు కనిపెట్టుచి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్న మెంటు కలెక్టరు గారైన రామస్వామిగారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్రము వచ్చినది. “నా గడ్డునుందు గజ్జియుండి, తినివేయుచుండెను. తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడితిని. గజ్జి పోయినది. మొండి గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంటుకులు మొలచుచున్నవి.”

బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 1-0-0.

టోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

చేంబర్లెనుగారి పెయిన్ బామ్

గాయములు, ఇలుకు, నెల్లరు పానకుండుట, కీళ్ల సంబంధమైన వాపు మొదలగునాటికి చేంబర్లెను గారి పెయిన్ బామ్ను ఉపయోగించి బాగుగా మర్దనచేసినచో అది చర్మలోనికి ప్రవేశించి, గడ్డ కట్టుకొనిన రక్తము కరిగి వేగముగా పారును. ఒత్తిసిని, నొప్పికి కారణమైన వాపును తొలగించును. అన్నిచోట్లలోను విక్రయించబడుచున్నది, సి పార్కు చేయబడినది. (8)

హనుమాన్ కాపింగ్ పెన్సలు

1727

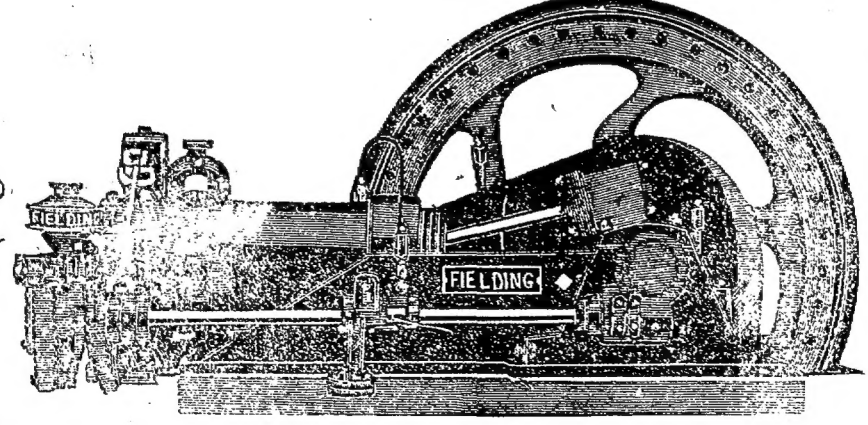
ఎస్. రంగనాథం శెట్టి & బ్రదర్, 12, బందరుపేటి, మద్రాసు.

పవుల్ పెన్సెనా. ఎకర్. సైజు మూడేట్లు, డ్రాయింగ్, గ్రాఫ్ బుక్కులు, ఫూలింగ్ క్యాప్ పెన్, తెటర్ పెన్ మిక్సిలి మేల్లె నన్ని

వేరుశనగకాయ, రైసు, ఆయిలు వగైరా మిల్లులు కట్టుకొనదలచుకున్న వారికి మంచి తరుణము. ఈ ఆగస్టునెల 1-వ తేది నుంచి ధరలు తిరిగి తగ్గించబడినవి.

“ఫీల్డింగు”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్వీ క్యూ స్టాల్డింగు శెమిడీ శల్ క్రాడు ఆయిలు యింజనులు రెండే నిమిషములలో స్టాల్డు కాగలవు.

ఈ యింజను స్టాల్డు చేయుటకు వేపరైజరు కాల్చవలసిన అవసరము లేదు.

వేపరైజరు తరుచుగా క్లీన్ చేయవలసిన అవసరము లేదు.

ఈ యింజనులున్న వీటి సామానులున్న చాలాబలము గలవియై వుండుటవల్లనున్న, యంత్రసామగ్రి యెక్కువగాను, చిక్కుగాను లేకుండ సులభముగాను తక్కువగాను యుండుటవల్లనున్న, యేవిధమైన తొందరలులేక బహుసులభముగాను, చక్కగాను పనిచేయుటలో చాల ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి. క్రూడు ఆయిలుఖర్చు బహుతక్కువ. యెటువంటి మడ్డి క్రూడు ఆయిలు అయినను వుపయోగించవచ్చును.

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., యింజనీర్సు, 12, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు:— కొత్త ఆగ్రహారం, విజయనగరం.

ఇవిగాక మావద్ద పైని వ్రాసిన మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులున్న, యెంచైన రైసు హల్లులున్న, బెల్లింగు, పుల్లిలు, మాస్టింగు, పంపులు వగైరా సామానులున్న యెప్పుడున్న స్థానంలో నుంచబడును.

“ఫీల్డింగు” గ్యాసు యింజనులు, “లాంజి” స్టీము యింజనులు సరసమైన వెలుగు నల్లయిచేయబడును.

అసలు బుట్టా జింకమార్కు గొడుగులు

మారువేరుగల గొడుగులను తీయవద్దు! జాగ్రత్త!!

ఎండకును, వానకును భయపడకండి. ప్రసిద్ధమైన వేరుగల జింకమార్కు గొడుగులను తీయండి.

దక్షిణ, ఉత్తర ఇండియాలో సుప్రసిద్ధమైన

ఇబ్రాహిం కఠిం అండు నన్ను

గొడుగుల వ్యాపారములు,

నెం 251, 252 చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కే స రి

లో ధర్మ స్త్రీ ల కు

కొంగు బంగారు వంటిది

సమస్తగర్భాశయ రోగములకు వజ్రాయుధము

అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును

పెద్ద బుడ్డి రు 3 లు.

చిన్న బుడ్డి రు 1-10-0.

కేసరి కుటీరం - ఆయుర్వేద ఔషధశాల

ఎగ్జారు - మద్రాసు.

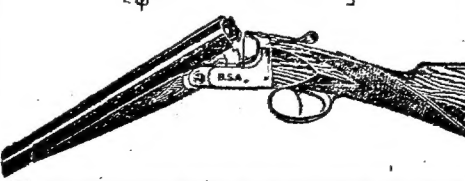

ధ ర లు

సరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యెక్కువవి.
[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

న మ 3-౫, 3-౭, 3-౯ అంశములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకో గలిగినవికూడ దొరకును. (8053)
యం. వి. రామానుజంశెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మాతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

పోతనామాత్యప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగముద్రించుచున్నారము
12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లేజుకాగితములు క్యాలికోబైండు గిల్లుపేరు వెల రూ 6-0-0
సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్లుపేరు రూ 8-0-0
2080 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్లుపేరు రూ 9-0-0
ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

శ్రీ దేవీభక్త

కే. పి. రామచంద్రరావుగారు

శ్రీదేవీ సవరాత్ర మహోత్సవాహ్వనపత్రిక

శ్రీ దేవీ భక్త బ్ర|| రామచంద్రరావు పంతులుగారు యీసంవత్సరము దేవీ సవరాత్రమహోత్సవము యేలూరుపురముండున యీ నెల తే 19 ది నుండి ప్రారంభింప బోవుచున్నారు. యీ మహోత్సవమునకు దినమునకు రహరమి రూ. 50 చొ|| సద్వినియోగము గావించబడును. ప్రతి దినమున లలితా, విష్ణు, లక్ష్మీ, సహస్రనామములతో మూడువేళలను పూజ లానర్ప బడును. దినమునకు రహరమి 25 మంది బ్రాహ్మణుల కన్న దానము గావించబడును. ప్రతిదిన మొకపుణ్యంగన కొక చీరయు రవికియు పసపు కుంకుమములు దానము గావించబడును తదితరంబులగు పూజావిధానంబులు వేదోక్తముగను, మంగళశకరముగను జరుపబడును. గాన సమస్త పురవాసులును సర్వవర్ణములవారును, యేతద్విధవద్వారాభ్యుదయి విచ్చేసి, సదభిప్రాయము కలదేని, యేదినమున నైనను పూజావ్యయమునందు పాల్గొన ప్రార్థితులు. ఏ మహానుభావునకై యీతోబుట్టి రోజులలో యేదినమున నైన పూజజేయింప నిచ్చగింపనో నాటి కొకదినము ముందుగా శ్రీదేవీభక్తున కరిగించి నాటికై వలయు నీక్రింది ద్రవ్యముల సంపాదింప ప్రార్థితులు.

మరువాడ కృష్ణమూర్తి.

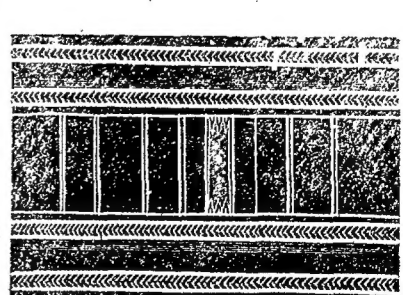
వలయు పూజాద్రవ్యముల వివరములు:—1. (యథా శక్తి) నారికేళములు, 2. అరటిపండ్లు, 3. ముద్దహారతి కర్పూరము, 4. సాంబ్రాణి, 5. అగరుపత్తులు, 6. తమలపాకులు, చెక్కలు, 7. (వీసెడు) కుంకుమ, 8. విరియుములు, 9. పటిక బెల్లము, 10. ఒక చీర, ఒక రవికలరడ్డు, పుష్పాదులు.

ఇంకొక లేఖ

శ్రీ దేవీభక్త రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఏలూరులో సభాధితి బ్రహ్మక్రి గుండు అంబయ్యగారి గృహమునందు దేవీసవరాత్రములను జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. అని 17 వ తేదీన ఏలూరునుండి శ్రీయంత రాయవరపు వేంకటసుబ్బారావు గారు వ్రాసిరి.

దేవీభక్తులు పెంట్లపాడు తణుకు గ్రామములకు వెళ్లిరి. 16 వ తేదీన అచటకు వెళ్లిరి. అటనుండి ఏలూరు వెళ్లేదరు తణుకులో సబరిజిప్టార్లు, సర్వేయర్లరావు, రమణరావు, రామనాథం, అద్వైత బ్రహ్మకాశ్మీగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు పంతులుగారిని బాగుగా నాచరించిరి. దేవీ సవరాత్రములను బందరులో జరుపవలెనని మొదట దేవీభక్తులు ఆలోచించినటుల 15 వ తేదీన పెనుకొండనుండి వ్రాయబడిన యంత్రములన తెలియచున్నది. కాని 17 వ తేదీన వేంకటసుబ్బారావు గారు వ్రాసిన పైవుత్తరమునుబట్టి ఏలూరులో జరుపుటకే స్థిరపడినట్లు శ్చిప్తముగునున్నది. ఈసవరాత్రములలో అనగా దశరా రోజున 10,000 తాయతులను పంచిపెట్టుటకు పంతులుగారు నిశ్చయించిరి. ఏలూరు పోరులును చుట్టుపట్ల గ్రామములవారును దీక్షా పూర్వకముగా జరుగనున్న యీ మహోత్సవమును తిలకించి నేవించి శ్రీమహాలక్ష్మీనారాయణుల కటాక్షమునకు పాత్రులగుదురుగాక యని వేడుచున్నాను. వే. కే.

మర్సిరైస్ట చీరలు

గట్టిచాయ చేతి మొగ్గులో తయారుచేయబడిన చీరలు, పచ్చ, నలుపు, సాధారణ కాపీ కలర్లులో అంచుకు కలావరు బూరరు కొంగుకు కలావరు చుట్టు

కంబిణేషన్లది పుషయోగించుటకు అందరికిని అనుకూలముగా నుండును, వెల తక్కువలో యిప్పటికాలము తరహాగా తయారుచేయబడినది. మీరు తెప్పించుకొని మీకు సమాధానంలేనినో 8 రోజులలో వాపసుపంపిన మీసాము తిరిగి పంపివేయబడును. పార్సలులో మా క్యాటలాగు సహితం పంపబడును.
14 రూ యేరంపలో కావలసినను 1 కి ధర
12 రూ కలావరు లేకుండా రంగుబార్డు 1 కి ధర
పోస్టుచార్జి వేరు వి. పి. గా పంపబడును—
వో. వెంకట సుబ్బశెట్టి,
శ్రీకృష్ణహాల్, బెంగళూరుసిటీ.

ఎర్రవాడ రిఫరేటరీ పాఠశాల

గవర్నరు దర్శించుట

పూనా, సెప్టెంబరు 18:—ఎర్రవాడ రిఫరేటరీ పాఠశాల పేరునున్న పనికే మెచ్చుకొనుచు గవర్నరు సర్ వెస్టీవిల్సన్ గారు ఆచ్చటి బాలరకు పారితోషికము లిచ్చుటకై వెళ్లిరి. గవర్నరు కార్యనిర్వాహకసభ్యుని భార్య మిసెసు లారెన్సు, న్యాయమూర్తి భార్య మిసెసు ఫాసెట్ట, లోరీదంపతులు, కేసు సజీరును గొల్ల హరూన్ జాఫరును మిసెసు కావానీ జహంగీరు మొదలగువారును వచ్చిరి. నివేదికమును చదువుచు యీసంవత్సరము పాఠశాలలో కుటుంబని తరగతులును ఉర్దూ తరగతులును తెరవబడిన వని నూపర్నెంటు కాజీగారు చెప్పిరి. ఇంగ్లీషు ఆటలును మనయాటలును పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టబడినవి. బాలరకు వ్యవసాయముకూడ నేర్పబడుచుండెను. బాలురు తిరుగుబాటుచేయుట బొత్తుగా లేదని నూపర్నెంటు చెప్పెను. చాలమంది యూరపీయులను భారతదేశీయులను పాఠశాలను చూచినవచ్చిరి. మహమ్మదీయ బాలరకు బుక్రీదుపండుగదినము లలో గొల్ల హరూన్ జాఫరుగారు విందుచేసిరి, కొన్నికొన్ని బహుమానములను ఖాన్ సాహెబు జాన్ మహమ్మదుగా రొసంగిరి.

వచ్చినవారి కుపన్యసించుచు పాఠశాలలో తిరుగుచున్న పనికే గవర్నరు కార్యనిర్వాహకుల నభినందించెను. పాఠశాల లో 200 మందిని చేర్చుకొనుటకు వీలున్నను 145 మందియే ముందుట మిక్కిలి బాగుగనున్నదని చెప్పిరి. పాఠశాల యింకను వృద్ధిలోనికి రావలెనని కోరుచు బాలర కావాదు సెలవీయ వలసినదని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

రిఫుల జయముగకు

కేంద్ర ఫిలాఫతుసంఘమువారి ప్రార్థనలు

ధీర్ఘ, సెప్టెంబరు 18:—రిఫుల జయమునకై ప్రార్థనలు సలుపుటకు కేంద్ర ఫిలాఫతుసంఘము వారి రొక దినము నేర్పరచిరి. ఆ ప్రకారముగా జామాప్రార్థనలైన పిదప మహమ్మదీయులందరికిని మహమ్మదాలీగారు జామామసీదులో శుపన్యసించుచు రిఫులవిజయమంతయు జెప్పి వారు స్వాతంత్ర్య ముకొర క్లుబ్బరాదుమండికో తెలియజేసిరి. పిమ్మట నానా జాతిసమితి సభాధ్యక్షుని కీసభవారిఖర్చులో నీ దినవతీర్యాన మును పంపవలెనని నిశ్చయించిరి:—

మా రిఫుసోదరుల జయమునకై ప్రార్థనలు సలుపవచ్చిన ధీర్ఘ నివాసులమగు మేము భగవంతునియందు భారమువేసియుండగా మహమ్మదీయప్రపంచ మంతయును ప్రాచ్యదేశములును నేడు నానాజాతిసమితికై దృష్టుల నిగిడ్చి, ఇది మానవుని జన్మహక్కులను రక్షించుట కుద్దేశింపబడినదా, లేక రహారపు లోని ఏ మూడునాలుగు రాజ్యములనో కలుపుకొని క్రైస్తవులకాని యితర బలహీనమైన జాతుల నణగదొక్కట కుద్దేశింపబడినదా యని అడుగుచున్నది. నానాజాతిసమితివారు మహమ్మదీయుల యొక్కయు ప్రాచ్యదేశీయుల యొక్కయు నమ్మకమును గోరుదులేని ప్రాంసు స్పెయిను దేశములు రెండును కలిసి రిఫులదేశముపై బడి చేయుచున్న క్రూరకృత్యముల నాప వలసినది. నానాజాతి సమితికి న్యాయబుద్ధియు, బుద్ధికుశలతయు స్వాతంత్ర్యేచ్ఛయు నొకంగ వలెనని యభిగమంతునిగూర్చి ప్రార్థించుచున్నాము.

మహమ్మదాలీ “కామేను” పత్రికా సంపాదకుడు. 15 నీమవములు రిఫులజయముకొరకు ప్రార్థించినపిదప సభ యంతటితో ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీమమగ రోల్డుగోల్డు బంగారు చేతిగడియారములు 10 సంవత్సరములు ఉత్తరవాదము

నెం. 20 స్త్రీలును, పురుషులును ధరించుటకు, సుందరమైన, గొప్ప ఆకాశముగల స్విస్ యం గ్రెము కాలకునకు సరియైన ఘంటను చూపును. రూ 7-2-0.

నెం. 23 పలువిధ విశిష్ట ఆకారములకలిగి, ప్రకాశించు నమునంటి రూపుగల, డయల్, తప్పని మిమపుములు కలిగినది. రూ 8-4-0.

నెం. 24 వీటిపై కనపరచిన వాటిలో ఆరి శ్రేష్ఠమైన మొదటి తరము. రూ 8-8-0.

నెం. 29 చిత్రముచెక్కిన, జేబి అనల్ గిల్డు వెండిగడియారము, లీవర్, యంత్రము. రూ 4-15-0.

గమనింపు. పై కనపరచినటువంటి చేతిగడియారముల యొక్క 10 సంవత్సర ఉత్తరవాదము. వెనుక భాగమునందలి ముద్రించియున్న నెంబరులు 20, 23, లేక, 24 లో, మాడు గడియారములు తీయువారికి, అతి సుందరమైన, గోడలో తగిలించు గడియారము బహుమానముగా యివ్వబడును.

డి. ఆటోమన్ కంపెని, తపాలు పెట్ట నెం 174 (ఎ) మదరాసు.

ఆయుర్వేద ఔషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దిరోజులువరకు వెల 8-0-0. 2046
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, విజవాడ.

రామమోహనపార్థసే, బెజవాడ.

2198

నమస్త ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

క్షయరోగము (Tuberculosis) ప్రస్తుతము హిందూదేశముం దున్న సిద్ధాషధము.

(క్షయమునందు ప్రత్యేక అనుభవముగల)

దేవి పండిత ఏ. సి. కణ్ణప్ప మొదలియారిచే అత్యద్భుతముగా కనిపెట్టబడిన

టెలిఫోన్ దేవి సిద్ధభక్తుము నెం 1220

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

చెన్నపురి గవర్న మెంటువారిచే నియమింపబడిన వైద్యునిచే పరీక్షింపబడి, ఆమోదించబడినది.

ఈ ఆమోఘమైన ఔషధము సిద్ధుల యోగము ప్రకారము తయారు చేయబడినది.

ఇందులో పాషాణ సంబంధమైన వస్తువులు చేరుట లేదు.

క్షయమునకు మొదటి దశా (అనగా 20 దినములు) నేవించిన ఆకలిని వృద్ధిచేసి భయంకరమయిన దగ్గును పారదోలును. రెండవసారి నేవించిన (మందముగా నుండు జ్వరమును) క్రమేణ పోగొట్టును. వ్యాధిగ్రస్తుని బరువును బలమును పూర్తిగా హెచ్చించుచు వాపును నెమ్మది చేయును. మూడవ దశా నేవించిన దేహమునం దున్న ముఖ్యభాగములకు బలము గలిగించి వ్యాధిగ్రస్తునికి మంచి ఆరోగ్యము నిచ్చును.

ఆరోగ్యవంతులు దీనిని నేవించిన క్షయము (Tuberculosis) రాసీయక ఆటంకపరచును.

ఒక దశాకు (అనగా) 20 దినములకు సరిపడు ఔషధము వెల రూ 20

DEVI SIDDHA VYDIA SALAI,

3-72, Swamy Nalcken Street, Chintadripet, MADRAS.

Agents:—Messrs. P. RUNGIAH CHETTY & SONS, China Bazaar Road, Madras.

Telegrams: "NERVINE," Madras.

Send for free Literature.

నోటీసు

వెన్నపురి చైనాబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మా జాబ్బి బౌను బ్రాంచియందు డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీ సతీ, బి. ఏ., ఎం. బి. & సి. ఎమ్. విమర్శిత్వ గారి సలహాను ఆధారములుండు తప్ప తిరుమనములందు ప్రతిరోజు సాయం త్రయ 7 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు పొందవచ్చును. మేనేజరు:-అంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీలిమిటెడ్, 19, హారిస్ రోడ్డు, హైదరాబాద్, మద్రాసు.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్యోరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

వాలాజాలోడు, తిరునలం ప్రేక్షకులకుమధ్య 69/16 మైలువద్ద ముకుందరాయపురము అను క్రొత్తప్రేక్షకు బండ్లను క్రాసుచేయుటకు, ప్రయాణీకులను, పార్కులను, సరకులను బుక్కుచేయుటకు 25-9-25 లేదా తెరవబడును. సదరు లేదా నుండి ఈదినకు తెలుపబడినబండ్లు అచ్చట ఆగును.

డౌన్ బండ్లు

ముకుందరాయ నెం 15 నెం 11 నెం 19 పురము

చేరుట ప 10 గం 26 ని సా 5 గం 3 ని రా 1 గం 2 ని బయలుదేరుట ప 10 గం 28 ని సా 5 గం 5 ని రా 1 గం 4 ని

అప్ బండ్లు

నెం 12 నెం 16 నెం 20

చేరుట ప 10 గం 0 సా 4 గం 29 ని రా 2 గం 15 ని బయలుదేరుట ప 10 గం 2 ని సా 4 గం 41 ని రా 2 గం 18 ని

ఓరియంటల్

గవర్న మెంటు నెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములుగ కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000

జీవ భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 22½ చొప్పునను

యొక్క మెంటు భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమాన ముచు కంపెనీ బడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1923 - రూ 1,74,00,000
1924 - రూ 2,37,00,000

ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నది.

ఆదాయకరముగ జీవ భీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియేతరుణము.

వివరముల క్రింది విలాసములకు వ్రాయును:-

బ్రాంచి సెక్రటరీ

ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల పెట్టె 8, మదరాసు

బెంగళూరు బ్రాంచి:

నెం 3, సాత్ పెరేడు, బెంగళూరు, ట్రాన్స్ లాండ్ బ్రాంచి: ట్రాన్స్ లాండ్.

చీనాకుకలిగిన అక్రమము

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు

ప్రస్తుతము చీనాలో సంక్షోభము కలగించుటలే పైకి కనబడుచున్నది. కాని అసలున్న సంక్షోభిత ఆత్మాక్రోశము వివగలవారి కందరికిని వివబడుచునేయున్నది.

యువకుల హృదయములనుండియే యీ అక్రమము వెలువడుచుండుటచే అది మరింత జాలికరముగను హృదయవిదా గకమాగునూడ నున్నది. విదేశీయుల అక్రమములను ప్రతిఘటించినవారు యువకులే. ద్వేషమునుజ లక్ష్మకృమముగ పెరిగి మా పమునిండి కైకిగూడ పొరలపొగినది. ఇప్పుడది ప్రవాహరూప మునుగూడ దాల్చినది. ఇతరదేశములలో ప్రాజ్ఞులు కార్యభార మను వహించుచుండ చీనాలో యువకులపైననే ఆ భారమంత యును పడెను.

పాశ్చాత్యులు ఆసియా ఖండమునకు రాకపూర్వము పెక్కు శతాబ్దాలవరకును చీనావారి తరదేశములలో సంబంధ ములేకుండనుండుటచే నాగరికత స్థిరముగా నెలకొనిన దేశ ము లేదు. మేము కృష్టి యే య ని చీ నా వారు తలచుచుండిరి. భారతదేశమున శ్రీ బుద్ధుడే ప్రథమమైనవారు కా రణమున చీనావారికి భారతదేశముపట్ల నవ్యక్తముగ భక్తిమాత్ర ముండెను. తక్కిన అన్ని దేశములవారును అనాగరికులును అట్టి కులుకనియే చీనావారు తలచుచుండిరి. కొందరు పాశ్చాత్య దేశీ యులు రహస్యముగా నల్లమందు వ్యాపారముచేయుటకు చీనా కువచ్చుటచే చీనావారికి పాశ్చాత్యులపట్ల కలిగిన దుర్భిప్రాయ ము మరింత బలపడినది. ఒక శతాబ్దముపాటు పాశ్చాత్యులు యు ధనాకలను సన్నీలను భారతీయులపైనుకులను భారతీయ ధనమును చీనాకుగొనిపోయి నిర్బంధించి నల్లమందును చీనావారితులగ ట్టిరి. పాశ్చాత్యులు చీనాలో సమద్రపు రేవులను లనన్నిటిని వశపరచుకొని ప్రత్యేకరాష్ట్రముల నేర్పరచుకొనిరి. అపాశ్చా త్య రాష్ట్రములపై చీనా ప్రభుత్వమున కెట్టి అధికారమును లేదు.

చిరుత్తప్రాయపు జపానుదేశముగూడ పాశ్చాత్యుల పధతు లనే అవలంబించి యుద్ధములో చీనాను ఓడించి నీచపరచెను. 1915 లో జర్మనీయుద్ధము ప్రారంభమైనపుడు జపానువారు చీ నావారిని 21 వరకులను కోరిరి. వారిని నెరవేర్చిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము వరకు చీనాకు కలుగునట్లుండెను. అదివర కంతటి నీచస్థితి చీనాకు ఎన్నడును కలుగలేదు. మేనెల 7వ తేదీని ఆచ రకుల కంగీకరించి చీనావారు పంతకముచేసిరి. తదాదిగా అదిక ము అవమానదినముగా నేటివరకును చీనావారు జరుపుచునే యు వ్నారు. జర్మనీ యుద్ధావసానమున వేర్వేల్పులో అన్ని దేశముల వారును చేరిరి. అదివరకు జపానువా రాక్రమించిన హంటాంగు ద్వీపకల్పమును వరకు తమకిచ్చి వేయవలెనని అచట చీనాప్రతి నిధులు కోరగా జపానువారు నిరాకరించిరి. వేర్వేల్పు సంధిపత్ర మున హంటాంగును జపానువారి కిచ్చివేసినటుల వ్రాయబడినది.

1921లో మరల కొంచము అశకనబడినది. నాషింగ్ ను లో జరిగిన సభలో చీనావారికి న్యాయముచేసెదమని వాగ్దాన ముచేసిరి. జపానువారు చట వాగ్దానము చేసినరీతిని హంటాంగును చీనావారి కిచ్చివేసిరి గాని చీనాలో వి దేశీ యుల అక్ర మ ణు లొలగించుట కెట్టి యోర్పులును జరుగలేదు. రేవులలో విదేశీయులే నిరంకుశాధికారులుగా నుండిరి. చీనావారికి ఆ గౌరవము లొలగలేదు.

అందువలన చీనావారిలో కుములుమండిన ఆగ్రహన్ని యిప్పుడు పెద్ద మంటయైనది. హంగ్ గోని విదేశీయుల మ ర ల లో పనిచేయుచుండిన చీనా స్త్రీలును బిడ్డలును కోజుకు 12 గంటలకు తక్కువలేకుండ పనిచేయవలెనని విదేశీయులు నిర్ణ ధించుటయే కడపటి కారణమైనది. ఇది అక్రమముని యువకు లకు చీనా విద్యార్థులు ఆక్షేపింపగా విదేశీయులు వారిని తుపా కులతో కాల్చిరి. చీనాలోనున్న బ్రిటిషు ఉద్యోగుల ఆజ్ఞాను సారము అచట పోలీసు యుద్యోగులుగానున్న భారతీయులే చీనావారిపై తుపాకులనుగాల్చినగూడ ప్రతికలలో ప్రకటించబడినది. ఈ దారుణవార్త కారుచిచ్చువలె చీనా దేశమునం దంతటను వ్యాపించుటవలన దేశీయులలో ప్రబలముగ ఆగ్ర హ ము కలిగినది. చీనాలోనున్న బ్రిటిషు ఉద్యోగులు చాల అక్ర మము చేసినది బ్రిటిషు దీవులలోనివారుగూడ ప్ర బ ల ము గా ఆక్షేపించిరి. ఇది చీనా జలస్వాలాభాను అని బెల్జియాండు ర నెలుగారు నడిచిరి.

పెక్కు నుండి యిప్పుడే భారతదేశమునకు వచ్చిన ఒక స్త్రీ యిదేవల కాంతినికేతనమునకు వచ్చి నమ్మచూచెను. ఆమె షాంగై మీదుగా వచ్చెను. ఆమె విదేశీయుడే యైనను చీనా

విద్యార్థులపై ఆమె కభిమానము కలిగెను. చీనాలో మిలటరీ పోలీసు యుద్యోగులు చీనా యువకులపై తుపాకులనుకాల్చుట అక్రమముని చీనాలోనున్న అమెరికా దేశీయులగు మిషనరీలు ఆక్షేపించినమాట నిజమేనని ఆమె నా కరిగించినది. బహిరంగ విచారణ జరుగవలెనని వారు కోరిరిగాని యింకను జరుగలేదు.

భారతదేశమునుండి నేనలను చీనాకు పంపగూడ దని మనము గట్టి ఆందోళనము చేయుచున్నా చీనా దేశమునకు మన దేశమునుండి యింకను చాల నేనలను పంపుటయే నిశ్చయముని పార్లమెంటులో వింటర్ననుప్రభువు చెప్పిన పంగతులను బట్టి గూడ స్పష్టమగుచున్నది. చీనావారికి భారతీయులనును ఎట్టి విరోధమును లేదు. కష్టపక్షలోనున్న చీనావారిని పీడించి అవమా నించుటకు భారతీయులే కీలు బొమ్ములుగా చేయబడుట తట స్థియమో వీమైత్రి నిలువజాలదు (ఎంగు యిండియా 10-9-15)

దేశబంధు దేశీయ సారకనిధి

మణిలాలు కొధారిగారి ప్రయత్నము

ఒక హార్మివిక్రుతుడు 25000 రూపాయలిచ్చెను. కొధారి గారిమాట నిరాకరింపజాలక పోలీసుని ఆహ్వానించుట నా కరి గించెను. ఒక భాటియావిక్రుతుడు 51,000 రూపాయల నొస గెను. ఇవి భూమివిరాళములే యైనను ఉద్దేశము మహత్వపదము. ఇద్దరును పూర్తిగా వ్యాపింపజేసి విదేశీబట్టలను పూర్తిగా బహిష్కరించినగాని దేశబంధునిపట్ల మన విధి నెరవేరదు. అందులకు చాలమంది వర్కరులును చాలధనమునుగూడ కావలెను. కావున త్వరలో హెచ్చుమంది ధనము నొసంగెదరని న మెర్చెదను. 29-8-25 వ తేదీవరకు 1087-8-8 రూపాయలు ఎంగు యిండి యాకార్యాలయమునకు చేరెను అలహాబాదులో వండిత జవ హరలాలు నెహ్రూగారినివద్దకు 2096-12-6 రూపాయలు చేరెను. (జా. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా, 10-9-25.)

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

19-9-25 శనివారమునుండి, 21-9-25 సోమవారము వరకు ప్రపంచమునందు జరిగిన విషయములన్నిటికంటెను గొప్పది మరియు గొప్పయోధుడు. ఎప్పుడు ఓడిపోనట్టి వీరుడు జాక్ డెమ్ ప్లీ రి వ వారః రెండుభాగములు యుద్ధమునందు యెప్పుడును ఓడక, జయముపొందునట్టి వీరుడు రి డి ల్ రై డ రు కూడ చూడబడును. విల్లియం డెస్సాండు, ఎలెక్ సెడ్జావిక్ సాహసకార్యములు చూడకలెనవి.

క్రాన్ థియేటరులో

19-9-25 శనివారం నుండి, 25-9-25 కుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని. శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటని 8 గ. 15 ని. గలదు.

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్

హిందూదేశముందు అంతటను పురాణముగానుండునట్టి మంచి ఉత్సాహమును కలిగించునట్టి "రా మా య ని ము" ఇది ప్రప్రథమమున ప్రదర్శించబడును 21 భాగములు లేక 21,000 అడుగులపొడవు నేటిదినము మొదటిభాగము లేక 11 భాగములు

మొదటి తరగతికి చేరిన అమోఘమైన ఔషధములు

వారకురుపు, రింగువరం (తామర) తేలుకాటు, ఎలుక కాటు, కుక్కుకాటు, మొదలగునవి తప్పక కుదురును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0. రక్తములము, లోమాలము, పాముకాటు మొదలగువాటికి పైకి లోనికి ఉపయోగింపు ఔషధముల సెట్టు 1 కి రూ 5-0-0. తెల్లకుప్పము, అశిగ్గము, అతియూత్రము. ఉబ్బసము, కొరుగు మొదలగువాటికి బుడ్డి 1 కి రూ 10. నిద్ర లేమి, పరముల భలహీనత, తుయం, అండ్వాలతము, ఏనుగుకాలు మొదలగువాటికి బుడ్డి 1 కి ధర రూ 15. ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన ఔషధములు పంప బడును. ప్యాకింగు తపాలఖర్చులు వేరు. ఒకదఫా తెప్పించి చూచిన మీకు తప్పక నమ్మకముగలుగును. K. S. G. Chari, Santa Cruz, Bombay

అస్పృశ్యత

శ్రీయుత తల్లాగడ నరసింహ శర్మగారిలో సంభాషణ

నేను కలకత్తాలో నుండిగా శర్మగారు ఆంధ్రదేశము నుండి అటకు వచ్చి అస్పృశ్యత నివారణ సమస్యనుగూర్చి నన్ను కొన్ని ప్రశ్న లడిగిరి. వానికి నేను ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చితిని. ఆ ప్రశ్నోత్తరములను సరిగా వ్రాసి నాకీపుడు పంపించిరి. వానిని సవరించి ప్రకటింపగోరిరి. వానిని ప్రకటింపబడవలసిన అస్పృశ్యత నివారణమునకు పనిచేయుచున్నవారికి కొంత అనుకూలము కలుగవలసిన యాహిత్యం వారిని నిచట ప్రకటించితిని.

(1) ప్ర-అస్పృశ్యత నివారణమునకు మీరే సాధనములను ఆదేశించెదరు.

ఉ-వాగాడంబర మనవనరము. పనియే అవసరమైన ప్రచారము. కలములలోనుండి వెలివేయుదురని భయపడకుండ మీరు పనిచేయవలెను. నాయకులు మీ ప్రాంతమునకు వచ్చి నపుడు ఉపన్యాసములు ఏర్పాటు చేయదగును.

(2) ప్ర-ఆంధ్రదేశమున కెందు పక్షము లున్నవి. అస్పృశ్యత నివారణమునకు ప్రచారము చేయుటకు జీతగాండ్రుగా పంచములు కానివారిని నియమించ గూడదు. అనుశీలనముగూడ నూచింపబడెను. మొదట పంచములకు విద్య కేర్పించవలెను. అస్పృశ్యతను తొలగింపవలె నను సంరంభము పంచములలో నుండియే వెలువడవలెను. అని ఒక పక్షమువారి అభిప్రాయము. అస్పృశ్యత పాపము అక్రమముగాన దానిని రద్దుచేయవలె నను భావము అగ్రవర్ణములలో కలుగుటకు జీతగాండ్రుగా నియమించి ప్రచారమును జరిపించ వలెను. దానికి పండితులను జీతగాండ్రుగా శతమిచ్చి నియమించ వలెనని మరియొక పక్షమువారి అభిప్రాయము.

ఉ-ఈవిషయమున జీతమిచ్చి పండితుల సంతకమును నియమించగూడదు. అది కష్టమగుదును. పంచములు అత్యగౌరవమును గ్రహింప గలుగునటులు చేయుటకు మాత్రమే ధనమును వ్యయపరచవలెను. అహింసా పద్ధతినే ఆచరింపవలెను. అగ్రవర్ణములవార మనుకొనువారు తమ భావములను మార్చుకొని అస్పృశ్యతను తొలగింపవలెను. అటుల చేసినచో అగ్రవర్ణములవారు పునీతులై ఆ భివృద్ధిని పొందెదరు. వారటుల చేయక పట్టుదల చేస్తే ప్రధానముగా చూచునెడల అస్పృశ్యులు వారిపై తిరుగుబడుట తటస్థింపక మానదు. అపుడు దౌర్జన్యమునుగూడ అస్పృశ్యులనులంపించ వచ్చును. అట్టి దుర్వృత్తి కలుగకుండ జేయుటకే నేను సర్వ శక్తులను వినియోగించుచున్నాను. అస్పృశ్యత పాపమని తలచు వారందరునుగూడ అటులే పనిచేయవలెను.

3. ప్ర-పంచమునకు ప్రత్యేకపాఠశాలల నేర్పరుచుట వలన అస్పృశ్యత తొలగునా?

ఉ. విద్యవలన జ్ఞానాభివృద్ధి కలుగును గాన అరీతిగా పాఠశాలలుగూడ నుపకరించును గాని అది చాల అలస్యముగా గాని కలుగదు. పంచములకుమాత్రమే అని నిర్ణయింపగూడదు. ఇతర వర్ణముల బాలురు చేరగోరినచో వారినిగూడ చేర్చుకొన వలెను. ఇపుడు అగ్రవర్ణముల బాలురు ఆ పాఠశాలలకు రాక పోవచ్చును గాని, పాఠశాలలు బాగుగా వృద్ధినిందినపిమ్మట తప్పక వచ్చెదరు. ఇట్టి విశ్రమపాఠశాలనే మీరు ఏర్పాటు చేయవలెను. మీకు స్వంతయిల్లు ఉన్నచో దానిలోనుండి విద్యుల నెవరును వెడలింపజాలరు. మీయింటిలోనే మీరు పాఠశాల నేర్పరచి అస్పృశ్యుల బాలురకుగూడ నచట చదువు చెప్పుచుండవలెను. ఇతర వర్ణముల బాలురు గూడ వచ్చి చదువునటుల ప్రోత్సహింపవలెను.

4. ప్ర-మారాష్ట్రమున మిశ్రమపాఠశాలలకు ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నార. అది మంచిదేనా?

ఉ-అది మంచిదేగాని కేవలము పంచమబాలరకు మాత్రమే యేర్పరుపబడిన పాఠశాలలకుగూడ మీరు సహాయము చేయుచుండవలెను.

5. ప్ర-పంచమబాలరను చేర్చుకొననిచో పాఠశాలలను మాసివేసెదము అని కొన్ని తాలూకాబోర్డులు ఉత్తరువులు చేసెను. అట్టి పాఠశాలలలో ఫంచమ బాలరను చేర్చుటకు తగిన ప్రయత్నమును చేయదగునా?

ఉ-చేయవలెను. ప్రత్యేక జీతగాండ్రునవలెను. వర్గురులు పనిచేసిన చాలును.

6. ప్ర-ప్రచార మెటులజరుగును? వోరత్తకుండ పనిచేయుచుండిన చాలునా?

ఉ-పంచములను ఉద్ధరించువిషయమున మంచిపని కనిబడెనపుడు ప్రచారమువలన లాభము లేదు. వైకంఠశాస్త్రగ్రహమువలన అద్భుతమైనపని జరిగినది.

7. ప్ర-ఇట్టి ప్రశ్నలు కలిగినపుడుధనమును విస్తారముగా వ్యయము చేయవచ్చునా?

ఉ-విస్తారముగా వ్యయముచేయగూడదు. మంచి పనియే ప్రచారము. వైకంఠో అధికమును ధనము నిర్మాణ కార్యక్రమమునకే వినియోగింపబడెను.

8. ప్ర-ఇకముందెన్నడైన అస్పృశ్యతనుగూర్చి మీ రత్యధికమును పనిని చేయదలచితిరా?

ఉ-నేనుపుడుగూడ అత్యధిక దీక్షతోనే పని చేయుచున్నాను. పాఠశాలలను పెట్టింపుట, నూతులను త్రవ్వించుట, దేవాలయములను కట్టింపుట మున్నగు పనులను చేయుటకు వీలై సంతకము మేము ప్రయత్నమును చేయుచునే యున్నాము ధనలోపమువలన పని నిలిచిపోదు. పత్రికలలో ప్రకటనలులేవు గాన మేము పనిచేయుటలేదని మీరు తలచుచున్నారు కాబోలు.

9. ప్ర-పంచములను చేర్చుకొనని పాఠశాల బాతీయ పాఠశాల కాదని తెల్లంబో నోకీర్త్యాన మామోదించబడెను.

ఉ-నిజమే. అది బాతీయపాఠశాలలు కావు.

10. ప్ర-తక్కినపనుల నన్నిటిని చేయుచు పంచములను మాత్రము చేర్చుకొననిచో అట్టిపాఠశాలలకు కాంగ్రెసు వారు ధనసహాయము చేయవచ్చునా?

ఉ-ధనసహాయము చేయవలసినదేగాని మానగూడదు. (మో. క. గాంధీ-ఎం. యిండియా, 10-9-25)

ఆంధ్రనైషధ సారము

శ్రీనాథునినైషధము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది

సు గుణ మ ణి మహాపరమగు చక్కని నవల వెల రు 0-8-0

పాండరీక మాహాత్యము పాండురంగమాహాత్యంతర్గతము వెల ,, 0-8-0

చిత్రరంజనదాసు జీవితము సవిమర్శకముగ వ్రాయబడినది వెల ,, 0-8-0

చెఱసాల అనుభవము మహాత్మా గాంధీ ప్రణీతమున కనువాదము వెల ,, 0-12-0

స్వప్న వాసవదత్త శ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహముగారిది వెల ,, 0-8-0

వచింతామణి 0-8-0 | పుష్కరమాహాత్యము ,, 0-8-0

తెల్లు గ్రంథముల 8-8-0 | పోప్ట చాప్టెలు ప్రత్యేకము

అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని (గుంటూరుజిల్లా. యిప్పడేవచ్చినవి యిప్పడేవచ్చినవి

కాంటినెంటల్ తుపాకులు సర సమైన ధ లు

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగు "మనేరా" తుపాకీ 12 బోరులది, 32" శ్రేష్ఠమైన స్టీల్ బారల్ ప్లాట్ బ్రీచ్ అటోమాటిక్ ఎ, కెక్టరు, ఫువ్ కౌన్ ఫోర్ ఎండు, నేప్టి లాఫ్, వాల్ నట్ పిష్టల్ గ్రెడ్ గ్రాఫ్. ఇ గ లేని పొడవుకు తగినది. మాకుగాను ప్రత్యేకముగా బెల్జియములోనున్న రెయిల్ క్రేషిఫ్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది ధ రు 60.

డబుల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగు స్మెల్టర్ ఫైర్ హామర్ 12 బోరులతుపాకీ, టాప్ లీవరు గ్రాస్ బోల్టు అక్షర బారల్ రిబండింగులాకులు, 32" శ్రేష్ఠమైన స్టీల్ బారల్ గెరిది, పేటెంటు ఫోర్ ఎండు, వాల్ నట్ పిష్టల్ గ్రెడ్ స్టాక్ చెక్ కర్డు గ్రెడ్ గ్రాఫ్ ఎండు ఫోర్ ఎండు, చాల అందముగా నడిపనిచేయ బడినది. మాకుగాను ప్రత్యేకముగా బెల్జియములోనున్న రెయిల్ క్రేషిఫ్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. ధ రు 70

డబుల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగు 12 బోరు హామర్ తుపాకీ ప్లాట్ లీవరు, డబ్బు హెడ్ ఎక్సుపెన్షన్, 32" స్టీల్ బారల్ బాక్ అక్షరబారల్ లాకులు, పేటెంటు ఫోర్ ఎండు, వాల్ నట్ పిష్టల్ గ్రెడ్, స్టాక్ చెక్ కర్డుగ్రెడ్, ముందటి మొన వగిషిపని చేయబడినది. మాకుగాను ప్రత్యేక ముగా బెల్జియములో తయారు చేయబడినది. ధ రు 85/-

Spencer & Co, Ltd., Madras.

బొంబాయిమిల్లు సమై

మరి మూడుమిల్లులు మూసివేయబడినవి. మొత్తము సమైదారులు 50 వేలమంది

ఇండియా ప్రభుత్వము వాణిజ్యశాఖకి బొంబాయి అహమ్మదాబాదు మిల్లుయజమానుల విజ్ఞాపన

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 18:- బొంబాయిలో నేడు మరిమూడు మిల్లులు మూసివేయబడినవి. మొత్తము సమైదారులు 50 వేలమంది యైరి. ఈ ప్రదేశములలో ఆయుధపాణులైన రత్నకభటులకు తిరుగుమనే యున్నారు.

ఎక్స్ ప్రెజువన్నును తీసివేయమని అడుగుట ఇండియాప్రభుత్వ వాణిజ్యశాఖకి బొంబాయి అహమ్మదాబాదు మిల్లుయజమానుల సంఘములు పంపుకొన్న విజ్ఞాపనలో ఎక్స్ ప్రెజు పన్నును తొలగించుటకు ముందు విచారించవలసిన ప్రభుత్వమువారి సమగుచున్నారు. తమ వాదమునకు బలముగా కిరు 19.2 సం॥ ఇండియన్ ఫిస్కలు కమిషనురీపోర్టులోని పేరాలను చూపుచున్నారు. ఎక్స్ ప్రెజుపన్నును పూర్తిగా తొలగించిన పిమ్మట ప్రతి పరిశ్రమకు రక్షణ నోసంగుటను గూర్చి విచారింపవలసినదని టారిఫుబోర్డువారిలో చెప్పు బాధ్యత ప్రభుత్వమువారిది శాసనసభలవని కమిషనువారు రచ్చట చెప్పి యున్నారు. కాబట్టి మిల్లు యజమానులు టారిఫుబోర్డు విచారణను వేర్పించుకొనరాదు

ఎక్కువగా తయారుచేయుట కొత్తమగ్గములను పెట్టుట

ఎక్కువగా బట్టలను తయారుచేయుటనుగూర్చియు కొత్తమగ్గములను పెట్టుటనుగూర్చియు చైనాలో కొత్తమిల్లులను స్థాపించుటవలనకు జపానునుండి చైనాకు దిగుమతి జరుగుచుండుటలను చైనాలో నూలువ్యాపారము సరించినదనియు సం దువలన యీ పని చేయవలసినవచ్చినదనియు నీ సంఘములవారు చెప్పుచున్నారు. మరియు హిందూదేశములో జనసంఖ్య లక్షలకొలది పెరుగుచుండగా మగ్గముల సంఖ్య లెక్కన రాదనుచున్నారు. తుట్టుతుడు పిల్లలనుచున్నారు. పరిశీలకుల యవస్థను ప్రభుత్వమువారు గమనించినట్లు లేదు. తమన్న చరిత్రాత్మకమైన లోపమును సర్దుటకు వారు ఆర్థిక విషయములను లెక్క గొనకుండెడివారు. (ఆ ప్రె.)

ప్రతిపరిశ్రమకు రక్షణ

ఎక్స్ ప్రెజు పన్నును నిలిపివేయవలసినదని తీర్మానమును తిరిగి విచారించవలసినదని కొర్రును బొంబాయి మిల్లు యజమానులసంఘమువారు ఇండియాప్రభుత్వ వాణిజ్యశాఖకి విజ్ఞాపన పంపుకొనిరి. దీనిని పత్రికలకింపునపుడు ఆ సంఘ కార్యదర్శి యిట్ల ను చు న్నాడు:- భారత శాసనసభలో సర్ చార్లెసు యిన్నీ ను సర్ బేసిల్ బ్లాక్ ట్టు గార్డు బుధవారమునా డిచ్చిన యుపన్యాసములు పరిశీలనను తరుమారుచేయుట కుద్దేశించబడినవని బొంబాయి అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమానుల సంఘములవారు రలించుచున్నారు. ఇప్పుడు దేశములో ఎక్స్ ప్రెజుపన్నును తొలగించుట యే మున్నగుచు చేయవలసియున్నది. ఫిస్కలు కమిషనువారు ముందాపనిచేసి పన్నును తొలగించినగాని ప్రతిపరిశ్రమకు రక్షణ నోసంగవలసినదని యీ సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారి నడుగ జాలరు. రక్షణ అవసరమైనను మిల్లుయజమానులు టారిఫుబోర్డు సెమిన్యూనలాల రనుమాట వట్టిది. ఏవో మాటలను చెప్పుచు ప్రభుత్వమువారు కాలమును గడుపుజాలరు.

ఎక్స్ ప్రెజుపన్నును తొలగించిన పిదపకూడ రక్షణ అవసరమని సంపూర్ణంగా తోచినదేగాని మిల్లు యజమానులు రక్షణ నడుగజాలరు. బొద్దుకు ట్రిటెప్రభుత్వమువారు నోసంగుచున్న రక్షణనుగూర్చి తెలియజేసి ఇంక డబ్బున్నపుడు సంవత్సరము నడుమ యిట్లన్యాయముచేయుట బాగుగలేదని మిల్లు యజమానులు చెప్పుచున్నారు. మరియు పరిశ్రమ మందగించుటకు ఎక్కువగా తయారుచేయుట కారణముగాదనియు జపాను తమకున ధరలకు దిగుమతి చేయుటయే కారణమనియు వీరు చెప్పుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెస్సు)

బ్రాహ్మణసభ

మాంబళమున నుండు బ్రాహ్మణులు మాంబళమున బ్రాహ్మణసభ నొండు నెలకొల్పి శ్రీకొండరామస్వామి దేవాలయమున ఈసెప్టెంబరునెల 20 తేదీని సభ చేయదురు. వర్ణాశ్రమధర్మవిరతులగు బ్రాహ్మణులు తెల్లరు రా బ్రాహ్మణులు. అప్పుడే అట నెలకొల్పినను శ్రీ హరిహర వేదవిద్యాలయము వృద్ధికి చెప్పుటకు మార్గములు సైత మలోచింపబడును.

బ్రాహ్మణసభ

మాంబళమున నుండు బ్రాహ్మణులు మాంబళమున బ్రాహ్మణసభ నొండు నెలకొల్పి శ్రీకొండరామస్వామి దేవాలయమున ఈసెప్టెంబరునెల 20 తేదీని సభ చేయదురు. వర్ణాశ్రమధర్మవిరతులగు బ్రాహ్మణులు తెల్లరు రా బ్రాహ్మణులు. అప్పుడే అట నెలకొల్పినను శ్రీ హరిహర వేదవిద్యాలయము వృద్ధికి చెప్పుటకు మార్గములు సైత మలోచింపబడును.

బ్రాహ్మణసభ

మాంబళమున నుండు బ్రాహ్మణులు మాంబళమున బ్రాహ్మణసభ నొండు నెలకొల్పి శ్రీకొండరామస్వామి దేవాలయమున ఈసెప్టెంబరునెల 20 తేదీని సభ చేయదురు. వర్ణాశ్రమధర్మవిరతులగు బ్రాహ్మణులు తెల్లరు రా బ్రాహ్మణులు. అప్పుడే అట నెలకొల్పినను శ్రీ హరిహర వేదవిద్యాలయము వృద్ధికి చెప్పుటకు మార్గములు సైత మలోచింపబడును.

బ్రాహ్మణసభ

మాంబళమున నుండు బ్రాహ్మణులు మాంబళమున బ్రాహ్మణసభ నొండు నెలకొల్పి శ్రీకొండరామస్వామి దేవాలయమున ఈసెప్టెంబరునెల 20 తేదీని సభ చేయదురు. వర్ణాశ్రమధర్మవిరతులగు బ్రాహ్మణులు తెల్లరు రా బ్రాహ్మణులు. అప్పుడే అట నెలకొల్పినను శ్రీ హరిహర వేదవిద్యాలయము వృద్ధికి చెప్పుటకు మార్గములు సైత మలోచింపబడును.

భారత శాసనసభ

:::

ప్రతియొక్క జనము నుపసంహరించు తీర్మాన మామోదింపబడెను

స్త్రీలకు పౌరత్వపు హక్కులను ప్రసాదించుట

న మా జేతము యొక్క చివరలో

ప్రతియొక్క జనము దగ్గించు తీర్మానము

భారత రాజ్యాంగము సర్వ పురుషులకును కాకుండా దాసుగాని నేటినుండి యీ యాధిక సంవత్సరాలమువఱకు ప్రతియొక్క జనమున దీనివేయగోరును తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి.

ఇదివరలో ప్రతియొక్క జనము గూర్చి చర్చ జరిగిన మగాన ప్రస్తుతము తీర్మానము దానిలోని నూత్నవిషయమును గూర్చినది యున్నది. కావున సభ్యులెల్లరు తీర్మానమును తమ సంబంధించి మట్లాడవలయునని యన్వయించు కోరెను.

పురుషులకు దాసుగారి యుపన్యాసము

“వెనుకటి మార్పియం దీనిలో నెక్కువ జనమున దీని చేయుటకు చాలవలె మెచ్చు సభ్యులచే తీర్మానింపబడెను తత్సమయమున నెక్కువ జనమున గ్రామము నిర్మూల గూడ నిరూపించెను. ఈ సమయము బొంబాయి, అమరావతి, బామె యంత్రాలయాధికారులు కలసి రాజప్రతినిధికి విన్నవించుకొనిరి. మదరాసు, కాన్పూరు యంత్రాలకుగూడ సీపాధికారిని పంపిరి. కాన్పూరు బట్టలకు ప్రభుత్వమువలన గొంత రాబడి యుండవచ్చును. కాని బొంబాయి అహమదాబాదులు తమ గుడ్డలను బజారులందు ముక్కుకొని వలెను. రాజప్రతినిధి యుపన్యాసమందు నేతపరీక్షను గొప్ప దని యంగీకరించెనుగాని యంత్రములందు కానలసినబట్టకంటె నెక్కువ తయారయినవని యూహించుచుండెను. యుద్ధముకు పూర్వ మీదేశమందు నూటికి 45 మొదలు 48 వఱకు ప్రజలకు స్వదేశీయ సరిపడుచుండెను. పరిశ్రమ యభివృద్ధిచేసి స్వదేశీయముగ నుండుట ప్రభుత్వము కష్టములేదా? రాజప్రతినిధికి జేసిన విన్నపమందు నూటికి 25 మాత్రమే తమ యంత్రముల వలన జరుగు పరిశ్రమ యని నిరూపించిరి ఆర్థిక సభ్యుని మారకము పద్ధతి, ఖరీదులు నిర్ణయించు నూచనయు భారతీయుల కొనుబడికై దగ్గించెనది.”

ఆర్థికసభ్యుడు ప్రశ్నింపగా సర్ పురుషుల తమ దాసుగారు బాగ్గి జేరిన పరిశ్రమనుండి యుపసంహరించిరి. పిమ్మట సర్ పురుషుల తమదాసుగారిట్లు మాట్లాడిరి. “ఇప్పటికే సమైక్య ప్రారంభమయినది. నుమారు ముప్పదివేలమంది పనివాండ్లు పనిమానివేరిరి. ఇతరుల దింకను చిక్కులకు పాల్పాలసి వచ్చును. ఇట్టి కష్టసమయమున నారామసములు పన్ను వసూలు చేసుకుంటుంటు నూచించిరి. బొగ్గుపరీక్షను జూచి బ్రభుత్వము గూఢాచారము చేర్చుకొనవలయును. పన్ను దగ్గించుచుంటు చేయదగినవనియే. మనదాసు విషయము యాధిక సంభ్యుడ దా దామోడును. గూర్చి ప్రశ్నింపకుండుట చాల సంభోషదాయకము. దేయనిమ జనులం దింకే సంకఠించును.

ఆర్థికసభ్యుడు:—యంత్రాలయాధికారులు కూడ వట్లేల చేయవలెను.

పురుషుల తమదాసుగారు:—ప్రభుత్వమున మాహాయంధ వలెగాని మార్గముగ లోపములను. 21 కోటి రూపాయలు బూరముగ దిద్దుటకు ప్రయత్నించిరి. అది చాల యెక్కువ కానునదామనెటె చాల మెచ్చుగానే తామార్థికముగ ప్రభుత్వము బలపరచుకొనినది. మొన్ననే పెట్టుబడికేర్పవలసిన ఖర్చు లాబడికి కేర్పినందులకు సభ్యులూ జేసింది. వల్లమును తోటల పెంపకమును 5 లక్షల ప్రసాదించిరి. ఆదాయమును గూర్చుదానికేల ఖర్చు నీయవలయునో ఇతరదేశముల కొరకు తామదాసులను బోగొట్టుకొనుట కష్టంబైనదామనెటె ప్రభుత్వమునకు సహాయపడెనో యాచిత్తమునకే జాతీయ ప్రభుత్వమేగాని తన పరిశ్రమలను రక్షింపనేరవని నిరూపించిన వారగుదురు.”

పిమ్మట దుమేషి మగారు బలపరచుచు ప్రస్తుతము వర్తకదేవతము చాల ప్రమాదావస్థనవుననిరి. సహాయము చేయుట కిమాత్ర మాలసించిన పరిశ్రమ కపరిమితముగాని సంభవించును. ఇదివఱకు దేవాదులు భారతదేశము వర్తకము

వేయుచుండెను. కాని యిది యిప్పుడు జపానువారి స్వతః యొను. అంతేగాకుండ భారతదేశమునకు పోటీనేయుచుండెను. దానివలన భారతపరిశ్రమ రూపుదును. సంఖ్యవరకుల సకాము భారతదేశము జపానుపై పన్ను మోచుచునేదు. బొంబాయిలో చాలయంత్రములు బూరముచే నడుపుచున్నవి. వస్త్రమునొందుచున్నవి. యంత్రములను, వాటాదారులను యెక్కువ పాడుచేసినమాట వాస్తవమేయనిరి. 80 యంత్రములలో 40 నెడిటోపులకు సిద్ధముగనున్నవి. 20 ఎటులొగడుపుచున్నవి. మితి 20 కంటెనీలు తమకు పూర్వమునుండి యుండు ప్రతియొక్క నెట్లో లాభములను పంచగలుగుచున్నవి. కొన్ని దినాలాతీయులవలన విగ్రహనాటికిగూడ చాల చిక్కితలుపించును. ఈ చిక్కునకు గారాములు మొదలు నెక్కువ పన్ను, రెండు జపానువారిపోటీ, దానితోడు కరెన్సీయందలి తగ్గుదల, కార్మికులచే నిర్ణయములేకుండ పని చేయించుట, దానికి ప్రభుత్వరక్షణము, మూడవది వర్తకపురతీలోనుండు మెచ్చునట్టి, వాల్చి ప్రతివర్తకములందును, నయదవదేవన మూలము. దానివలన నూటికి 12 వంతు విదేశములనుండి దిగుమతిచేయువారికి లాభించుచుండెను. ప్రభుత్వము ధనములేదను కొనుగో, ముప్పిరెత్తియో, నవ్వుచేసేయో, దొంగిలించియో, సమహర్షణలయను. వెంటనే యెక్కువపన్ను భారమును దీసివేసి పరిశ్రమను రక్షింపవలయును.

మెక్కుయలుగారెక్కువపన్నువేయుట కష్టపడుట లేదుగాని ప్రస్తుతము ధనమేదనిరి? ముఖ్య పన్ను లిచ్చు వాని యొద్దకే బోవలయును. కాని వానిని బాధించుట సరిగాదు. మెక్కువ నిర్ణయము బాధలెంకను మదరాసు పొందుచునేయున్నదనిరి.

జోషిగారు:—ఈయేడు చాలనేవచ్చినదిగా?

మెక్కుయలుగారు కామలినంత రాలేదు. దొంగలెంపవచ్చునని కూడ దుమేషియగారు నడిచిరి. కాని యంత్రపాన్యంత్రీయం దాపరిశ్రమ లేదు. కాన రాష్ట్రములకిచ్చు ముజరాకు భంగములేకుండెనగాని నే సంగీకరింపజాలననిరి.

జోషిగారు మాట్లాడుచు తాను తీర్మానము నామోదించిననిరి. కాని పురుషుల తమదాసుగారు నూచించిన కారణములు సరికావు. ప్రస్తుతపు చిక్కులు ప్రతి యెక్కువపన్నువలన గాదు. జపాను పోటీవలననుగాదు. తయారీమీద కమిషను సంపాదించు యంత్రము లెంకను బొంబాయియందు కలవనిరి.

కస్తూరిభాయిగారు:—ఇప్పుడు 24 యంత్రములలో రెండుమాత్రమే యిట్టివి గలవు.

జోషిగారు:—పూర్వము చేసికొనినదాని ఫలితములే యిప్పుడు సభ్యులను మిన్నగు. సంస్థ లెంకను భారతీయము కావడేలేదు.

పురుషుల తమదాసుగారు:—భారతదేశమున దేవరీశ్రమలైన భారతీయ మొనర్పబడినచో ప్రతి పరిశ్రమ మాత్రమే యనిరి.

జోషిగారు:—దానిని నే సంగీకరింపను. లాభములు వచ్చినపుడు యంత్రములు వెనకవేసెను. చాల యంత్రములు పెచ్చుగడి యవసరముగదానికంటె మోచుచున్నవి. జపానువారి పోటీవలనదామో వారి కార్మికుల శిక్షణయే దానికి గారాము. బొంబాయివారట్టి శ్రేయ దీసికొనలేదు.”

విషయమును మించి మాటలాడకూడవని యధ్యక్షుడు దివెను

జోషిగారు:—ప్రస్తుతము గా చిక్కులకు గారాములు యంత్రాలయాధికారులందరి లోపములే యనిరి.

ఆగ్రహముగనే మాట్లాడుట యధ్యక్షునకు మనస్ఫూరించక కూర్చుండుటకు నియమించెను.

ప్రభుత్వసహాయము

ప్రభుత్వము తరపున సర్ బెసిలు బ్లెక్టరుగారు నడుపుచు చర్చను డెల్లి సహాయమువరకు నావునెయి గోరిరి.

పన్నును వసూలుచేయుట ప్రస్తుతము మానగోరుటకూడ సంపూర్ణముగ దీనివేసినటులే యగును. మరల నేర్పియులు మాసమందు వేయుటకు చాల కష్టమును. ఈసయ వసూలుచేయుటకు నుమారు 70, లేక 80 వేల రూపాయలు ఖర్చుతో నుద్యోగము లేర్పఱుపబడిరి. వారికి త్రోవయేడి? పన్ను నాపివేయుచో నిప్పుడు 80 లేక 90 లక్ష లాదాయము తగ్గును మైగా యంత్రాలయాధికారులు పన్ను లేనితరీలో చాలతయారుచేసి మరల పన్నువేసిన పిమ్మట పరిశ్రమకు పనియే యుండదు. దానివలన వచ్చే సంవత్సరాదాయమందుకూడ 50 లక్షలవరకు దండుగ వచ్చును. సంవత్సరమధ్యమందు పన్ను దీనివేయుటకు ప్రభుత్వముంగీకరింపజాలదు. దానివలన గలుగు చిక్కులకు బాధ్యత వహింపనేరదు. కొందరు బొంబాయి వర్తకులు నూచించిన నటులు మారకము రూపాయికి పిల్లింగు నాలుగు పెన్నులు చొప్పున నుండుచో వచ్చే సంవత్సరాదాయమందు 85 కోట్లు రూపాయలు దండుగవచ్చును. కావున ప్రభుత్వ మట్టి యాధికనష్టమున కంగీకరింపజాలదు. అదిగాక యాదాయాధిక్యముండి వచో రాష్ట్రములకు ముజరా కొరబడును. ఈ సభవారుగాని ప్రభుత్వముగాని పన్ను నొకసారి దీనివేయుచో మరలవేయుట దుర్లభము. ప్రతి పరిశ్రమ కార్మిక సహాయము ప్రభుత్వము గోరుచో ప్రత్యక్షముగ నట్లు తెలుపవలయునే గాని యిట్టి పెడత్రోవలంబట్టి పన్ను వసూలు నాపగోరుట పాడిగాదు. సభ్యులు తీర్మానము సంగీకరించుచో ప్రభుత్వమున కార్థిక ప్రతిష్ఠ గలుగును. తోడనే యీపన్ను దీనివేయుటకు సభ్యులు నూచించుచున్నారని మాత్రమే గ్రహింపబడును. యంత్రాలయాధికారులకు రీడింగు ప్రభు విచ్చిన సమాధానమును గుర్తించుడు. రక్షణ మవసర మని యంత్రాలయాధికారు లూహించుచో టారిఫుబోర్డు విచారణ కంగీకరింపుడు. రాజప్రతినిధి యూహనవ జేసెను. కాని యంత్రాలయాధికారు లింతవర కెట్టి సమాధానము నీయలేదు. టారిఫుబోర్డువారి విచారణవలన సరియగు పందర్శములు బయల్పడును. వచ్చేమార్చిలో విచారింపవచ్చుననిరి.

పిమ్మట కస్తూరిభాయి లాల్పాయిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు సానుభూతిమాత్రమునకు కాలము దాటిన దనిరి. వెంటనే సరియగు సహాయము చేయనిచో చాల చిక్కులు తలుస్తించును. వాణిజ్య సభ్యునిమాటలు విశ్వాసార్హములు కావు. వాగ్దానముల నుల్లంఘించుట కిది ప్రథమముకాదు. చాల బట్టి నిలువయొన్నది. కూలీలభ్యుత్సములు తగ్గుటయే కారణము. జపానువారిపోటీ విపరీతముగ నున్నది. వెనుకటి డెల్లి సభలలో బొగ్గురవాణాబాడుగ తగ్గించుటకు నాచే గోరబడెను. ఇంతవఱకేమియు జరుగలేదు. మారకమందలి మార్పులచే వర్తకమునకు చాల చిక్కులే కలిగెను. ఆర్థిక సంఘమువారు సంపూర్ణముగ విచారించిరి. టారిఫుబోర్డు విచారణవలన లాభములేదు. సహాయముచేయుట నాలసించుటకే యిట్టి సూచనలు చేయబడుననిరి.

ఆంగ్లేయసభ్యుల సానుభూతి

సర్ తేల్ని లిండేగారు జాతీయపరిశ్రమ తప్పక సహాయ నుండవలసినదే యనిరి. ఆర్థిక సభ్యుడు నూచించిన కష్టములను గుర్తించియు తీర్మానమును బలపరచుచున్నాననిరి. ప్రభుత్వము తమ యాధిక దురవస్థను నిరూపింప గలుగుచో వచ్చే యేప్రిలునందు యంత్రాలయాధికారులు ముజరాలను వదలుకొందురు. ప్రస్తుతము పరిశ్రమకు చాలచిక్కులున్నవి. వెంటనే సహాయమును గోరుచున్నది. ప్రియయులవరకు పన్నులు రద్దుచేసి యాలోపున టారిఫుబోర్డు విచారణ జరుపవచ్చును. నిరుటి యాధికవత్సరము దుక్కు పరిశ్రమకు రక్షణ మీయబడెను. అట్లులగుచో నిప్పుపమాత్ర మధ్యంతర మేలకలుగవలెను? ప్రభుత్వమువారి యుక్కు గక్షణచట్టము, కాగితపు పరిశ్రమ చట్టము వలన నూతనాదాయము వచ్చును. కావున నీజాతీయపరిశ్రమకు సహాయము చేయుటకు సంకల్పింపగూడ దనిరి.

సర్ ఛార్లెసు యిస్మి గుగారు మాట్లాడుచు నుక్కుపరిశ్రమ దేశమునం దొకకంటెపెసిగల పరిశ్రమయ్యు, ప్రతిపరిశ్రమ 150 కంటెనీలుగల పరిశ్రమయ్యు కావున రెంటికిని సామ్యము లేదనిరి. ఎక్కువపన్ను దీనివేసిన పిమ్మట మరల వేయుట సామ్యపడెననిరి ఎక్కువపన్ను దీనివేయుటచేతనే పరిశ్రమ యభివృద్ధి నొందుననుట సంకేతము. టారిఫుసంఘము విచారణ కేల యంగీకరింప గూడదు. దానివలన వారికి బలము తగ్గునని భయపడుచున్నారనిరి.

తీర్మానము నెగ్గెను

సర్ పురుషుల తమదాసుగారు సమాధాన మిచ్చుచు వారు కోరునది న్యాయముగ మాట్లాగాని దయాధర్మము గాదనిరి.

యంత్రాలయమువారికి లేనియుబలాటము టారిపు సంఘము విచారణకు ప్రభుత్వమున కేల తొందరయినది. ప్రభుత్వము సహాయముచేయ నిచ్చుచుంటు లేదు. మదరాసు పంజాబు సభ్యులను ప్రార్థించి లాభములేదు. ఏలన వారి ముజరాలకు భంగము కలుగునో యని భయపడుచున్నారు. కాని సభవారు వచ్చే మార్చిలో నాధిక సభ్యుని బలవంతపెట్టి యొక్కైజాపన్నును దీపివేయించుకొందురు. ముప్పదివేల మంది కూలివాండ్లు పనిలేకున్నారు అయినను ప్రభుత్వము తప్పని యెటేగియు పన్నుదీయకున్నారు. సర్ డెర్బీ లిండ్సేగా రీ విషయమున బలపరిచినందుల కానందించుచున్నాను. ఆంగ్లేయ, భారత వర్తకసంఘము లీ విషయమున నేకాభిప్రాయాలని బోధపడుచున్నదనిరి.

పిమ్మట సర్ డెసిలు డ్లెక్టరుగారు తాను టారిపు సంఘ విచారణ నూచించుటకు గారణమేమన యంత్రాలయాధికారులే ముప్పది నంబరు నూలుకు తగినవచ్చు బట్టలు, నూలుపై దిగుమతి పన్ను హెచ్చించుటకు నూచించిరి కావున యనిరి.

తుదకు తీర్మానము 57 అనుమాటలు 82 వ్యతిరేకులు నగుటచే నామోదింపబడెను.

ఆమోదకులు 57

పైమింగు, అహమదాబాదు, ఛందా, సేత్ గోవింద దాసు, అభయంకరు, కామయ్యలూఖాను, యానీ, జోషీ, బి. దాసు, మెగైరు, దేవకి ప్రపాదసింహా, గయప్రసాదసింహా, శ్యామచరణ, నయ్యదు మహమద్ యస్మయిలు, సర్పరజ్ హుస్సేనుఖాను, సర్ హరిసింగగౌరు, లాలా హస్తనారజా, షేక్ షదిక్ హుస్సేను, రాజా ఘజ్ నాఫర్ అలీఖాను, చమసులూ, సర్దారుకర్తర్ సింగ, మియాను అబ్దుల్ హే, పండిత మదనమోహనమాలవాద్య, లాలాధునిచందు, యూసుఫ్ యిమాను, డా|| కృష్ణ లా లు నెహ్రూ, పండిత హరకర్ణ నాధమిత్ర, లాలా నారాయణదాసు, పండిత శ్యామలూలు నెహ్రూ, రంగఅయ్యరు, సయ్యదుమజీద్ బక్ష్, ఆలిం యజ్జమాన్ చాదర్, హాలీస్ అబ్దుల్ కాకా, చార్లర్స్, అమరనాథ దత్తు, సర్ లిల్ బికారి, కర్నూలకాశ్యప్తు, నియోగి, స్కెసు, కుక్కు, సేత్ కస్తూరీ భాయి లాల్పాయి, సర్దార్ ముతాలిక్, జమ్నదాసు మోహతా, జిన్నా, సర్ పురుషోత్తమదాసు కామారదాసు, కెల్కర్, - మణ్సుఖం చెట్టి, ఆచార్య, రంగస్వామి అయ్యంగారు, రామచంద్రరావు, హాలీస్ సయ్యదు ముత్తాజా, వెంకటపతిరాజు, పండిత మోతీ లా లు నెహ్రూ, సర్ డెర్బీలిండ్సే, డా|| లోఖేరి, సదాశివభట్టుగార్లు.

వ్యతిరేకులు 32

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమను, గ్రాహం, టాంకిస్సు, సి. వె. కె. అయ్యరు, రాజనారాయణ, సర్ చార్లెసు యిన్నీసు, బర్డను, లాయిసు, వాటిపాయి, కాన్సేపు, సర్ డెసిలు డ్లెక్టరు, సర్ భూషేంద్రనాథమిత్ర, జి. సి. రాయి, క్లావ్ బ్ల్యుఇ. గార్డెసు, సర్ డెసిలు డ్లెక్టరు, భోరు, సిమ్మ, యన్. యె. సింగ, కెప్టెను అజబుఖాను, లాంగ్, హాలీసులంబారి, అబ్దుల్ మూమిక్, యాష్వర్తి, గర్నరు, కె. అహమదు, ఆర్. జీ. గార్డెసు, మహమ్మదు హమ్మదు, వి. సి. రావు, విజయరాఘవాచారియారు, ఆక్రష్ఖాను.

ఆఖరుదినచర్య

కీర్తూ, సెప్టెంబరు 17 సమావేశముయొక్క చివరలో జన కాసనసభయందు చాల ప్రభుత్వపుబిల్లులు, తీర్మానములు చర్చకు గలవు. సభ్యులు పల్కుబడిరి కాని ప్రేక్షకులు చాలమందే గలరు. సభ్యులు చాల చర్చనీయాంశములను డెల్టా సభల కాపి వేసిరి. అధ్యక్షుడు సరిగా 11 గంటలకు తనసాన ములంకరించెను. ఒక్కప్రక్క మాత్రమే యడుగుబడెను. ప్లేటు కాన్సిలు నందుకూడ చర్చింపబడి సవరింపబడిన పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ కాసనము, బొగ్గుతరగతుల సేర్పరచు చట్టము నంగీకరింపబడెను. మతీయ సేరకులగు గుంపులబిల్లు, ప్రతివానాబిల్లు, మదరాసు, పంగ, బొంబాయిరాష్ట్రము శిశుకాసనముయొక్క సవరణబిల్లు, రేవుస్థలములబిల్లు, రద్దుచేయు చట్టము, నామోదింపబడెను.

ప్రభుత్వపు బిల్లులు

పిమ్మట సర్ డెసిలు డ్లెక్టరుగారు వర్తకముపై పన్ను విధించు బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. 1928 లో సామ్రాజ్యమందలి వివిధ దేశాధికసభవారి తీర్మానానుసార మొక దేశమందు నిర్దేశకంపెనీల కచ్చట సామాన్యముగ ప్రజలుపై విధించినటులే పైదేశములనుండి వచ్చిన యా వర్తకంపెనీలపై నాదేశమువారి నడగ నక్కరలేకయే పన్ను విధింపవచ్చును దానిని సామ్రాజ్యము ప్రతిదేశమందు సాధ్యమయినంత త్వరలో చట్టముగా జేయ గోరిరి ఆ తీర్మానము

భారతప్రభుత్వముచే నంగీకరింపబడును. తదనుసర్యముగానిప్పుడు బిల్లు తయారు కాబడెను. 1925 లోనియాంగ్లేజ్ ప్రభుత్వాధిక చట్టములోని 25 వ యంశము వలెనే కొద్దిసవరణతో నుండును.

పిమ్మట సర్ బి. యె. మిత్రగారు భారతయంత్రాలయముల చట్టమును సవరించు బిల్లు ప్రతిపాదించిరి. 1922 లో యంత్రాలయముల చట్టము చాలవఱకు వారమున కిరువదిగంటలు మాత్రమే పనిచేయుట, పనిచేయవగిన శిశువులవయస్సు 9 నుండి 12 కు హెచ్చించుట, స్త్రీలకు రాత్రిపని చేపట్టుకుండుట, చిన్న యంత్రాలయములకుగూడ నా చట్టము నమలుచేయుట, నిబంధనలనుండి యుల్లంఘింపకుండు సేర్పాట్లు మొదలగునవి చేయబడెను. ఈయాజ్ఞాండ్లనుండియు నా మార్పులు బాగుగానే జరిగినటులునూచించినవి. ప్రభుత్వముదానినూత్రములను మార్చు నిచ్చుచుంటులేదు కాని వ్యవహార సానుకూలమునకు కొన్ని సవరణలు నూచించిరి. 1928లో రాష్ట్రప్రభుత్వములయభిప్రాయము దీసికొనబడినది పిమ్మట 1924 యంత్రాలయములను బరీక్షించు సభికారుల సభ చేయబడినది. దాని ని వి వు ల ము గ చ ర్చించి తు ద కీ బిల్లు ప్ర తి పా దిం ప బ డి న ది. బిల్లు ప్ర జా భి ప్రాయ ము న కై బ్ర చు రిం చు ట కు సభ్యు లామోదించిరి.

పిమ్మట డ్లెక్టరుగా నెహ్రూగారు యంత్రాలయమునకు 17 లక్షలు కోరెను. దీని నాధికసభ్యుడు మొన్నటివఱకు రెవెన్యూ ఖర్చులందు చేర్చుటచే సభ్యు లంగీకరింపలేదు. కాని యిప్పు డాధికసభ్యుడు దానిని సభ్యులుకోటివంటులు పెట్టు బడి ఖర్చు జాచితాలో జేర్చి సభ్యులయంగీకారమును గోరిరి. కాని దీనినిబట్టి చాలకాలమునుండి వచ్చుచున్న ప్రభుత్వ సాంప్రదాయము విడనాడబడెనని యూహింపవలదని యాధిక సభ్యుడు చెలిపెను.

పురుషోత్తమదాసుగారు నాధిక సభ్యు నభి నందించుచు వర్తకపద్ధతిని నడపునో నది లాభకారిగానుండుననియు ప్రభుత్వము తమ పూర్వపద్ధతిని విడనాడవచ్చుననియు చెలిపిరి.

జమ్నదాసు మోహతాగారు ఖర్చులను పెట్టుబడి, రెవెన్యూలకింద విడిచియుటకు చాల సంజేహములన్నననియు, కావున విషయము విమర్శింపబడునని యూహించుచున్నానని చెలిపిరి

సభవారు గ్రాంట్లు నంగీకరించిరి 1924 లోని చట్టము ప్రకారము ఉక్కుపరిశ్రమ సామానుబండ్లతయారీపై 21 లక్షలకు మించకుండ 1924, 25, 26 సం|| లందు ప్రతిసంవత్సర మేడుల తులయాపాయిలు ముజరాయిచ్చుటకుగలను ఇప్పుడు దానిని సవరించి సంతకర్తమున కేడులక్షలను నియములు లేకుండ మొత్తము 21 లక్షలు మూడేండ్లకు 21 లక్ష లిమ్మటకని నిర్ణయించిరి. ఈతీర్మానము నామోదించుటకును, దాని కవసరమగుబిల్లు డెల్టా సభలందు లేబడుననియు సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు ప్రతిపాదించుచు నుడిపిరి.

డా|| లోఖేరిగారు కంట్రాక్టులు నిర్ణయించుకొనునప్పుడు భారతదేశమందలి యుక్కుతోనే పెట్టెలు తయారగునట్లు చూడవలయుననిరి.

సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు సమాధానమిచ్చుచు కొన్ని రకముల యుక్కు భారతదేశమందు తయారగుట లేదనియు కాని లోఖేరిగారి నూచనపై విచారింపబడుననియు చెలిపిరి.

పిమ్మట దేశీయధర్మనిర్ణయ మొనరించుట ముపసంఘములసేర్పాటుపగోరిరి. కాని, రామచంద్రరావుగారిప్రతిపాదనపై తీర్మానము డెల్టా సమావేశమువఱకు నాపగోరిరి. దానికి దేశీయసభ్యుడుగూడ నంగీకరించెను.

స్త్రీలకు పౌరత్వపు హక్కులు

పిమ్మట స్త్రీలకు పౌరత్వపుహక్కు నిచ్చు తీర్మానమును దేశీయ సభ్యుడు ప్రతిపాదించెను. ఈతీర్మానము సంస్కరణ విచారణ సంఘమువారి మెజారిటీ నివేదికము నూచన. ఈతీర్మానము స్త్రీలకు పౌరత్వపు హక్కుల నిచ్చువిషయమున సభవారి యభిప్రాయము చెలిసికొనుటకు ప్రతిపాదించబడినది.

రంగస్వామి అయ్యంగారు, బి. దాసు, సర్ పురష్ హుస్సేనుఖాను, యెమ్. కె. ఆచార్యగారులు తీర్మానము సభినందించిరి.

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమనుగా రీవిషయమునందైన ఆచార్య, రంగస్వామి అయ్యంగార్లు, బలవరచినందుల కానందించుచున్నాననిరి. దీనివలన రామన్నయిన్నికలందు విశేషము లేదయ జరుగకుండునని యూహించుచున్నాననిరి. (హర్షము. ఇచ్చట కాసనసభ్యుల రాజీనామాను గూర్చి మడ్డిమనుగారు నూచించిరి) తీర్మానము ప్రభుత్వమున కొకనూచనమాత్రమే ఇది యాచరణమునకు వచ్చునకి చాలకాలము పట్టు ననిరి తీర్మాన మేకగ్రీనముగ నామోదింపబడెను

కార్మికసంఘముల బిల్లు

పిమ్మట సర్ బి. యె. మిత్రగారు కార్మికసంఘముల బిల్లుపై ముపసంఘమువారి నివేదికమును గూర్చి విచారింపగోరిరి. దేవప్రసాదు సింహగారు డెల్టా సమావేశమువఱకు చర్చనాపగోరిరి. జోషీ, చమసులూ గార్లుకూడ బలపరిచిరి. విషయము చాల ప్రాముఖ్యమైనది. సభ్యులు తక్కువగనున్నారు. కావున చేయవలసిన సవరణలను జేసి శుభరించుటకు జీలులేదు. కావున చర్చను ప్రస్తుత మాపగోరిరి కాని మిత్ర, చార్లర్సుగార్లు వెంటనే చర్చజరుగగోరిరి బిల్లులోని విషయములు చాలకాలము క్రిందటనే ప్రచురింపబడినవి. బలమగు ముపసంఘముచే జర్చింపబడెను. కాన వెంటనే జర్చింపగోరిరి. ఇది షాకే ప్రభుత్వము తీర్మానముల నామోదించుటకు బిల్లుల నామోదించుటకు నాలస్యముచేసిరను నభవాదము వేసిరి.

తుదకు 47గురు చర్చనాపుటకును, 48 గురు వెంటనే జరుగుటకును సమ్మతించుటచే డెల్టా సమావేశమందే చర్చించుటకు నిశ్చయింపబడెను.

పిమ్మట నధ్యక్షుడు సమావేశమును ముగిల నాహ్వయించుచునాపుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

క రం సీ క మీ ష ను

అ నం బ్లీ తీర్మానము గ తి

సర్ పురుషోత్తమదాసు ప్రభుత్వం వైఖరి

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 19:—కరంసీ కమిషనుసభ్యులనిర్ణయమును గురించి అసంబ్ధి గావించిన తీర్మానముపై ఏ విధమగుచర్యయును యిండియా దౌరతపను అవలంబింపకుండుటకు తుదకు నిశ్చయించెనని శ్రీపెన్ను సిమ్లావలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. సర్ పురుషోత్తమదాసు మొదలగు హైందవసభ్యులు కమిషనుసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయడలచుకొనలేదు. (ప్రె. ప్రె.)

తుపాకులు (Rifles)

ప్రత్యేకధరలు

కొంత కాలమువరకు మాత్రమే

350 బోరు, విన్ చెప్టరు రిఫిటింగు రైఫుల్, స్పార్టింగు రేర్ పైజ్, ప్రంటు బిడ్ సైటుతో అమర్చబడినది ధర రు. 180. 351 బోరు ఆటో మాటిక్ రైఫుల్సు యు. ఎస్. ఏవిన్ చెప్టరు రిఫిటింగు ఆరమ్సు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. ధర రు. 180. 44 బోరు హాఫ్ మాగజైను రిఫిటింగు రైఫుల్. డబ్ల్యూ. ఆర్. ఏ. కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. ధర రు. 60. పుల్ మాగజైను రైఫుల్. డబ్ల్యూ. ఆర్. ఏ. కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. ధర రు. 65. 22 బోరు, తంట్ ట్రిగ్గర్ హుడల్ రైఫుల్, డబ్ల్యూ. ఆర్. ఏ. కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది ధర రు. 20 " " 1902 మాడల్ ధర రు. 25

Spencer & Co, Ltd. Madras.

డి.యల్.రాయి నాటకరత్నములు

దుర్గాదాసు— సినిమాలో ప్రదర్శింపబడి ఆంధ్రులహృదయము కొల్లగొనిన నాటకరాజమిదియే. తెలుగులో నిట్టి నాటకరాజము వేరొకటిలేదు. రు. 1—4—0

మేవాడు పతనము— ఇదియు నట్టిదియే రు. 1—4—0

కాళిదాస భవభూతులు— నాటకములగూర్చిన చక్కనివిమర్శనమురు. 1—0—0

ఆంధ్ర గ్రంథ రత్నాకరము, గుడివాడ, కృష్ణ

దంత శూల హరి

వెల సీసా 1 కి 0-8-0

దంతశూలకు వైశ్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుళ్లిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగలవోట దూచిని మందులో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును. అ మృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

చెన్న నగరారోగ్యము

1924 సంవత్సరపు చెన్న నగరారోగ్యపు రిపోర్టు జూచిన, కాంగ్రెసువారు కొన్నింటలు నిర్వహించ వలసిన కార్యభారము తప్పక పొడ గట్టును. ఆరోగ్యము మిక్కిలి హీనస్థితియందు న్నది. పురపాలకశుభ్యమును కాపాడుటయే, మున్యసిపలు సభ్యుల ప్రధానధర్మమగుటచే, అందు నిమిత్తమై తమ శక్తినంతను ధారణయ్యుటకు నూతనసభ్యులు తప్పక ప్రయత్నింప వలయును. చెన్నపురిని ఏకీకరించిన వారెల్లరును, పురపాలక శుభ్యము చాల కొరవడియున్నటుల అభిప్రాయ పడిరి. గాంధీమహాత్ముడును యిటులే భావించెను. ఆరోగ్యము చక్కబడుటకు, పరిశుభ్రమగు ఉదకము, అనుకూలమగు ప్రయోజనీ, కన్న ర్వెస్సీ ఏర్పాటు లుండవలయును. ఇట్టి ప్రధాన సౌకర్యములు చెన్నపురియందు గానరావు. అట్టి తరి, ఆరోగ్యము క్షీణించెననిన, ఆశ్చర్య మేముండును? పౌరులు నయితము చెడు అలవాటులకు లోనయి, పారిశుభ్రావశ్యకతను గమనింపక బోన చున్ను. అట్టితరి, నిరంతరప్రబోధ మవసరము. కార్పరేషనువారు ప్రజలకు మార్గదర్శకులై పని జేయవలయును. అందుకుమారుగ, ఉభయములు అశ్రద్ధ వహించుచో, పరిస్థితు లెటులుండునో జెప్ప నక్కరలేదు. కార్పరేషను ప్రతినిధులపై పౌరుల జీవిత మాధారపడి యున్నది. ప్రతినిధులు తమ విధులను మరచుచో, పౌరుల దురవస్థను వర్ణింప దరముగాదు.

1924 సంవత్సరమునందు జననముల కేటు హెచ్చుగనున్నను, మరణముల సంఖ్య గూడ హెచ్చుగనుండుట శోచనీయము. శిశుమరణముల సంఖ్య విస్తారము. శిశుమరణ విధానమువలన, శిశుమరణములు నిరోధింపబడినటుల గనుపించదు. 1923 సంవత్సరమున కన్న జననములును మరణములునుగూడ అతిశయించెను. శిశుమరణముల సంఖ్య 1923 సంవత్సరమున వేయింటికి 254 గాగ, 1924 సంవత్సరమున 264 అయ్యెను. మొత్తపు మరణముల సంఖ్య కన్న మొత్తపు జననముల సంఖ్య తక్కుగ నుండుట మాత్రము మెరుగని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. 1924 సంవత్సరమునందు అంటరొగ్గులు లేకుండుటచే, మరణముల సంఖ్య దగ్గునని భావించియుండురు. కాని ఆస్యధా జరిగెను. నివారింపదగిన జ్వరములు, ఊపిరి వ్యాధులు మున్నగు వానిచే పలువురు చనిపోయి యుండుట శోచనీయము. క్షయ, న్యూమోనియా, వ్యాధులుగాక మిగిలిన ఊపిరివ్యాధులు గూడ ప్రాముఖ్యము వహించుచున్నవి. ఊపిరి తిత్తుల బాధవలన చెన్నపురిలో యిందరు చనిపోవుట ఆశ్చర్యమని హెల్తు ఆఫీసరుగారు దెలుపుచున్నారు.

చెన్నపురిలో శీతోష్ణస్థితి అనుకూలముగ నుండును. చలిబాధ యధికముగ నుండెడి దేశము లలో శ్వాసకోశముల జాడ్యములు ప్రబలుట సహజ మయినను, చెన్నపురివంటి ఉష్ణప్రదేశమున నివి వ్యాపించుటకు కతంబేమని విచారింపగ, గాలి వెలుతురులేని యిండ్లు, విశేషజనసంఖ్యగల కుటీరములు మున్నగునవి కారణమని, ఆరోగ్యాధికారి యుద్దేశ్యము. ఈ యాహ సరియగుచో, నివారణోపాయ మేమి? సాధ్య మగునంతవరకు వ్యాపార ప్రదేశములకు దూరమున నివసించుట ముఖ్యమని తెలియగలదు. అందుకుతగిన ప్రయాణ సౌకర్యములు సులభముగ లభింపవలయును. ప్రస్తుత స్థితిలో కార్పరేషనువారు దూరప్రదేశములందు ప్రజలకు నివాస సౌకర్యము లొనర్చగల రని దోచదు. ఇందుకు పుష్కల మగు ధన మావశ్యకము. అది లేనపుడు యిట్టి వ్యాఖ్యానములు రిత్త కోర్కె లగును. నగరనిర్మాణపద్ధతులు మార్పు జేదనంతవరకు, హెల్తు ఆఫీసరుగారు గనుపరచిన చెడుగులు దొలగునని దోచదు. సన్నిపాతజ్వరము అపరిశుభ్రమగు నీటివలన తలసింప నని ప్రసిద్ధి వైద్యులు దెలిసియుండుటచే నీటి స్వచ్ఛతను చక్కబరచిన, నీ జాడ్యము నాటంకపరుపవచ్చు నని, ఆరోగ్యాధికారి తలంపు.

చెన్నపురివంటి ప్రధాన నగరమునకు వడియ గట్టిన పరిశుభ్రమగు నీరు లభింపకపోవుట, అవ మానకరము. దీనిని సమకూర్చ లేకబోయిన కార్పరేషనువలన ప్రజల కేమి ప్రయోజనము గల్గును? ఇసుకమీద నీరును నెమ్మదిగ ప్రవహింప జేయుపద్ధతి మంచిదగునా కాదా యని హెల్తు ఆఫీ సరుగారు శంకించుచున్నారు. మురికినీరు ధారాళముగ బయటకు పోవుటకు పూర్తి ఏర్పాటులింకను లేకున్నవి. కన్న ర్వెస్సీ ఏర్పాటులు పురాతన పద్ధతుల నవలంబించు చున్నవి. నూతనమార్గములను చేపట్టుట లేదు. ఊపిరివ్యాధులు వ్యాపించుట కివియే కారణమని హెల్తు ఆఫీసరుగారు ఖండితముగ దెలుపుచున్నపుడు, కార్పరేషను సభ్యు లీవిషయమై తదేకదీక్షతో కృషిసలుపుట యావశ్యకము. లేనియెడల నిష్కారముగ ననేకులింకను తమ ప్రాణములను కోల్పోవు చుండురు. అయినను కార్పరేషనుపైననే భారమునంతను మోపి ప్రయోజనము లేదు. పౌరులుగూడ ఎవరిగృహ పరిసరములను వారు పరిశుభ్రపరచికొని, కార్పరేషను ప్రయత్నములకు తోడ్పడవలయును. ప్రజలెక్కుడుశ్రద్ధ వహించి బలవంతపెట్టుచో, కార్పరేషను సరియగు త్రోవను ద్రొక్కక మానదు. నూతన కార్పరేషనుసభ్యు లీవిషయమై తమ శక్తి నంతను ధారణోపదర్శని ప్రజలెదురు జూచుచు న్నారు. ఆకారణముచేతనే వారియందధికభక్తి గౌరవములను జూపియున్నారు. ప్రజల విశ్వాసమును వీరు మారగొనెదరు గాక యని కోరెదము.

పాట్నా సభలు

రాబోపు మంగళవారమునాడు, పాట్నా నగరమునందు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభయు, స్వరాజ్యపక్షసభయు జరుగును. బెల్గాం కాంగ్రెసు సభ ముగిసినపిమ్మట, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ జరుగుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. ఈసభ

చాల ముఖ్యమయినది. శాసనసభ్యులు సక్రమముగ దెలిపిన కోర్కె లన్నియు విఫలమయ్యెను. సంస్కరణములను గాని, శాసనసభలను గాని యు పయోగించి విశేషప్రయోజనము లేదని తేలెను. ప్రదర్శనార్థ మివి పనికి వచ్చినను, అనుకూల ఫలిత మిందువలన గలుగ దయ్యెను. శాసన సభలలో నెట్టి తీర్మానముల గావించినను, ప్రజాశక్తి వెనుకనున్న గాని, వానికి విలువ ఏర్పడదు. లేనియెడల యిప్పటివలె నంతకాల మయినను ప్రజేచ్ఛ నిరాకరింప బడు చు నే యుండును. ప్రజాశక్తిని పెంపొందించుమార్గ మేమని, పాట్నా సభలో నాలోచింప వలయును. నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిరసించుట సులభమే. అంతకన్నను ఫలప్రదమగు మార్గము వేరుగలదా? గ్రామ పునర్నిర్మాణము జరుగవలయునని అందరును అంగీకరించుచున్నపుడు కద్దరుతోగూడిన నిర్మాణకార్యక్రమ మిందు కాధారము గాదా? మాటల కిక్కాలము దాటిబోయినది.

కష్టపడి పనిజేయుట ముఖ్యము. గ్రామ ప్రబోధము గలిగింపవలయును. స్వరాజ్యపక్ష అడుగునుండి జరుగవలయును. ఈవిని ప్రారంభమగునేని, స్వరాజ్య సిద్ధి నాటంకపరచుట కేరికిని సాధ్యపడదు. ప్రభుత్వ దృక్పథముగూడ ఇంత విముఖముగ నుండజాలదు. ఇంతకాలమునుండియు, ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయు విషయమున శ్రద్ధవహింపక, భారతీయులు ఎండ మాపులవెంట బరుగిడిరి. ఇక నయినను ఫలప్రదమగు మార్గముల ద్రొక్కుట యుక్తము. నూలు చందాను తొలగించుట సులభమే. కాని, దానిని కొనసాగించి, కద్దరు నిర్మాణమునకు తోడ్పడుట కష్టసాధ్యము. ప్రత్యామ్నాయముగ నయినను నూలు చందాను నిలిపియుంచని యెడల, నిర్మాణ దీక్షకు ప్రోద్బలముండజాలదు. గాంధీమహాత్ముడు నెలకొల్పి నెంచిన నూలువడుకు సంఘముగూర్చి రాబోపు సభలో యోచింపబడును. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు శాసనసభా ప్రవేశము విషయమై ఎంతటి పట్టుదల జూపుచున్నారో, నిర్మాణకార్యక్రమము విషయముపట్ల గూడ నట్టి శ్రద్ధ ను వహింపనిచో, వారికోర్కెలు సఫలము గా నేరవు. గాంధీమహాత్ముడే నిర్మాణకార్యక్రమము విషయమున దేశమును నడుపసమర్థుడు. అతని నాయకత్వముక్రింద, కాంగ్రెసుసభ్యులు స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు బూనుకొనుట వివేకము. శాసనసభ్యుల రాజీనామా విషయముగూడ, పాట్నా సభలదృష్టి నాకరింపగలదు. సందర్భముల సన్నిటిని జూచిన, పాట్నా సభ చాల ముఖ్యమయిన సమావేశమనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు అధికారముతో, ఏకమీద శాసనసభా కార్యక్రమమును నిర్వహింప వీలగునటుల, మార్పు గావించబడును. గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షము వారిపై గల ప్రేమచే, బహిష్కారములను వదలుకొనుచున్నాడు. అందుకు కృతజ్ఞత జూపుటకయినను, స్వరాజ్యపక్షమువారు మహాత్ముని నిర్మాణప్రయత్నములకు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడుట సముచితము. అనివార్యములగు కారణములున్న దప్పు సభ్యులెల్లరును విచ్ఛేయవలయు నని, మహాత్ముడు విన్నవించుచున్నాడు. పాట్నా సభల నిర్ణయములకై దేశ మెదురుజూచుచుండును.

రాజీనామా

సామాజ్య శాసనసభ్యుల రాజీనామా జరుగునా లేదా యని, దేశ మాత్రముతో వేచియున్నది. స్వరాజ్యవత్తుమువారు సంసిద్ధులుగ నున్నారనుట నిశ్చయము. స్వతంత్రవత్తుమువారు మొదట ఆతురము జూపినను, పిమ్మట కొందరు నెనుక ముందాడు చున్నారని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగమువలన, నూతన పరిస్థితు లుదయించెనని వీరి తలంపు. ప్రసంగమున గల విశేషమేమని యడుగవచ్చును. స్టేటుకౌన్సిలు సభవా రంగీకరించిన తీర్మానము తోబాటు, సామాజ్యశాసనసభవా రంగీకరించిన సవరణనుగూడ తాము ఆలోచించెదమని, రాజప్రతినిధిగారు బలికిరి. దీనిని బట్టి శాసనసభ్యులు తమ నిశ్చయమును మార్చుకొనవలసిన యవసరము గనుపించదు. స్టేటుకౌన్సిలు సభవా రంగీకరించిన తీర్మానము ప్రభుత్వ తీర్మాన మగుటచే, వారి యుద్దేశ్యము నది ప్రతిఫలింప జేయుచున్న దనుటకు సందియము లేదు. నెహ్రూగారి సవరణను తా మంగీకరింప వీలులేదని హాం మెంబరుగారు ఖండితముగ దెలిపిరి. స్టేటుకౌన్సిలు సభలో ప్రతిపాదించిన స్వల్పపు సవరణలను గూడ వారు నిరాకరించిరి. ప్రస్తుత సంస్కరణములను నిర్వహించిన గాని ముందుకు బోవుటకు వీలులేదనిరి. రాజప్రతినిధిగారి యీ సలహా, స్టేటుకౌన్సిలు సభవారి విశేషమును కొనియాడి, సంస్కరణాభివృద్ధి విషయమై తమ హృదయమును వారు గ్రహించినందులకు సంతసించిరి. రాయల్ కమిషనును త్వరితముగ సంపాదించుటకు తాము సూచించిన మార్గమే ముఖ్యమని, రాజప్రతినిధిగారి దప్పటికిని తెలుపుచుండ, స్వతంత్రవత్తుమువారికిను భృమకడుట ఏలకో దెలియదు. నెహ్రూగారి తీర్మానము రాండుటెబిలు సమావేశమును కోరుచున్నది గాని, రాయల్ కమిషనును గోరుటలేదు. అట్టితరి రాయల్ కమిషనును నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారిొకవేళ యంగీకరించినను, అందుకు శాసన సభ్యులంగీకరింపజాలరు. భారతీయుల సామర్థ్యమును పరీక్షింప నవసరము లేదనియు, యిట్టి పరీక్ష లాత్మగౌరవమునకు భంగకరము లనియు దెలిపియుండ, మరల నావంకకు శాసన సభ్యులు మరలుట యవివేకము. సామాజ్య శాసన సభ తీర్మానము, స్వయంనిర్ణయ సూత్రము నామోదించుచున్నది. ఏకారణముచే నయినను ప్రభుత్వమువారు నెహ్రూగారి సవరణ సంగీకరించెదరని తలచినను, శాసనసభ్యుల రాజీనామా వలన నష్టము గలుగబోదు. రాజీనామాయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యమేమి? ప్రజాభిప్రాయము స్వరూపాలన తీర్మానము నామోదించుచున్నది గాని, మడ్డిమెను కమిటీ రిపోర్టును గాదని జూపుటయేగద. ఆకోర్కె ప్రజలమధ్యనుండియే నెలువడుచో, దాని కెక్కుడు బలము గలుగును. ప్రభుత్వాభిప్రాయము స్పష్టముగ దెలిసియున్నను, మరల నేమియో లాభము గలుగునని దలచి ప్రజాప్రతినిధులు కాలయాపన జేయుట భావ్యముగ దోషదు. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

అమెరికా భయము

అమెరికా సయితము, లేనిపోని భయము జూపి, ఉలికిపడుట విచిత్రము. శక్లత్ వాలాగారి

యుద్దేశ్యములు అమెరికా ప్రభుత్వమునకు రుచింపకబోవచ్చును. కాని, అమెరికాలో నడుగు బెట్టినంత మాత్రాన, శక్లత్ వాలాగారు సాంఘికవాదుల నందరను తిరుగ్గుబాటుకు పురికొల్పుట యసంభవ మగు కార్యము. ఆంగ్ల దేశమునందు కేయలేని పనిని, శక్లత్ వాలాగారు అమెరికాయం దొనర్చెద రనుట, దుర్భ్రమ దప్పకేరుగాదు. అట్టి భయ మున్నచో, అంతర్జాతీయ పార్లమెంటరీ యూనియనుసభలో మాత్రము ప్రసంగించి ఇతర విధములగు ఆందోళన జరుపకుండ శక్లత్ వాలాగారి నాటంకపరుపవచ్చును. శక్లత్ వాలాగారు నేరస్థు లని ఆంగ్లదేశమునం దెంచనపుడు, అమెరికావా రేల భయపడవలయును? అమెరికావారి చర్యను తా మెంత మాత్రము ప్రోద్బలపరుపలేదని, బ్రిటీషు విదేశకార్యాలయము వారు ప్రకటించుచున్నారు. అట్టితరి, బాధ్యత యంతయు అమెరికావారిదేయైయుండును. అమెరికా ప్రభుత్వచర్యగాంచిన, ప్రజలలో పరిపాలనముపట్ల మిక్కిలి అసంతృప్తి బ్రలియున్నటుల భావింపవలసి వచ్చును. కెల్లాగుగారి సమాధానము ఎంత మాత్రము సహేతుకముగ గనపించదు. తాము అరాజకసిద్ధాంతములను బోధించుట కెన్నడును యుద్దేశింపలేదనియు, తాము పార్లమెంటుసభలో గావించిన ఉపన్యాస వాక్యములను కెల్లాగుగారు సందర్భరహితముగ నుడవారింది రనియు, శక్లత్ వాలాగారు ప్రకటించిరి. అమెరికాలోని సివిలు స్వాతంత్ర్యరక్షణసంఘమువారు శక్లత్ వాలాగారిని రాసీయకుండుట ఆసభ్యుని దెలిపిరి. సినేటరు బోరాగారు సయితము తమ ఆసమ్మతిని దెలిపిరి. కాని అమెరికా ప్రభుత్వ నిశ్చయము మారునని దోచదు. శక్లత్ వాలాగారు భారతీయులగుటగూడ, అమెరికావారి నిశ్చయమును ప్రేరేపించియుండును.

డాక్టరు. వేమూరి రామకృష్ణారావు పంతులుగారు కాకినాడ కళాశాలాధ్యక్షులగు వేమూరి రామకృష్ణారావుపంతులుగారికి, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారిొసగిన డాక్టరు ఆఫ్ ఫిలొసఫీ పట్టమునకు, వారెంతయు యోగ్యులనుటకు సందియములేదు. ఎమర్సన్ పై వ్రాసిన వ్యాసమునకై వీరి కిట్టి బిరుదము చేకూరెను. ఎమర్సన్ గ్రంథములను వీరు తదేకనిష్ఠతో పఠించి, అందలి తత్వము నవగాహన జేసికొనిరి. ఎమర్సన్ సిద్ధాంతములు, భారతీయ విజ్ఞానమునకు సన్నిహితముగ నుండునని గ్రహింపవచ్చును. మిగిలిన నాస్తిక తత్వనేత్రులవలెగాక, ఎమర్సన్ గారు సీతిమత సమన్విత సిద్ధాంతములను బోధించిరి. వైవ భక్త్యావశ్యకతను సూచించిరి. బ్రాహ్మమతావలంబు లగు రామకృష్ణారావుగారికి, స్వేచ్ఛాపూరితము లై, ప్రాచీన శృంగేరిబద్ధ మగు క్రైస్తవ మతసిద్ధాంతములను గాక, విశాల క్రైస్తవాదర్శములను బోధించెడి, ఎమర్సన్ గ్రంథములు రుచించుట వింతగాదు. రామకృష్ణారావుగారు ప్రాచ్య పాశ్చాత్య తత్వ సిద్ధాంతములను బాగుగ పఠించి క్రోడీకరించిన ఆంధ్రప్రముఖులు. వీరికి గలిగిన సూతన గౌరవము ఆంధ్రులకు సమ్మోదావహముగ నుండక మానదు. ఇట్టి సన్మానము బడిసినందులకు వీరి నభినందించెదము.

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

లాహోరులో స్థాపించబడిన లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, కేవలము భారతీయులచే నిర్వహింపబడుచు, విశేషాభివృద్ధిగాంచు చున్నందులకు, మిగుల సంతసమగుచున్నది. డైరెక్టరులబోర్డుకు, లాలా లజపతిరాయిగారు అధ్యక్షులు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ మున్నగువారు డైరెక్టరులుగ గలరు. పండిత సంతానముగారు మ్యానేజింగు డైరెక్టరు. లజపతిరాయిగారి రిపోర్టు, 1925 సంవత్సరము ఏప్రిలునెలతో సంతమొందెడి సంవత్సరమున గలిగిన యభివృద్ధిని సూచించుచున్నది. ప్రథమ సంవత్సరమున కంపెనీవారు జూపిన చాకచక్యము జూచిన, భావి పరిణామము మిగుల యనుకూలముగ నుండునని తలంపవచ్చును. భారతీయ సంఘము సరియగు బునాదులపై నిలచి పని జేయుట, ఎల్లర కామోదావహముగద. నివేదన సంవత్సరమునందు 37,19,000 రూపాయల విలువ గల 1782 ప్రపోజలులు చేరగ, వీనిలో 22,67,750 రూపాయిల పాలసీలుగల 1120 ప్రపోజలులు అంగీకరింపబడెను. ఇందును బట్టి కంపెనీవారు జూపెడి విచక్షణశక్తిని గ్రహింపవచ్చును. ఖర్చులు బోగా మొదటి సంవత్సరమే కొంత లాభము మిగులుట, శుభసూచన యని ఎంచవచ్చును. ఈ సంవత్సరమున ముగ్గురు చనిపోగ వారిసొమ్ము మెటనే చెల్లించబడెను. నూతన భారతీయ ఇన్సురెన్సు సంఘము భారతీయుల యభిమానము బడసి దినదినాభివృద్ధిగాంచు గాకయని కోరెదము.

అహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపలు సంఘము

గవర్నరుకు సన్మానపత్ర మీయగూడదని తీర్మానించుట

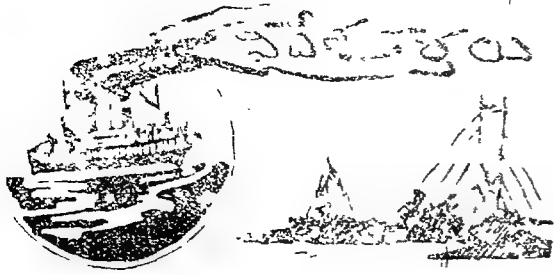
అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 18:—జాంబాయి గవర్నరు రిచ్చటికి వచ్చినప్పుడు వాటికి సన్మానపత్ర మీయగూడదని స్థానిక మ్యునిసిపలు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. అనుకూలముగా 80 మంది ప్రతిహతముగా 20 మందియు ఓట్లిచ్చిరి. అసహాయవాదులైన సభ్యులందరు నెట్టి యుపన్యాసము లేయకుండ తీర్మానమును బలపరచిరి. దీనికి నియోజింపబడిన సభ్యులను ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు కొంతమందియు మహమ్మదీయ సభ్యులందరును అడ్డుపెట్టిరి. ప్రజావిషయములలో న్యాయప్రతిష్ఠాపనయం దంత యుత్సాహమును గనపరచుచున్న గవర్నరుగారికి సన్మానపత్ర మొసంగుట తమవిధియని ఖాన్ బహాదుర్ నానమతిగారు చెప్పిరి. ఈ సంగతిలో మనకు లోటుగానున్న విషయములనుగూర్చి గవర్నరుగారితో చెప్పకొనుట కీయవకాశమును పోగొట్టుకొనరాదని చాటెవాలాకారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

సీతాపురం హిందూమహమ్మదీయ పోరాటము

పోలీసుగుంపుపై ఆయుధముల బ్రయోగించలేదు
లక్ష్మీపురం, సెప్టెంబరు 18:—కామలాని సీతాపురమందు హిందూ మహమ్మదీయులకు సంభవించిన పోరాటమందు పోలీసుగుంపుపై తుపాకుల బ్రయోగించలేదని నిశ్చయముగ దెలియుచున్నది.

రామలిల ఉత్సవ ప్రారంభదినము

ఉరేగింపు మానివేయబడెను.
అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 18:—రామలిల మహోత్సవ ప్రారంభము నేడుమొలు జరుగును. మసీదులయెదుట వాయిద్యములు సలుపరాదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తరువును నిరసించుటకు ఉరేగింపు మానివేయబడెను.

సక్లతువాలాగారికి అమెరికను ప్రజల సహాయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండను, సెప్టెంబరు 19:— లండనులోని కమ్యూనిస్టు కేంద్ర స్థానమునకు అమెరికను లిబర్రీసు యూనియనువారు తంతి నంపిరి. అందు సక్లతువాలాగారు అమెరికా ప్రభుత్వము వారి నిషేధపు టు తరువుపై చర్య దీసికొనినవో తాము న్యాయ స్థానవిషయములందు అనసరమగు సహాయము జేయుదుమని చెప్పిరి. న్యాయాధ్యక్షులలో నిరసనభ సేర్పరిచినట్లు చెప్పిరి.

సక్లతువాలాగారి నిషేధము

అమెరికాకు పోగూడదనుటకు కారణములు

వాషింగటను, సెప్టెంబరు 17 — సక్లతువాలాగారిని గూర్చి కెల్లాగుగారు గావించిన ప్రకటనలో నిట్లు తెల్పబడెను: అన్ని దేశముల పార్లమెంటుల ప్రతినిధులకు వలెనే అమెరికా వచ్చుటకు సక్లతువాలాగారికి గూడ అనుజ్ఞ (విసా) ఒసంగబడెను. కాని యీ అనుజ్ఞ లిచ్చిన పిమ్మట సక్లతువాలాగా రొసం గిన ఉపన్యాసములు కొన్ని స్టేటుడిపార్లమెంటువారికి తెలిసి నవి గాన వారు, సక్లతువాలాగారి రాక విదేశీయుల దిగుమతి శాసనమునకు విరుద్ధమగు నుండు నను కారణముచే, అనుజ్ఞ నీయ రాదని తమ రాష్ట్రబారిష్ట్రా యెరుకపరచి, నిషేధపు టు తరువు నొసంగిరి. ఆ ప్రకటనయందు, సక్లతువాలాగారు కామ చుస్సభలో తాను ఇంకిములో కమ్యూనిస్టు ప్రచారము జేయు చున్నట్లు నుడివిన యుపన్యాసములోని భాగములును, ఆగస్టు 29 వ తేదీన అల్బనంఖ్యాకులగు జాతీయక్షత్తమువారి యెదుట తాను విప్లవమును ప్రోత్సహించుచున్న దివ్య ఉపన్యాసమును ఉదహరించిరి.

సక్లతువాలాగారు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారిచే ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనబడలేదు గావున ఇ మి గ్రేషను లాప్రకారము నిషేధింపబడు సామాన్యపు విప్లవకారులవలె, మరాజ్కీయ సంస్థలకు విరుద్ధము గ ప్రచారము జేయు విదేశీయుని వలె పీరింగూడ సేల నిషేధింపరాదని కెల్లాగుగారు నూచించిరి.

లండను, సెప్టెంబరు 18 — సక్లతువాలాగారిని అమెరికాకు రాకుండ నిషేధించుటగూర్చి తమకేమియు ప్రసక్తిలేదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విదేశాంగశాఖవారు ప్రకటించిరి.

సక్లతువాలాగారు తాతాకంపెనీ మేనేజరు పదవికి రాజీ నిచ్చిరి.

మొరాకో యుద్ధము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పారిసు, 18 — స్పెయినువారు తిరిగి అల్బుసిమహుచే యందు విడిదీసేరని ఫెజావార్త చెప్పుచున్నది. నిన్నరాత్రి ద్రూసెను సేనలు ఫ్రెంచివారి సెమర్కొనినవని బైరుటువార్త చెప్పుచున్నది. ఉదయము 10 గంటలవరకు పోరాటము జరిగెను. చివరకు ద్రూసెను సేనలు కొన్ని వందలమంది హతయై విరమించినవి. ఫ్రెంచివారి కట్టే అపాయములేదు.

నూతన సేనాధిపతిగా మిలినుగారు సుయూడావద్ద సేనల సహకారము సైన్యమును జమజేయుచున్నాడు.

అబ్దులు కరీముగారి యుక్తి

పారిసు, 18.—అబ్దులు కరీముగారు వెర్దాసరిహస్తుకుదాటి ఖగిర మొరాకోదేశముతమ ఆక్రమించి తనరమ్మిలితో పదు కొన నుడ్రేంచెనని రిపుకైదిలు చెప్పుచున్నారు. అబ్దులుకరీము గారి సామ్రాజ్య పనిచేయుచున్న రిపు ఏజంటుల నామములను ప్రెంచివారు తెలిసికొనిరి.

ఫ్రెంచివారి విజయము

ఫ్రెంచివారు బిజేనలో గావించిన విజయము రిపుదేశ ములో చాలప్రబోధము గావించెను. తిరుగుబాటుదారులు భయ మొందుటచే లాంగ్బోవునూచనల చెల్పుచు అనేకరాయబా రము లంపిరి. బిజేనలో ఫ్రెంచివారు 30 మందిని మాత్రమే నష్టపోయిరి ఇంకను బలముచేకూర్చుకొనుచున్నారు. అమజాటు వద్దనున్న ఆయుధాగారములను ఫ్రెంచివారు జళముజేసికొనిరి. రిపులు తమ ఆయుధస్థానములను ఉత్తరమునకు గొంపోయిరి.

నూత్తుగారి బహుమతి

పార్సిసు, సెప్టెంబరు 18:—అబ్దులుకరీముగారిని గాని, ఆతని సోదరునిగాని వారి శవములగాని తెచ్చి యిచ్చువారికి 1 మిలియను ఫ్రాంకులు బహుమతి యిచ్చునని మొరాకో నూత్తుగారు ప్రకటించినట్లు “లిబర్రీసు” విలేఖరి చెల్పు చున్నాడు. ఈవార్త మారుమూల ప్రజలందరికీ గూడ తెలిసి నది.

స్పెయినువారి కష్టదశ

లండను, సెప్టెంబరు 18 — స్పెయినుసేనలు అల్బు సిమను జేవద్ద విడిదీసినవి అచ్చట వానికి సురక్షితముగ నుండవని అధికా రులు భయపడుచున్నారు. ప్రస్తుతము స్పెయినువారున్న మోరోనికోవో కట్టుదిట్టములు చేయబడినదే గాని, అచ్చట నీరుతీసుండుట చేతను, ఉపద్రవము గాలిచెతను సురక్షితమైన స్థలముగాదు.

సైన్యమునకు ఆహారపదార్థములు వచ్చుట దుర్లభమగు చున్నది. ఫ్రెంచివారు స్పెయినువారు యెన్ని కట్టుదిట్టములు చేసినను రిపుల తుపాకులబాగ పొచ్చుగనున్నది వా రొచ్చుటను న్నది తో యకుండుటకై రాత్రిపూట ప్రేచ్చుచుండు ఆహార ముల తెచ్చు పడవల సెదుర్కొని తీరము నుండువారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు పిలువకుండు చేయుచున్నారు.

సింగపూరు నౌకాశ్రయము - రబ్బరుపంట

లండను, సెప్టెం 17 — టైమ్స్పత్రిక విలేఖరి సింగపూరు లోని రబ్బరుపంటను గూర్చి నిర్దేశనాపు నివేదిక నంపెను. వలచుచేవులలో కైల్ల నది పాడుగనున్నది. అచ్చట నౌకాశ్రయ ము నిర్మించు నూచన లుండుటచే మాత్రము దొరకని స్థాంబురుల కు భయముగనున్నది నౌకాశ్రయవారు ఇండియానుండి కూలి వారిని తెప్పించుకొనకుండిన తోటలలో కూలివారే అచ్చటికి బోయినవో రబ్బరు పంటలు నాశన మగును అప్పుడే కూలిలు సింగపూరునుకు బోవుచున్నారు.

స్ట్రాకు పోర్టు బై ఎలక్ట్రను-తేబరుపక్షివిజయము

లండను, సెప్టెం 18.—స్ట్రాకుపోర్టుబై ఎలక్ట్రనునందు ఓట్లు యాదిగన రీతిగా వచ్చినవి. కార్మికపక్షము జయమొందెను. — టొ స్పెండుగారు (కార్మికపక్షము) 20,219. ఈస్తాముగారు (కన్సర్వేటివు) 17,892. ఫీల్డ్స్ గారు (లిబరలు) 17,296.

ఆస్ట్రేలియాలో నౌకాపనివాండ్ర సమ్మె

ఆస్ట్రేలియాలో నౌకాలందు పనివాండ్రసమ్మె యింకను క్లిష్టస్థితిలో నున్నది. సుమారు 200 మంది మరల వారము రో జాలవరకు జైరునం దుంచబడిరి. సిడ్నీ రేవుస్థలమునందు బ్రిటి షు నౌకలు ఉరకపడియున్నవి. యూనియను కాంసిలు కంపెనీ వారు దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి యువకులను ఇంగ్లాండుకు బంపి నావికులుగ శిక్షించునని తెప్పించుచు యత్నించుచున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు పైనుండి వచ్చు నావికు లను నిర్భాగ్యపు విదేశీయులుగా నెంచి, తమదేశమునందు విడిది సేయకుండు నిషేధించుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా రేవుస్థలములందు సమ్మెగట్టువా రందరిని 5000 మందిని ఒక్కచో చేర్చుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్న వని సమ్మె సంఘాధ్యక్షుడు చెల్పుచున్నాడు.

ఇంగ్లాండు కార్మికుల సానుభూతి

లండను, సెప్టెంబరు 18.—సానుభూతి రేవు స్థలమువద్ద కాకానీవకులందరు సభజేసి, ఆస్ట్రేలియాలో నౌకలందు తెల్లవారి తీర స్థలవారిని నియమించిన నౌకలందరి నావికు లందరుసమ్మెగట్టవలసినదనియు, ఈ విషయ ము ను సామ్యమొరంతే త్వరలో పరిష్కరించుటకై క్రేడ్లూనియను కాంగ్రెసువారి కధికార మీయవలెననియు తీర్మానించిరి.

టోక్యో అగ్ని ప్రమాదము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

టోక్యో, 18.—టోక్యోలో రాజాగారు తన గౌరవార్థ మొసంగిన పిక్నీకులు విందు నారగించిన పిమ్మట జార్జి యావ రాజాగారు యాకొహోమాకు బోయిరి. ఆయన వెడలినపిమ్మట డయటుభవనములు తగుల బడినవి. అగ్ని జ్వాలలు నాలుగుగంటల వరకు తీవ్రముగ చెలరేగిన పిమ్మట అర్బుటకు పీలయ్యెను. డయ టి సభలోని ముఖ్యమైన కాగితములు జాగ్రత్త పరచబడినవి. కాని గ్రంథాలయము సర్వము భగ్నమయ్యెను. మిలియను యె నులు (పానునాడెము) నష్టము కలిగినట్లు అంచనా వేయబడె ను తాత్కాలిక భవనముల నిర్మించుటనుగూర్చి విచారించుటకు మంత్రిసర్వమువారు రేపు సమావేశమగుదురు.

శాసనసభలు తగులబడుట

టోక్యో, సెప్టెం 18:—డయటు మందిరము పైభాగమున అగ్నిరగుల్కొని తీవ్రముగ గాలిచే ప్రబలమయ్యెను. రెండు మం దిరములు భయంకరముగా తగులబడిపోవుచుండెను. మంట చల్లార్చు ఉపాయమే లేకుండెను. “జాపాను టైమ్సు” పత్రికా భవనము, కొకునే న్యూసు ఏజన్సీ భవనములనుగూడ మంట వ్యాపించెను. శాసనసభ (డయటు) భవనములు పూర్తిగా తగులబడినవి. ఇతర భవనములకు మాత్రము వ్యాపించలేదు.

మోసలు సమస్య

క్రైస్తవుల పారదోలుట

లిఫ్ఫీలు, సెప్టెంబరు 19.—టర్కీ ఇర కులమధ్యనున్న క్రైస్తవులను టర్కీ వారిని పారదోలుటను గూర్చి జాతి సమితి వారు విచారించుచున్న విషయములగుర్చి బాగ్దాదునుండి లండనుచేరు వార్తలవలన యింకొందరు తరిమివేయబడినట్లు తెలియుచున్నది. గోయను జిల్లానుండి కొందరు క్రైస్తవులు బికారులై జాకో చేరుకొనిరి. 8000 గోయను క్రైస్తవులను బలవంతముగ తరిమివేసినట్లు తెలియుచున్నది. జాకోలోని బ్రిటిషు అధికారులు వారికి సహాయ ముజేయ నియమించబడిరి. టర్కీ వారికి తనచర్యలన కొందరు చరిపోవుటగూడ తటస్థించెనని వారుచెల్పుచున్నారు.

జాతీయమితి ఉపసంఘమువారి పోచురక

పారిసు, 17:—టర్కీవారు అనాగరక చర్యల మాను కొనవలసినదనియు, క్రైస్తవుల తరిమివేయుటనుగూర్చి బ్రిటిషు వారి ఆక్షేపణల రుజువుజేసినవో తాము జేయు విచారణపై ప్రతిఫలించుననియు మోసలుగుర్చి విచారింప నియమించబడిన జాతీయమితి ఉపసంఘసభ్యులు మువ్వరు పోచురక చెల్వరను ఎడంతి ప్రబలినట్లు జనీవావార్త తెలుపుచున్నది.

మోసలు విషయము పోగులోని స్థిరన్యాయసంఘము వారిచే విచారింపబడునని “మాటిస్సు” జనీవావిలేఖరి తెల్పు చున్నాడు.

తగవులోనున్న స్థలమును టర్కీవా రాక్రమించుటయు, ఇరాకు సరిహద్దు 40,000 సైన్యముతో దిట్టపరచుకొనుటయు ఆంగ్లోరా ప్రభుత్వమును నిందాభూయిష్టము జేయుచున్నదని “ఎక్స్ప్రెస్” పత్రిక తెల్పుచున్నది.

టర్కీవారికి సౌకర్యములు

లండను, 18 —మోసలు విచారాసంఘమువారు విచారణ ముగించి ఆంగ్లేయులు, టర్కీవారి హక్కులనుగూర్చి జాతి సమితి వారికి నివేదించి ర ని జనీ నా వార్త చెల్పుచున్నది. టర్కీవారికి కొన్ని సౌకర్యము లొసంగ బడునుగాని, సరిహద్దును జాతీయమితి వారే నిర్ణయించెదరు. సమితివారు బుధవారమునాడు తీర్పు జెప్పెదరు.

గనులపనివారి తగవు

ప్రధానికి విన్నపము

లండను, సెప్టెంబరు 18.—గనులశాఖయందు నిన్న కార్యదర్శి యగు లేను ఫాక్సుగారికిని గనులఅధికారులప్రతినిధులకు వైనరల ఘోషరేషను ప్రతినిధులకు సభ జరిగెను. అచ్చట ఫాక్సుగారు గనుల అధికారుల వాదమును బలపరచెను. పనివాండ్రహిత్యం చుటకు 1924 సం॥ ఒడంబడిక యేమాత్రము ఆలంక పరచదని చెప్పిరి. మైనరలు అట్లుగాక, ఆగస్టునుండి తొమ్మిది నెలలవరకు వారిహిత తగ్గింపబడదని బాల్టిష్టుగారు వాదనము జేసినట్లు చెప్పిరి. వారు బాల్టిష్టుగారికి విశ్వవిచుకొన నిశ్చయించిరి.

మదరాసు వార్తలు

స్వామీజ్య కుమారాచారి నివారణనిధి:—ఇప్పటి వరకు రూ॥ 1,21,254-8-6 వసూలయినట్లు కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు

జగన్నాథ భక్తసభ:—ఎగ్గురు వేదవిలాస మందిరమునందు 20 తేది 4-15 గానసభ జరుగును. మది కొండ వెంట రామయ్యగారు గాత్రపాట, పోలాగము శేఖరయ్యగారు ఫిడెలు, కోదండ రామయ్యగారు-పుదంగం. మంద రామయ్యగారు-ఘటం

ఇరువురు దొంగలు పట్టుబడుట:—సబ్ ఇన్స్పెక్టరు దామోదరంగారు నిన్నటి దినము హాన్మరువద్ద ఇరువురు దొంగలను పట్టుకొనిరి పీరు రహస్యముగ వడవలమిద గంజాయిని తెప్పించుచుండిరి రాయపురం సమద్రతీరమున పోలీసు వారు నిలచియుండి పీరిని పట్టుకొనిరి

రాష్ట్రీయ సంక్షిప్త లేఖకుల సంఘము:—ఈసంఘమువారు 13, 17 వ తేదీలయందు పథల తేసి గౌ॥ డి. బి. ఎల్. డి. స్వామి కన్నప్పిగారు, డి. బి. సి. వి. మును స్వామి అయ్యరుగార్లు సహాయమున తమ సంఘమునకు కలిగిన అపారమగు నష్టమునకై విచారము చేయుచు రెండు తీర్మానములు గావించిరి

నవయుగ ప్రతిక:—నవయుగ కేసేజరుగారిల్లు వ్రాయుచున్నారు—7 వ తేదీనండి మా సంపాదకునకు మారువా జ్వరము వచ్చుటచే వారికి సహాయము కేయువా రెవరును లేకుండుటచేతను, 8, 15 వ తేదీలప్రతిక ప్రకటింప జాలకుంటిమి. ఇప్పుడు వారికి స్వస్థత చేసుకొనుటచే తిరిగి త్వరలో రెండుసంచికలను గడిపి ప్రకటింప నుద్దేశించుచున్నాము. మాచందాదారులు, ప్రకటన లిచ్చువారు మాకష్టముల గుర్తించి సానుభూతి దెల్పదరని నమ్ముచున్నాము.

మదరాసు కార్పొరేషను:—కార్పొరేషను సభ్యుల నీ దినవ పదిమంది మంగళవారమునాడు సభలో చేర్చించుటకై యీదిగువ తీర్మానమును ఆఫీసున కంపిరి:—“ఏడాదికి పూర్వమే సోటీసు తేదీనట్టి తీర్మానములు ముఖ్యమైనవి యింకను సర్పించబడక యుండిపోవుటచే కార్పొరేషను సభ్యులు మామూలుగ మంగళవారమునందేగాక ప్రతిశనివారము గూడ 11 గ మొదలు 5 గ వరకు జరుపుచుండవలెను.” వి.చక్రయ్య, ఎస్. ఎ. షాఫీ మహమ్మదు, సామి వెంకటాచార్యులు, కె. శ్రీరాములునాయుడు, అల్లులు హమ్మిదుఖాను, డి. వెంకట శంకరాచార్యులు, టి. పి. మీనాక్షిసుందరం పిల్ల, బి. ఎస్. మల్లయ్య, పి. భక్తసత్వలు నాయుడు, సి. అల్లులు పాక్షిము.

రాకపోకలు:—గౌ॥ వ్యాయమూర్తి గ్రాహము గారు (బెంగాలు) కలకత్తానుండి నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

గౌ॥ పానుగలురాజుగారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలము వెళ్లిరి.

గౌ॥ శివజ్ఞానంపిల్లగారు నిన్న రాత్రి పర్యటనమునకు బయలుదేరిరి.

కేజరుమ్మా కొంబుగారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలము వెళ్లిరి.

యస్. సత్యమూర్తిగారు యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమునకు గాను నిన్న రాత్రి పొట్టుకు వెళ్లిరి

Table with 3 columns: Revolver type, Price, and Quantity. Includes items like 'మిక్కిలి సరసముగా యివ్వబడును' and prices like 25 0 0, 27 8 0, 30 0 0.

Spencer & Co. Ltd., Madras.

మెస్సర్స్ ఎమ్. ఎస్. శర్మ అండు సన్స్ వారి చిత్రలేఖన ప్రావీణ్యము

శ్రీరామపట్టాభిషేకము-నవరాత్రిపటము 20 X 14 పైకాగల పటమునందు శ్రీరామపట్టాభిషేకము చక్కగా చిత్రింపబడెను. సింహాసనాసీనులగు సీతారాములకు వామపార్శ్వమున లక్ష్మణమూర్తి యుండెను. వెనుకప్రక్క హనుమ త్పుగ్రీవాంగబాది వానరు లుండిరి. వారి వెనుక విభీషణుడు పతాకమును ధరించి యుండెను. సామంత రాజులు ఎడమ ప్రక్క వరుసగా నిలిచియుండిరి. ఎముట భరతుడు పుష్పమాలను చేబూని నిలచియుండెను. భృతనుకు కుడికట్టున శత్రుఘ్నుడు ఫలపుష్పదులను పల్లెరమున నిడుకొని నిలిచియుండెను. వారికి వెనుక మహర్షులు ఆసీనులై యుండిరి. చిత్రలేఖన చిత్రతోమాముగా చిత్రింపబడెను. వెల 25 రూపాయి మాత్రమే. వలయువారు యిటుల వ్రాయవలెను. “మెస్సర్స్ ఎమ్. ఎస్. శర్మ అండు సన్స్, 19, రాజాహనుమంత లాలాసీట్లు, ట్రిప్లికేను, మదరాసు”

శ్రీ విశ్వేశ్వర వేదపాఠశాల - అనంతపురము శ్రీ విశ్వేశ్వర వేదపాఠశాల వార్షికోత్సవ సందర్భమున వాంఛనీయ బహుమానముల నిర్ణయించుటకై యీ కౌఠన సంవత్సర భాద్రపద బహుళ ౧౧ భానవారము (18-9-25 తేది) న దత్తమండల కళాశాల ప్రధానాధ్యోపాధ్యాయులగు బ్రహ్మశ్రీ శే॥ ప్రయాగ వెంకట్రామశాస్త్రివారి యాజమాన్యమున పాఠశాలయందు విద్యార్థుల పరీక్ష జయప్రథముగా జరిగినది. పరీక్ష నీయవచ్చిన విద్యార్థులతో పాఠశాల నిండియుండెను. అధ్యాపకులగు బ్రహ్మశ్రీ శే॥ గోల్లపల్లె కదిరి శాస్త్రిగారు విద్యార్థులను కొన్ని తరగతులుగా యేర్పరచిన వెనుక బ్రహ్మశ్రీ వెంకట్రామశాస్త్రిగారు ఆ విద్యార్థులను వారు వారధ్యయనం చేసినవిషయములలో పరీక్షించిరి. వీరప వెంకట రామ శాస్త్రిగారు వేద పాఠమునకు బాల్యమే అనుకూల సమయమనియు తల్లితండ్రులు తమ బాలురకు ఆంగ్లవిద్య నేర్పుచున్నను అనుదినమును ఉదయమున కనీసంబిక ఆర్ధగంటకాలమయినను వేదమును నేర్పించుట ఆవశ్యకమని ఉపన్యాసమును గావించిరి. వందన సమర్పణములతో సభ ముగింపబడియె.

దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభ

- ఈసభ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు ఆగష్టు 21వ తేదీన ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయమున సమావేశ మయి యిట్లు తీర్మానించిరి. (1) సర్ పి. త్యాగరాయచెట్టిగారు ఆంధ్రసభాభ్యుత్థాని మరణమునకై ఈసభవారు తమవిచారమును చెప్పుచున్నారు. (2) ఉత్తరభారతమునందు తెలుగు ఉపాధ్యాయుడు ప్రచారకునకు వేరేతాభివృద్ధి ఫిర్యాదు చేయుచున్నాడు. (3) రాజపాల్యమునకు కూచి కుమారస్వామిపంతులుగారిని తెలుగు ప్రచారకునిగా పంపవలెనని ఫిర్యాదు చేయుచున్నాడు. (4) ఈరాష్ట్రములోని రాజులు, జమీందారు లందరి ని ఈసభకు పోషకులు కా గోరవలసినదిగా ఆఫీసులకు టి. కె. అరుణాచలయ్యగారికి ఆధికార మిచ్చుట. (5) ఈసభకు ధనము ప్రోగుతీయటకై యీదిగువవారి ని ఉపసంఘము గ నియమించుట:— సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడు గారు, రా. బి. టి వరదరాజులు నాయుడుగారు, గౌ॥ వి. రామదాసుపంతులుగారు, డి.కోదండారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, వి. ఎల్. కామ్రామిగారు, పి. వి. రంగారామనాయుడుగారు, సాధు వరదరాజు పంతులుగారు. (6) ఈసభవారికి ప్రతినిధిగా బందరులో జరుగు ఆంధ్రసభకు వి. ఎల్. కామ్రామిగారిని బంపవలెను. (7) సామ్రాజ్యలో ప్రథమ దక్షిణాంధ్రసభ జరిపించినందులకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు ఆర్. అప్పాస్వామినాయుడుగారికినీ, ప్రొ॥ రావమూర్తి పంతులుగారికినీ కృతజ్ఞత దెల్పుట.

శ్రీ శ్రీ స్వామి కన్నప్పిగారు ప్రభుత్వము వారి ప్రకటన గవర్నరుగారు సభాయుక్తులై 10 వ తేదీని డి.బి. ఎల్. డి. స్వామి కన్నప్పిగారు సి. బి. ఇ. వి ఎస్. డి. ఎం. ఎ. డి. ఎల్. ఎల్. ఎల్. బి. కాసనసభాభ్యుత్థాని మరణమునకు విచారము చేయు నిట్లు ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమునందు 82 సంవత్సరములు వివిధ ముఖ్యస్థానములందు పనిచేసెను. సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రారుగను, వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుగను, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగనుండెను. దీనింభ ను పుచ్చు కొనిన పిమ్మట కాసనసభ కార్యదర్శిగ నుండి, అధ్యక్షునిగ నియమింపబడి, పిమ్మట నెన్నుకొనబడి కడుసమర్థ జాపెను. పార్లమెంటు పద్ధతిని ఇంగ్లాండులో నేర్చుకొని వచ్చి, ఇచ్చట తన బాధ్యత చక్కగ నిర్వహించి అన్ని పక్షముల గౌరవమును బడసెను. తనకు తీరికగల సమయములలో సంక్షిప్త లేఖనము, గ్రీకు, లాటిను సాహిత్యములను; జోతిష్యమునందు కృషి చేయుచుండెను. ఇండియను క్రోనాల్ కి గూర్చి వారు వ్రాసిన గ్రంథము చాల యాపయోగకరముగ నుండును. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గొప్ప ప్రజా సేవకుని గోల్పోయినందుకు విచారించుచు వారి కుటుంబమునకు తమ పరామర్శను దెల్పుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపోవారి

- సుప్రసిద్ధాపధముల జాబితా. 1. శీర్షరసాయనము మాత్రలు అశీర్షమునకు 1-4 2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి 1-0 3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-3 0-12 4. అమృతాంజనము సీసా 1-3 0-10 5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-3 0-12 6. తామరతైలము, తామర, తీటకు 0-6 7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదములకు 0-8 8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3 0-0 9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు 0-0 10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు 0-6 11. గజ్జికి తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 0-4 12. పగుళ్లకు తైలము, శీతపగుళ్లకు 0-0 13. కేలకు మందు సీసా 1-3 0-6 14. చందన అత్తరు 1 బెన్ను 2-8 15. కుంభకు తైలము, డబ్బి 1-3 0-8 16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు 0-2 17. సుఖభోగి మాత్రలు 1-0 18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్రకు 1-0 19. రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు 0-8 20. మోహినితైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0-12 21. చుండుకు నూనె సీసా 1-3 0-6 22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3 0-8 23. జాలాచి మాత్రలు, మలబద్ధమే 0-8 24. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు 1-0 25. శగకు ద్రావకము సీసా 1-3 1-0 26. కఫహరి శీతగట్టు దగ్ధులకు 1-0 27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్ధ ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-3 0-8 28. సుందరతైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3 0-1 229. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పలకు 0-8 30. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు 0-4 31. ఉబ్బసమునకు మందు 2-0 32. వాయుపుష్టికు మందు డబ్బి 1-3 1-0 33. విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-3 0-8 34. కస్తూరిమాత్రలు, పెద్దవి, మంచివి 50-3 10-0 35. వాముకర్పూరము సీసా 1-3 0-6 36. నేపాళ దేశపు కస్తూరి, మంచిది తు. 1-3 40-0 37. కుంకుమపువ్వు 1-వ రకం తు. 1-3 4-0 38. పచ్చకర్పూరం తు. 1-3 8-8

చుండుకునూనె సీసా 1-3 0-6-0 ఈ నూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జల గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హాని గలుగక చక్కగ బెరుగ గవు. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బాంబాయి

బ్రిటిషు రాజకీయ పక్షములు

భారతదేశమున కేమి జేయగలవు?

స్వయంసహాయవశ్యకత

లాల్ బాజ్ యుద్ధోధ

లాల్ బాజ్ ప్రతినిధులు రామారావు తమ 'పిపిలు' పత్రికలో బ్రిటిషు రాజకీయపక్షములు ముఖ్యముగ కార్మికపక్షము భారతీయుల వాంఛల నెట్లు తృప్తిపరుచునని ప్రశ్నించుచు రెండవ వ్యాసమునం దిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

డి. చమన్లాలుగారు విషయమును గూర్చి యొక వ్యాసమును వ్రాసి నావనిని కొంత తేజశ్శక్తి, వారు తమ అనుభవమునుబట్టి బ్రిటిషు కార్మిక పక్షము భారతదేశమునెడలను సామ్రాజ్యము నెడలను యేభావముతో నున్నదియు దెలిసిరి. భారతదేశమే సామ్రాజ్యము. బ్రిటిషు కార్మికపక్షము చాలవరకు సామ్రాజ్యాభిమానముతో నుండుననియు, కాని కొందరు సామ్రాజ్యమునకు ప్రతిగనుండి చిత్తశుద్ధితో ప్రవాపక్షమున నుండువారు గలరనియు ఆయన దెలిసిరి. ఈయందంతులను కొంత మార్పుతో నే నొప్పుకొందును. ఈ రెండు పక్షముల వారి చేతులలో ని కేయధి కారము వచ్చినయెడల సగము మంది సామ్రాజ్యపక్షమున జేరగలరు. రామేష్వరగారు సామ్రాజ్యాభిమాని. ఆయన యొప్పును అట్లే యుండెను. అట్లు గాకున్నయెడల అధికారమును వహించియుండనివాడే. ఆయన మంత్రివర్గమంతయును, ఇద్దరువద్ద సామ్రాజ్యాభిమాన పూరిత మయ్యెయ్యుండెను. వారల్లుగానన్నయెడల మంత్రివర్గములో నుండనివారే. జి. లాస్సెబేరీ, స్పిల్లి గారలు తీర్థమైనవారు గావుననే మంత్రివర్గములో నుండకపోయిరి. కర్నలు వెడ్డెపుడు భారతదేశ విషయమున తీవ్రవాదీయములు గల్గియుండుటచేతనే మంత్రివర్గమును గోల్పోయెను. పార్టీకుపాధ్యక్షుడుగ నున్నపుడు అలక్ష్యము జేసిన బాగుండదని మంత్రివర్గములో నేదో ఆనామకోద్యోగము నిచ్చిరి. నేను గతవత్సరము ఇంగ్లాండుకు పోయినపుడు కాబినెటు మంత్రిలతోను రామేష్వరగారుగారిలో గూడ సంభాషించితిని. కాబినెటు కమిటీలో చాల మంది, ఇప్పుడు యీ సంవత్సరము బర్మెనుహెడు వింటర్స్టు, రీడింగ్ ప్రభువులు యెట్టి అభిప్రాయములను దెలిరో అట్టివియే గల్గియున్నటుల కనుగొంటిని. ఒక్క కర్నలు వెడ్డెపుడుమాత్రము యేదో గట్టిపని జేయవలెనన్న యభిప్రాయమును దెలిసిరి. భారతమంత్రి కేమి చెప్పబడును దోచకపోయెను. ఏమిని చేయవద్దనవారి యిష్టప్రకారమే ఆయన చేయవలసి యుండును. అధికారమును వహించియున్నను నిజమైన అధికారము చేజిక్కిలేదని చెప్పు సాకు సత్యముగాదు. కార్మికపక్షము సవరణ చట్టమును గావించియుండలేక పోవచ్చునుగాని యింకను యెంతయో జేసి యుండవలసినది. ఇప్పుడు లేదు చేయలేదు. భారతమంత్రి నాతో సామాన్యపు సంస్కరణములను ప్రవేశకెట్టెదనని చెప్పిన వానినిగూడ జేయుటకు ధైర్యము లేకపోయెను.

ఇంతయు నిట్లున్నను సత్యమూర్తి, డి. చమన్లాలు గారలు కార్మికపక్ష నాయకుల కొందరై పరుషములనెల బర్మిలో నాకు దెలియుట లేదు. న్యాయముగ గానించుటలేదు. 1921 లో నాగపూరులో కాంగ్రెసు జరిగినప్పుడే కర్నలు వెడ్డెపుడు అసహాయోద్యమమునకు ప్రతి కూలముగ గట్టిగ నుపన్యసించెను. ఆయన అప్పటినుండియు అసహాయోద్యమమును ప్రతిఘటించుచునే యుండెను. భారతనాయకులను సంస్కరణము లెంతవరకు పనిజేయనో తెలివరకు సహకారము జేయవలసినదిగ నుద్ఘోష జేసెను. ఆయన యీమధ్య కామన్సు సభలో భారతదేశమునుగూర్చిన చర్చ సంభర్మమున గావించిన యుపన్యాసమును జదివితిని. అందు ద్రోహముగాని అసంగతముగాని యేమియును అనుటకు నాకు కారణముగానింపలేదు. ఆయనయు జి. లాస్సెబేరీయును కొన్ని లోపములున్నను బ్రిటిషు కార్మికపక్షమునందు మన మిత్రులని నేను నమ్మెదను.

మనకు నిజమైన శత్రువులు. బ్రిటిషు ఫార్లమెంటులో గాక భారతదేశములో నిచటనే గలరని మరియొకమారు చెప్పగోరెదను. మనకు మనమే నీచశత్రువులము. శాసనసభలనుండి మిల్లులలో కూలీల వరకు ను మతాభిమానము పెద్ద అంటు వ్యాధినలె వ్యాపించుచున్నది. జాతీయ విషయములకన్న స్వలాభ కాంక్ష యెక్కువైనది. నీతి మాపోయినది. జాతీయజీవితము నందు విభేదము లెన్నియో గల్గి

నవి. ద్వేషము ద్రోహము, ఒకరి నొకరు తలదన్న జాచుట ఎక్కువైనవి. మనము ముఖ్యముగ జేయవలసినది అంతర్నిర్మామయెన్నది. 1921 లో మన మెన్నియో తప్పులను చేసితిమి. కాని అసహాయోద్యమ మున్న రోజులలో నిరాడంబరత్వము, స్వార్థరాహిత్యము, త్యాగశీలము, ఉదారాశయములు, అన్యోన్య ప్రేమ, సహనము, ఔదార్యము మున్నగు సుగుణము లలవడెను. అందువలన ప్రజాజీవితము మామూలుకన్న చాలఉన్నతస్థితిని జేరెను. మనశత్రువులను బెడరగొట్టుటయేగాక వారికి సిగ్గు కలుగునటుల జేసెను. మనము మనతప్పులను కొన్నిటిని సవరించు కొంటిమి. గట్టిమార్గము ననుసరించితిమి. కాని ప్రజాజీవిత ప్రమాణమునందు మాత్రము తగ్గిపోతిమి. మనకు జీవితము నకు ఖర్చు యెక్కువయ్యెను. సుఖము మరగితిమి. కుటాసా యెక్కువైనది. భోగలాలసులమైతిమి. ధర్మము ననుసరించుటకన్న ఆత్రయెక్కువైనది. చెప్పనదొకటి చేయనదొకటి. ఒకధర్మము నంగీకరించెదముగాని దానిసనుసరించి పడవలసినవస్తువులనుబడము. మన జీవితములు మారినవి. వహింపజేసెదలే పడిపోవునపుడు ననుస్మరణ మాటయేమి? అందుచేత మనము స్వరాజ్యవాంఛ గల్గి విజయము గాంచుటలోపల ఆత్మోద్ధరణమునకై పనిజేయుదము. ఈలోపల మాగ్ధనాల్లలమీదను వెడ్డెపుడులమీదను అరచి లాభములేదు. మనము సన్మార్గమున నుండునెడల వారి మిత్రత్వముగాని అమిత్రత్వముగాని లెక్కకు రాదు. మనమే మన దేశమును రక్షించుకొనగలము. ఎవ్వరును రక్షింపజాలరు.

బ్రిటనులో స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారము

కర్నలు వెడ్డెపుడు ప్రశంస

పార్లమెంటుసభ్యులు భారతదేశమునకు వత్తురట

ఈక్రిందిలేఖ 'పిపిలు' పత్రికలో ప్రచురింపబడినది:-
లండను, ఆగష్టు 18:-ప్రియముగ లాల్ బాజ్ గారికి:-
బర్మెనుహెడు ప్రభువు ప్రసంగముతో పరిశీలనయే మారలేదు. అంతయు వెనుకటివలెనే యున్నది. భారతదేశమున నేమికావలనో చెబుతున్న కోరినదొక్కటియే నిర్మాణమాచన. అదైనను వింటర్స్టు ప్రభువు 1920 వరకును యేమాచనగాని విచారింపబడదని కామన్సు సభలో చెప్పటతో చల్లబడిపోయెను.

ఈలోపల ఫ్యాక్టరీలలో పనిజేయువారును పరిశ్రమాల వారును శాసనసభలందు ప్రతినిధులుగ నియమింపబడవచ్చును. అందువలన నియోజకాధికారమునకు మొత్తముమీద నక్షము గల్గును. దానివల్ల నేటిదలకు రక్షణ గలుగగలదు. మీవంటి జేయిలూ బాధల బొందినవానికి యెన్నికలకు నిలుచుట కాటంకము లేకుండ తొలగించుటకు వీలుగావచ్చును. ముడిమను కమిటీ మెజారిటీ నివేదికలో సీఆర్ థ్యంతప్రాతికూల్య విషయము అంగీకరింపబడెను.

భారతదేశమునెడ కార్మికపక్షవైఖరి చాల నాశాభంగకరముగ నున్నటుల మాగ్ధనల్లయొక్కయు నాయొక్కయు ఉపన్యాసములలో గానించెనని యం. యల్. సి. సత్యమూర్తినుండి గ్రహించితిని. ఆయన చిన్న మొదలు పెద్దవరకును యెవరివద్ద పట్టిన వారివద్ద మ మ్మలలను నిరసించి నటుల జేయుచున్నాడు. మాగ్ధనల్లు గారికి ది యిష్టము లేకపోవచ్చును. ఆయనను మితవాదియనియు, సామ్రాజ్యాభిమానియనియు, అభివృద్ధికి ప్రతికూలముగ నున్నవాడనియు నన్నందులకు కోపమురావచ్చును. కాని నాకిది యిష్టమే. ఇరువదియేండ్లనుండియును నేను అతివాదిగనుండి ప్రజాపక్షమున నున్నందులకు తీర్పుచుండిరి. నా అభిప్రాయములేవియో యున్నంతవరకు పనిజేసితిని. ఇప్పుడు నన్ను మితవాదియనియు, సామ్రాజ్యాభిమానియనియు అనవచ్చును. ఇప్పుడే. ఇప్పుడు నామిత్రులు 'వెడ్డెపుడు అనుకొన్నంత చెడ్డవాడుగాదు' అందురు.

సత్యమును పరిశీలించునెడల భారతీయుల వాంఛలముల గూర్చి నా అభిప్రాయములు చక్కగ ప్రాతకాలపునగ గానించవచ్చును. కాని ప్రస్తుతము కార్మికపక్ష మిత్రత్వము నేమియు జేయలేదు. భారత స్వాతంత్ర్య సంరంభము విషయమున నా 150 మంది సహాధ్యాయులలోను నేనే చాల అతివాదిని. అది చాల అన్యాయమేగాని అంతే. నా అభిప్రాయములే మియో మీకు దెలియును.

సత్యమూర్తిగారి తరువాత స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రచారము యెంత యుపయోగకరముగ నుండెనో చెప్పగోరెదను. 1920 తరువాత యీసంవత్సరమే భారత శాసనసభ్యులు యిచ్చుటకువచ్చి ఆచూకాతో ఫార్లమెంటులో అన్ని పక్షములతోను మాట్లాడిరి. లెంగాలునుండి గోస్వామియు, రావన్నుండినుండి చమన్లాలు, బొంబాయినుండి జోషీగారుల వచ్చి బాగా పనిజేసిరి. మాకు కావలసిన విషయములన్నిటిని శ్రీనివాసకాశ్రమిగారి వలె స్పష్టముగ జోషీగారు దెలిసిరి. మొదటి యిద్దరును యువకులు. అసమానముగ ధాటితో ఘాటుగ చిరునవ్వుతో నుపన్యసించి ప్రేమింపజేసిరి. వారినుండి మే మెక్కువ నేర్చుకొనలేదు. విదేశములోనుండు ఫార్లమెంటుసభ్యులు గంభీరముగ నేమో అలోచనానిమగ్నులై యుండురు. ఈ యిద్దరు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు మాతో అవ్వసద్దు సంఘమునుండి వచ్చినవారివలె కలసిమెలసి యుండిరి. ఒకరినొకరు జూచి మనస్సుకు కష్టము లేకుండ కలసిమెలసి నవ్వుకొనునపుడు గొంతు సవరించుకొన నక్కరలేదు.

కావున యిట్టివారికిను వచ్చుకొనిదియు ఒకరినొకరు గ్రహించుటకు తోడ్పడును. మా కార్మికపక్ష సభ్యులు యిదివరకున్న యీ రెండుమాసములలో నెక్కువ నేర్చుకొనిరని నేను గట్టిగ జెప్పగలను.

కార్మిక వారపత్రికయగు ఫార్వర్డు సంపాదకులును డండినుంచి పార్లమెంటు సభ్యుడగు వచ్చినట్టియు టాంజాన్ ను గారు వచ్చే నెలలో భారతదేశమునకు వచ్చి ఆచటి పరిస్థితులు దెలిసికొనెదరు. ఆయన ముఖ్యముగ ప్యాక్టరీ పరిస్థితులను దెలిసికొనును. ఆయన మంచి తీవ్రవాదీయములు గలవాడు. మున్నందు మంత్రిగావలసినవాడు. వచ్చేసంవత్సరము చాలమంది అధికారులద్యారానే రావచ్చును. నేను గూడ నాభార్యతో బయలుదేరి వారితో రావచ్చును.

ఇది తమాషాగా వ్రాసినదిగాని యిందు సందేశమేమియు లేదు. నేనుపంపదలచిన దేమియులేదు. మీరు క్రొత్తగ పత్రిక తెట్టినందులకు సానుభూతిని చెల్పుట కీ విధముగ వ్రాసితిని. మీపత్రికనుండియే మీదేశవ్యవహారములను దెలిసికొనుచున్నాను.

మన మిత్రులందరికిని నావందనముల చెల్పుడు. ముఖ్యముగ భాయి పరమానందుకు చెల్పుడు.

భార్యకు గంగ ఏండ్లు భర్తకు గంగ ఏండ్లు

సమానవయసు గల శతవృద్ధులగు దంపతులు
లండను నగరమున 85 ఏండ్ల క్రితము జాను టెయిలరు అనునతడు సాఫీ అనునామెను వివాహమాడెను. అప్పటికి టెయిలరువయసు 36 ఏండ్లు. సాఫీ వయసుగూడ 36 ఏండ్లే. వారిద్దరికిని యిప్పుడు 101 వ ఏడే జరుగుచున్నది. వారికిద్దరు కొడుకులున్నారు. పెద్దవానివయసు 63 ఏండ్లు. రెండవవాని వయసు 61 ఏండ్లు. వారినివాసము ఫారనుబరో-కెంటు, చిన్న కొడుకుజేరు సి. ఎస్. టెయిలరు. ఈ సంవత్సరము ఏప్రిలు నెలలో వారికి 101 ఏడు వచ్చినది.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ

21 వ తేదీరాత్రి ఇప్టాగోష్ఠిసభ జరుగును
22 వ తేదీని భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ పాట్నాలో జరుగును. 21 వ తేదీరాత్రి మహాత్ముడు సభ్యులతో ఇప్టాగోష్ఠి జరుపును గాన సభ్యులందరూ 21 వ తేదీకే పాట్నాలో నుండునటుల బయలుదేర గోరెదను. అని 16 వ తేదీని కలకత్తాలో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటించెను. (ఫార్వర్డు)

కేంద్రభిలాఫతు కమిటీ

కార్యదర్శి స్టేటు మెంటు
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 19:- కేంద్ర భిలాఫతుకమిటీ నీయవలసిన సామునంతయును నేకు ఫోటానిగారు యిప్పుడేదనియు రాజీవరతుల ప్రకారము నడుచుకొన లేదనియు కేంద్ర భిలాఫతు కార్యదర్శి యగు ఘయాబ్ క్విరేషిగారు పత్రికల కొక స్టేటుమెంటు బంపిరి. (ఆ. ప్రె)

వాతావరణస్థితి

1925 సం. సెప్టెంబరు 19-వ తేది శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గరిష్ఠ వర్షపాతము గరిష్ఠ గరిష్ఠ	గరిష్ఠ వర్షపాతము గరిష్ఠ గరిష్ఠ	గరిష్ఠ వర్షపాతము గరిష్ఠ గరిష్ఠ	గరిష్ఠ వర్షపాతము గరిష్ఠ గరిష్ఠ	గరిష్ఠ వర్షపాతము గరిష్ఠ గరిష్ఠ
గోపాలపురం	90.7	78.0	...	28.08	44.96
విశాఖపట్టణము	87.5	78.1	...	15.89	37.09
కాకినాడ	88.5	76.8	0.87	28.84	39.09
మచిలీపట్టణము	88.0	77.1	...	20.59	41.59
కర్నూలు	86.5	72.9	0.08	12.01	26.01
బళ్లారి	86.9	72.0	0.32	2.87	20.51
కడప	89.5	77.8	...	15.85	31.23
నెల్లూరు	93.1	76.2	0.15	8.26	37.98
మద్రాసు	91.8	77.0	...	11.34	50.74
కడపూరు	88.8	72.8	0.95	15.86	52.94
లమ	90.0	72.1	0.48	11.81	39.30
కోయంబూరు	88.2	71.8	0.01	8.55	22.29
రమణాపట్టి	99.6	72.0	1.56	12.68	38.13
నాగపట్టణము	89.7	75.4	0.15	4.37	54.96
మధుర	95.4	78.8	...	14.08	33.58
తిరుచి	88.2	78.4	...	0.26	37.00
పానశ్యలి	...	...	...	1.64	28.84
తిరువేండ్రిము	84.3	76.0	...	20.08	64.51
కొచ్చి	87.8	76.7	...	57.80	114.51
కాలికట్టు	88.1	76.5	...	98.15	117.16
మంగళూరు	86.0	76.2	...	117.16	125.68
తెంగునూరు	81.7	67.8	0.01	12.04	35.37
మేరకార	74.4	61.4	0.12	103.89	125.46
కొడకనా	68.0	54.1	0.11	15.16	62.13

విశాఖపట్టణము:—కాకినాడలో 3 ఇంచుల వర్షము కురిసెను. ఆకాశము మేఘవృత్తము యొందును.

కడప:—బళ్లారిలో 0.32 ఇంచుల వర్షము కురిసినది. కొత్తపల్లి చెర్లూరిలో కొంచము అధికముగ నున్నది.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ కార్యక్రమము.

అగ్నిక్రిడ (వాణిజ్యం)

రెండవ కూర్పు 8 అణాలు

ఉపాధ్యక్షులు బాణసంచా చేయుటలో జాగ్రత్త, తుపాకీ మందు, బాణసంచాలోని వస్తువులు. దేశవాళీ బాణసంచా ఇంగ్లీషు బాణసంచా రంగురంగుల వెన్నుముద్దలు, ఆకాశబాణములు, వత్తెలు, తారాసువ్వలు, పేకలు, చిచ్చుబుద్ధులు, చక్రబాణములు పొద్దుపైరు, బంగారువాస, వెండివాస, నెమలిపించ, పాముల కట్ట, రంగులమత్తెలు, అక్షరముల చిత్రములు, అచ్చులు, గుండ్లు నీటుబాణసంచా భోగిమంటలు మొదలగునవి.

మంజువాణి ముద్రాక్షరాల, ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

జర్నలు ఎలక్రికు దీపము

జర్నలులో కొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వగృహములందు భోగము లనుభవింపగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. టేబులు బుకె'మందుకొనవచ్చును. గదులలో దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

గరిలియుండ మీటనొక్కి చెలిగించవచ్చును. ఆర్జనవచ్చును. గదిలోనుంచి మూర్ఖుని యిట్లాకి తెప్పించినట్లే అర్జునమైన కొంతనిచ్చును. గాలిలో కూడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకుల నాకర్షించును.

2234
అనుకరించు రూ 6-0-0. తప్పింపున రూ 3-8-0.
కెడన్ను అందు కంపెనీ, సామకూరుపేట, మద్రాసు.

భారతదేశ సముద్రవ్యాపారము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:—1925 ఆగస్టు మాసమందు రూ 1880 లక్షల విలువగల సరకు దిగుమతి చేయబడెను. రూ 2924 లక్షల విలువగల సరకు భారతదేశమును దుండి ఎగుమతి అయ్యెను. మాసమందు ప్రజల స్వోపయోగముకొరకు దిగుమతి చేయబడిన వెండి బంగారముల విలువ రూ 388లక్షలు. కాబట్టి యిండియా కనుకూలముగ వర్తకసరళి యున్నది. రూ 718 లక్షలు భారతదేశమునకు విదేశవ్యాపారముచే లాభము వచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

స్టేటు రైల్వే ఆదాయము

సియో, సెప్టెంబరు 18:—సెప్టెంబరు 5 వ తేదీలో ముగిసినవారమునకు స్టేటు రైల్వేల మొత్తము ఆదాయము 170లక్షలు. అనగా క్రిందటి సంవత్సర మిదేకాలములో వచ్చిన దానికంటె 9 లక్ష లెక్కువ. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి సెప్టెంబరు 5 వ తేదీవరకు క్రిందటి సంవత్సరపు లెక్కలలో పోల్చి చూచినట్లయిన నుమారు మొత్తము ఆదాయములో నున్న లోటు నిది 110 లక్షలకు తగ్గించుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

శక్తివ్యాలాగారి రాజీనామా

సర్ డోరబ్ తాతాగారి యభిప్రాయము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 18:—తాతాఫరముకు శక్తివ్యాలాగారి రిచ్చిన రాజీనామానుగూర్చి సర్ డోరబ్ తాతాగారి రిచ్చి చెప్పుచున్నారు:—తాను మాట్లాడునప్పుడు మితవాదిగా మాట్లాడవలసినదయిన లేకున్న రాజీనామా నీయవలసినదనియు శక్తివ్యాలాగారిని మందలించవలసినదని మూడునెలల క్రిందటనే నేను లండను ఆఫీసువారి నడియొంటిని. పథ్యుల రాజీయము లతో నేను సాధారణముగా జోక్యము కలిగించుకొనను. కాని విప్లవకరమగు ప్రచారమున నాకిష్టములేదు. (ఫ్రీప్రెస్.)

గులాబిరంగుల కంఠహారములు 26 రకములలో గలవు

ఈ వస్త్రములకు అద్భుతమైన కాంతిగలను. అవి ప్రకాశించుచున్నప్పుడు, వాటి నిర్మలమైనరంగు, అందము నలుదిశలకు వ్యాపించును, నీటిని మరియంతర కన్పింపజేసిన లేక నిజమైన మత్స్యములతో పోల్చిచూడుడు. వాటి కిది తీసిపోయినచో మీరు పార్శ్వమున వుచ్చుకొనిన 8 దినములలోగా మాకు వాపసుపంపకుడు. ప్రకమును తిరిగి పంపెదము. 18 అంగుళముల పొడవు గల కంఠహారము బంగారు కొక్కముతో సహా ఖమ్మముతో లైసింగుల అందమైన పెట్టెలో నుంచబడి రూ 0-0-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. కొన్ని మాత్రమే యున్నవి. ఆకాభంగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు. అన్నిరకముల లోను 16 రంగులలోను గలవు. మంచి నువాసనకూడగలదు. చీకటిలో మిక్కిలి కాంతితో ప్రకాశించును. కొన్ని వారముల లోనే 2200 సెలవైనవి.

చేతులపై "అప్ప" అలుమినియం నల్లు:—విరోపాఖండమునందు గొప్ప కర్మాగారము వారిచే తయారుచేయబడినది. ఏల మీ ఆరోగ్యమును అపరిశుభ్రమైన అలమునియం పాత్రలను ఉపయోగించి చెరచుకొనెదరు. ఒక పెట్టెపట్టు నుమారు 100 పాత్రలను కుడిచేయుటకు చాలును. ప్రపంచమునందు అంతెను చూటలులు, భోజన కాలిలు, ఆస్పత్రులు మొదలగు వారిచే ఉపయోగింపబడుచున్నది. ధర రూ. 0-10-0. రూ. 1-4-0 మాత్రమే.

సబ్బు ఆర్డరులు స్వల్పముగా నుండిన వి. పి. పి. గా పంపబడువు. సామ్యును పూర్తిగా అద్యాప్యగా పంపిన అలమునియం సబ్బులు పంపబడును.

కుష్ఠమునకు చికిత్స యినాముగా చేయబడును

(ప్రత్యేకమైన పథ్యముండవలెను)

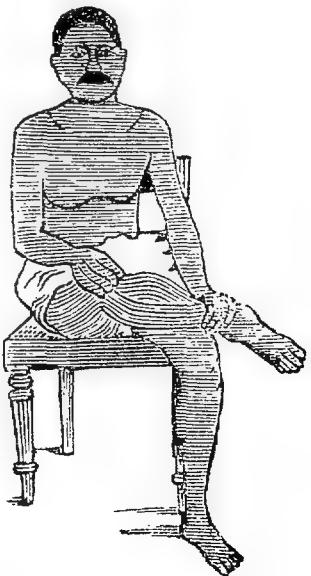
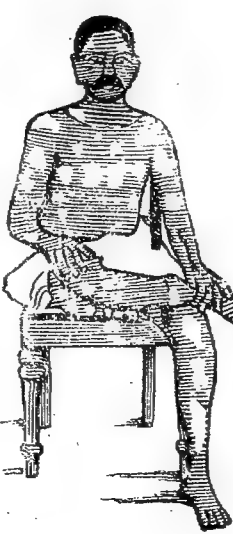
తెల్లకుష్ఠము తప్పక కుదురునని ప్రజలకు రూపించుటకును, దాని అత్యద్భుత గుణములు రుజువుచేయుటకును ఈ ఆమోఘమైన ఔషధము ఇనాముగా నమానా పొట్టములు పంపబడును. ఒక అంగుళం పథ్యమునందు అర్జున తమైన గుణము ఒకపొట్టముచే గలుగును. తక్షణమే వ్రాయుడు మీరు వి. పి. ఖర్చుల నిమిత్తమై 0-6-0 పంపించవలసి యుండును.

PANDIT KRIPARAM

Specialist in Leprosy

8, Nandibagan Lane,

Salkhia, Howrah.

ఔషధము వాడుకు మునుపు

ఔషధము వాడిన పిమ్మట

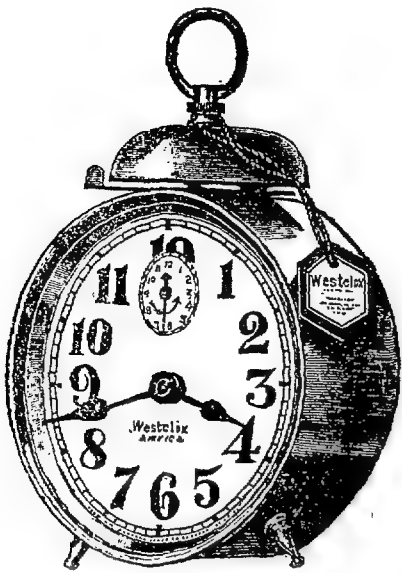
భృంగామలకతైలము

(3347)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

సకలరోగోగములను, శ్లేష్మగమాలను నివారించును. 6 ఔన్సుల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-4-

అలశ్యముగా లేనకుండుటకు ఇది తగిన నివారణ గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్ పీస్

యునై
టెడ్ స్టేట్స్
ఆఫ్ అమెరి
కాఫోనున్న
వెస్టెర్న్ క్వాన్
టిక్ టైమ్ క
ర్యాగార్ము
నంను యిది
తయారుచే
యబడినది.
చూచుటకు
చాల అంద
ముగానుండు
ను. మిక్కిలి
గట్టిగా త
యారుచేయ
బడినది.

తెల్లని డయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలది.
అలారము అవసరము లేకపోయిన (రిప్పి) చేయవచ్చును;
ఒక సంవత్సరం పూచీ ప్రత్యేకతో సహా సరఫరా చేయబడును.
ధర 1 కి రూ 6-12-0 లు మాత్రమే.

కాదరు అండ్ యూనైటెడ్ బ్రదర్స్,
1888 సం॥ నుండి గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు.
గవర్నమెంటు, రైల్వే సప్లయర్లు, రిటన్ బజారు, మదరాసు.
Khader & Yousuf Bros.
Govt & Rly Suppliers, MADRAS.

"జాయింటు సాకుకం పెన్సిల్ జర్నల్"

"ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియాలో" సర్దుమునుండి జరి
గిన పనినిగురించి ఈ ప్రకారము వివర్య చేయబడియున్నది.
"హిందూదేశీయుల లాభము నిమిత్తమై హిందూదేశీయులప
స్థాపించబడి, నిర్వహించబడుచున్న హిందూదేశీయకంపెనీ
అతి జాగ్రత్తతోను, తెలివితోను నిర్వహించబడకపోయిన
అది యితరజనులముగా పనిచేయదు. ప్రస్తుతము ఇది చాల
గొప్ప అంశములలో నున్నది. బాగుగా స్థాపితమైనది. ప్రతి సంవ
త్సరము గొప్పలాభమును గడించుచున్నది. మరణము, నిర్వా
హకత్వమునందు పోడిమి; నగదు మొదలగు వాటియందు మంచి
విదర్శనములు గలవు. 1548.12)

వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co., Ltd (No. 12)
POST BOX No. 237 MADRAS.

"లాండ్ లెట్టు" గుర్తు బండి

ఒక క్రొత్తబొంబాయి "లాండ్ లెట్టు" గుర్తుబండి,
చాలా అందమైనది. అమృతమునకు పున్నది. కొద్ది
రోజులు క్రిందపై పని పూర్తి అయినది. దీనినను వచ్చి
చూచుకొనవచ్చును. ధరల వల్ల రాలకు యిదిగను అడ్డెనుకు
వ్రాయవలెను.

పి. ఆర్. మూర్తి,

2265

12, తంబుచెట్టి పీఠి, మదరాసు.

ధర సరసము జర్నల్ ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతిదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో పరిపబడును

ఓవల్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్ లెన్సు	2 8 0
పెద్దలెన్సు	3 0 0
సాదా స్పెక్టల్ లెన్సు	3 0 0
,, సెంట్రల్ బిగ్గెన్సు	3 8 0
చేతిలాంచరు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాటి 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
అటోసిగార్ లెటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లెటు 1 కి	0 12 0

1808

ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము
లక్ష్మీ వర్కశాల
తపాలు పెట్టె నెం. 85, మదరాసు

"బ్రాహ్మణేతర జాతీయపక్షము"

రామస్వామి మొదల్యారుగారికి రామలింగారెడ్డి
గారి ప్రత్యుత్తరము

క. రామలింగారెడ్డిగారు యం. పి. (కాన్పు) యం.
యల్. సి. యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

పి. రామస్వామి మొదల్యారుగారి యుపన్యాసమువం
దు బ్రాహ్మణేతర జాతీయపక్షమునుసూచిన నూచన గలదు.
నేను గోక్షేపాలో నుపన్యసించినపుడు దెల్పిన పహానుదియే
యని తలంచి యుక్తియుక్తముగ నది వాతో ప్రారంభమై వా
తోనే యంతింపునని దర్శిం. అది లేనారేదు. ప్రారంభము
గానూలేదు, వాతో నంతరింపనూ అంతరింపదు. నే నుపన్యాస
మును ప్రారంభించుటలో బ్రాహ్మణేతర జాతీయవాదిగ మాట్లా
డెదనని చెప్పబడెత కొందరు బ్రాహ్మణేతర జాతీయపక్ష మను
భ్రమతో దగుల్కొని యుండవచ్చును.

నేను 'బ్రాహ్మణేతర జాతీయవాది'యని వాదిన ప్రయోగ
ము జాతీయభావములతోనుండిన బ్రాహ్మణేతరులకును, జన్మింపనూ
బ్రాహ్మణేతరులకును భేదముజూపుటకై అట్లుజేసినది. నేనిప
దము ననేక సంవత్సరములనుండియు ఆ ఆర్థములో మాడుచుంటి
ని. జన్మింప పార్టీలోనున్న దందరును బ్రాహ్మణేతరులేయినను
అందరును గాక కొందరును ప్రముఖ బ్రాహ్మణేతరులు తేరుదురని
నేను చెబుచుగిరితిని. అపదమును రాజకీయముగ బ్రాహ్మణేతరు
లను విభజనజేయుటకు లెగియున్నదని ప్రయోగించుచుంటిని. కాని
దక్షిణదేశములో రాజకీయపక్షముల విభజనజేయుటకు నై యు
ద్దేశింపలేదు. మనకుకావలసినన్ని వర్తములుగలవు. వానికితోడు
వరియొకదానిని అన్యదాదులు చేరినంతమాత్రమున చేర్చుట వా
కిష్టములేదు.

పి జాతీయపక్షమైనను, రాజకీయ పక్షమైనను జన్మ
మాత్రమున వారి వారి విభావములను భేదజేయకుండ చేర్చు
కొనుచుగాని విహేమ్యురించుచుగాని యుండబాలదు. జన్మింప
పార్టీలోనైనను సర్ పి. పి. పాతో, రత్న స్వామిగారులు దాని
ని ప్రత్యేకము జాతిమత సంస్థగాక రాజకీయ సంస్థగ నుండవ
లెనని మార్పుజేయ ప్రయత్నించిరి. మ్యునిసిపల్ కలెక్షరు మొ
దటిసారి రేపుజరుగుననగా విద్యాకాళాంగమంత్రి జాతిమత వి
భేదములనుబట్టి పక్షములేర్పడుట తాత్కాలిక మనియు త్వర
లో అట్టివిలేకుండ జేయవలెననియు చెల్లిరి. కొందరు జన్మింప
నాయకులు నన్నని లిసిపారవేయుచున్న పద్ధతులను జాతీయపక్ష
మువారు వహించెనరా?

నేను తెలుసుకు పోలేదని యెత్తిపొడిచినదానికి నిజము
గ నాదేకప్పు. కాని నేను కాంగ్రెసును అణచివేసినదని యెప్పు
దును గర్వపడలేదు. నేనెప్పుడుగాని రాజకీయ కారణములచే
తైదుకు బోయినవారిని భేదించునని హీనుముగ హింసజేయవలె
నని కోరియుండలేదు. ప్రథమ కాసనభయందు నేను వారి
కష్టములను తగ్గించుట కెట్టి ప్రయత్నముల జేసినో వ్రాసియే
యున్నది. నేను వారియెడల సానుభూతి జూపితిని తోడ
కాంగ్రెసు పక్షమువారికేదె లి యును. దాని నంతటితో
వదిలెదను. అప్పుడు జన్మింప పక్షములో డాక్టరు సుబ్బారాయ
ను, ఆర్. కే. వణ్సుగం చెట్టిగార్ల వంటివారలు యిదేమాదిరి
భావములు గల్గియుండిరి. ఇప్పుడు మే ముగ్ధరమును దానినుండి
లెటికి వచ్చితిమి. రెండు పక్షములును చీలిపోయినవి.

పి. రామస్వామి మొదల్యారుగారు యామధ్య ఇంగ్లాం
డుకు పోయివచ్చిన తరువాత దృష్టిభేదము గల్గినటుల వారి
యుపన్యాసమునందు అచ్చలచ్చలు గాన్పించుచున్నది. ఇయ్యది
జాతీయవాదులకు మంచిదే గాగలదు. ఇంతవరకు చెల్లినదానిని
బట్టి గూడ యెటు నిశ్చయించుటకును వీలులేకున్నది. పూర్తిగ
వివరములతో గూడిన ప్రకటనమునుగావించెదరని నేనునమ్మదను

కాంగ్రెసు పక్షమువారు దేశమునకై త్యాగము జేయగా
ఆ గొప్ప నవకాశము జేసికొని మే మాటలాడుచున్నా మని పి.
రామస్వామి మొదల్యారుగారు రమచంద్రులు. అది నిజమేయైన
యెడల మేము నీచముగను హేయముగ ప్రవర్తించితి మనియే
యనవలెను. కాంగ్రెసు ప్రతిపూటకు ఏడుబాపులదివిజను ఎన్ని
కల సభలో చెల్లిన అయోమయ వాదముతో తల్యమేయగును.
కాంగ్రెసునందు త్యాగమును జేసి పేరుకెక్కిన వారన్న వారికి
పైకి కొంతవరకు భక్తి యున్నటుల గాన్పించుచున్నది. అట్లైన
వారును వారి పక్షమును వాతోబాటుచే చొలగియుండి ఆ
త్యాగశీలురను బాటిలేకుండ అన్ని పద్ధతులలోనికీ రానిచ్చెదరా?
అయన అంతటి నిందమోపినపుడు చిత్తశుద్ధితో నట్లుజేసినందు
కిదియే నిదర్శనము గాగలదు. స్వరాజ్యమునకు దేశమంతయు

జోక్కు భావముతో నైకంశ్యముగ నున్నదని చెల్లుట కన
కాశము గలంగలదు. మేము కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకలలో
నిర్ణయింపబడిన కాంగ్రెసు చేరు బెట్టుకొని వ్యాపారముజేయుట
యొక్కడకీ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకులు మాయందు నమృత
ము గల్గి తృప్తి జేందియున్నపుడు కాంగ్రెసుకు ప్రతిపూటకుగ
నున్నవాడు మంచి యుద్దేశముతో నైనను యెట్లు అడ్డము కా
గలను.

మనము స్వాతంత్ర్యమునకై జేయు సంగ్రామము అభివృద్ధి
యై శు మగ్ర ప్రపంచము లతో ముగియ క
రాజకీయము గవిక మత్యము జేకూరుట న సర
మని మొదల్యారుగారు తీర్మానముగ కాసనభయందు బిల్లిరి.
అంతన స్యరాజ్యపక్షమన్న అసంతృప్తి గల్గెను. అన్ని పక్ష
ములందును వికమత్యము గలగజేసి అదర్శమును జేరుట కాక్ర
టిగ నడచుటకు తగిన మరతులను ఆయన విధించుటకు తరువా
రాలేదా? రాజకీయముగ వికమత్యము గానలెను. వాకు స్వరా
జ్య మక్కరలేదు, అన్న మాత్రమున చాలానా?

బ్రహ్మసూత్రార్థచంద్రిక తెలుగువచనము

రెండుసంపుటములు ప్రతి 1-కి రూ. 12.
తైత్తిరీయోపనిషత్తు, సటీక " 2.
ద్వాదశోపనిషత్తులు, సంస్కృతమునకు సరియైన తెలుగు 3.
అష్టకవీయము, నూతనముద్రితము రావుసాహెబు గిడుగు
వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారిచే పరిష్కృతము
పరిష్కృతలపీఠికతో నున్నది. ప్రతి 1 కి రూ. 3.

వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు
అందు నన్ను,
292, ఎస్టేట్ నెడ్, మద్రాసు.

ఆంధ్ర శ్రీ మద్భాగవతము:-

ఇది వ్యాఖ్య లన్నిటియందున్న విషయము చేర్చి తెనిగింప
బడినది. ఏళ్లొకమున కేపద్యమూ తెలియుటకు శ్లోకసంఖ్య
గూడ జేర్చబడినది. విశేషార్థము లుండుతావున గ్రంథ సర్థము
వ్రాయబడినది. భారతమంతగ్రంథము. గొప్పదీపిక గలదు.

మూడువాల్యములు	రూ 12- 0-0
శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము	5- 0-0
శ్రీ ఆంధ్రలితోపాఖ్యానము	1- 8-0
హాలాస్యమాహాత్యమనంబడు మధురాపురమాహాత్యము	0-12-0
విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేకనాటకము	0-12-0
పాండవాజాతవాసము	0-12-0

జనమంచి శేషాద్వికర్మ, కడన.

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదవమార్పు- నూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి.
ఈగ్రంథముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును చెల్లినయే యు
న్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలకలు, ఆహారపదార్థములు
ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణగ్రూములను జక్కగ
వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5-0-0.
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

2179 యర్రా జగ్గారావు బ్రదర్స్,
రాజమండ్రి. 1

నచ్చునో! సామ్యువాపసు చేయబడును!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న
స్థులు, భావస్థులు, గ్రహస్థులు, అష్టకవర్గ, పోడశం
నర్గ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతర్దశాఫలితములు, మున్న
గు పెక్కుపాంశములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము
వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి
ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు
చక్కగా ఇవ్వబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషులకు.
వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రూ 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
2181 కళింగ్ బు, విశాఖపట్నం.

కలకత్తాలో శుద్ధ ఖద్దరు ప్రదర్శనము

ఆచార్య ప్రభుల చంద్రరాయుగారి ప్రకటనము

కలకత్తాలో మీర్జాపూరు పార్కునం దంలేటను ఆర్థ చంద్రాకృతిగా డేరాలు చేయబడెను. అడేరాలలో ఖద్దరులుకా గులును పెట్టిరి. విద్యుద్దీప్తముల సమర్పిరి. ఆసృశ్యము కడు మనోహరముగా ఘండెను.

ఆచార్యమునందు శుద్ధఖద్దరు కాని దేదియును లేదు. ఒక సంవత్సరములో వంగరాష్ట్రమున ఖద్దరు విషయమున ఎంత అధికముగ పని జరిగినదియు ఆపార్కులో ఒక్కసారి అన్ని డేరాలను చూచిన స్వప్తము కాగలదు. ఒక డేరాలలో ఏనులు చేయుట, నూలు వడుకుట, బట్టలు నేయుట మున్నగు వనుల నన్నిటినిచేసి చూపుచుండిరి. ప్రేక్షకులు వానిని చూచుటవలన చాల తృప్తిని పొందుచున్నారు. వంగరాష్ట్రమున నూలు వడుకుటలో మిక్కిలి నిపుణుడని పేరెక్కిన ఓస్మాను అను జాలుడు మధ్యనున్న డేరాలలో నూలువడిచి చూపుచుండెను. ఈజాలుడు గంటకు 900 గజములు వడుకును.

శుద్ధ ఖద్దరును నేయించువా రందరును ప్రదర్శనమున పాల్గొనిరి. ఆధ్యక్షమున, ఆరంభాను, బెంగాలు సహాయ సంఘము, మలికంద, ఖాదీప్రతిష్ఠాక మున్నగు సంఘముల వారందరును బట్టలను కంపిరి.

మొదటి డేరా మిక్కిలి పెద్దది. ఒక వత్సరములో జరిగిన అత్యధికముగ అభివృద్ధి యంతయును దీనిలోనే గోచరించును.

ఖాదీ ప్రతిష్ఠాను వారి కారకు నూలు వడుకుచున్న 7000 మందియు వడికినూలుతో ఒకరోజున నేయబడిన ఖద్దరు బట్టలన్నియు డేరా ఏనుట కుప్పచేయబడెను. దానితూకము ఏడుమణుగులు. ఒకగంటలో 7000 మందియును వడికిననూలు 2 1/2 మణుగులు ఒకప్రక్క నుంచబడెను. బెంగాలు రీతిప్రకారముగా ఒకరోజులో వడికించిననూలు ఒక మణుగు ఒకచోటనుంచబడెను. వేరువేరుకములప్రతి, ప్రతి గింజలు, ఏకులబట్టలు, రాట్టములు మున్నగునవికూడ ప్రదర్శింపబడెను. పండిత యాశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరుని లెట్టి వాడుచుండెడు రాట్టమునుగూడ చూపించిరి. అది చాలమంది నాకర్షించెను. మహాత్మాగాంధీ, ఆచార్యరాయ, శ్రీమతి అపర్ణాదేవి గార్లు వడికిననూలు గూడ ప్రదర్శింపబడెను. అపరాదేవిగారు వడికిన నూలు మిక్కిలి సన్నముగా నుండెను. ఖుల్నాలోని రాహులీలో శ్రీమతి విదేవి దేవిగారు వడికిననూలును గూడ ప్రదర్శించిరి. అట్టి అచ్చముగ మిల్లునూలు వలెనే యుండెను. మహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికాలో న్నపుడు స్వయముగా కుట్టిన చెష్టలతోడునుగూడ ప్రదర్శించిరి. ధనికులు పేదలు అనుభేదములేకుండ మనుష్యులందరును ఎట్టి చేరిపని చేసినను అవమానము కలగదను ముఖ్య విషయము ఆజోడుమ చూడగానే అందరికిని బాగుగా బోధపడును.

ఆచార్యరాయగారి ఉపన్యాసము

రాయగారు 7వ తేదీని ప్రదర్శనమును తెరచిరి. "మహాత్ముడు వంగరాష్ట్రమును వదలగనే కలకత్తాలోని స్త్రీలును పురుషులునుగూడ విదేశీబట్టలపై మరల వ్యాపారాపితులై చలువేరయిండు లాకంపెసెవారి దుకాణము చుట్టును మూగుచుండుట చాలోచనీయము. వారు విదేశీయులవంచనకు లోనై ఆత్మవిశ్వాసమును కావించుకొనుచున్నారు. 1922-23 లో ఒక్క కలకత్తానగరమునందే 87 కోట్ల రూపాయల వెలగల విదేశీబట్టలు విక్రయింపబడెను. నిరడు 150 వేల రూపాయల వెలగల ఖద్దరు మాత్రమే విక్రయింపబడెను. ఈ యేడు రెండు లక్షల రూపాయల వెలగల ఖద్దరును అమ్ముగలుగుదుమని ఆశించుచున్నాము.

మిల్లులో నేయబడిన బట్టలను కట్టుటవలన ఆచార్యమిల్లులవలన చాల అనర్థములు కలుగుచున్నవి. ఖద్దరుసరిక్రమముఖ్యముగా నుండవలెను. అందుకు ప్రజలత్యాగమే ఆధారముగా నుండవలెను. మధ్యతరగతులవారు ముఖ్యముగా దీనిని నిలువలెను. లేనిచో బాతీయత కలుగుటకు దారి లేదు.

ఖద్దరువిషయమున జరిగిన అభివృద్ధి నిచ్చు మిగుల స్వయముగా తెలిసికొనవచ్చును. ఖాదీ ప్రతిష్ఠాను సర్వప్రజలకు సంబంధించిన సంస్థగాని ప్రత్యేకవ్యక్తులకు చేరినది కాదు. ఎల్ల వారును క్రొవంతనలేకుండ ఖద్దరు కొని ప్రతిష్ఠాపనను నిలుపగోరెదను." అని రాయగారు నుడిచిరి.

రెండవరోజున అనగా 8వ తేదీని శ్రీయత ఆర్. సి. దామోదరు మాజీకులంతరుతో ఉపన్యాస మొసగిరి. "ఈ దేశమునందలి నేతపరిక్రమ మిల్లులవలన నాశనము కాలెను. విదేశీవర్తులు స్వాధీనపరచై క్రూరకార్యములవలననే దానిని రూపుమాపిరి. అది నాశనముగటవలననే అత్యధికముగ దారిద్ర్యము ప్రాప్తమైనది. జాతీయ పరిజ్ఞానము గూడ అంతరించినది. ఖద్దరువలన అధికముగను రాజకీయముగనుగూడ మేలుకలుకును. గాన మిరందరును నూలువడుకవలెను ఖద్దరు కట్టువలెను" అని దామోదరు నుడిచిరి.

మూడవరోజున అనగా 9వ తేదీని హెచ్. ఎస్. షర్మార్యగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. "ఖద్దరును వ్యాపింపజేయు బాధ్యత యువకులయందే యున్నది. మిగుల క్రొవంతనలేకుండ పనిచేయవలెను. యువకులగు మిశ్ర చేయనిచో మరెవరు చేసెదరు? మిశ్ర ఉత్సాహమును భావనాక్రియును అంతరింప లేదనియే నేనునమ్మెదను. మిగుల పెద్దలకడకేగి ప్రతిమాలి బోధించి బీదలకొరకైన వారు ఖద్దరు కట్టునటుల చేయగోరెదను. ఖద్దరే జాతీయద్రుస్తు కావలెను. ఈ విషయమున విద్యార్థు లందరును ఏకీభవించి పనిచేయవలెను. అందుల కొక యువజన సంఘమును ప్రత్యేకముగా మీ రేర్పరపవలెను. రాష్ట్రములో ఖద్దరులేవలె మరీదేనిని ఎవ్వరును కొనుగూడదు. ఖద్దరుకొననిచో తమకు అవమానము కలుగునని భీతిచే ఎల్లవారును మనుష్యులకముగా ఖద్దరు కొనునట్లుచేయవలెను. విదేశీబట్టలను కట్టినవారిని పంచవహాపాతకులను చూచినటులే చూడవలెను. ఏలననగా వారు పేదలకు గొప్పహానిని కలిగించుచున్నారు." అని ఆశ్చర్యపడు నుడిచెను.

కర్రసాము

9వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు కర్రసాము (చెడి) జరిగినది. మధ్యగా ఆవరణ కట్టిరి. ఆవరణలో మొనగాల్డు సాముచేసిరి. చుట్టును వేలకొలది జనులు చేరి చూచుచుండిరి. పూర్వకాలమున వంగరాష్ట్రమునం దన్ని తరగతులవారును ముఖ్యముగా కర్రసాము చేయుచుండెవారు. దీనిని విద్యాధికులందరును గూడ చేయదగినది. నిరపాయమైనది. సకలాలగములకును మంచి పరిక్రమ కలుగును. ఇట్టి సాము చాల ముఖ్యమైనది. ఆత్మరక్షణమునకును ఆరోగ్యమునకునుగూడ నిది మంచి సాధనము.

11వ తేదీ శుక్రవారమునాడు జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీమతి సరళాబాలాదేవిగారు ఖద్దరునుగూర్చి గంభీరపన్యాసము నొసగిరి. నేను ఖద్దరును ప్రేమించెదను. ఏలనన ప్రజలకు గల స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమున కది చిహ్నము. మేము బీదలముగాము, మేమును మానవులమే. మాహక్కులను ప్రకటించుకొనుకై మాకుగూడ నున్నది, అని మనము స్వప్రపరపవలెను. మాకు ప్రకృతికాస్త్రములు కళలు, నాజ్ఞయము మున్నగునవి యున్నటులే దేశీయవస్త్రపరిక్రమగూడ నున్నది. ముప్పదియేండ్లనుండియు దేశీయవస్త్రములనే కట్టుచున్నాము. కాని మహాత్ముడు దానికి నూతన వ్యాఖ్యానము చేసెను. అవి మనయిందల్లోనే తయారుకావలెను. వడుకునూలుతో చేతిమగ్గములమీదనే నేయబడవలెను. మనలో నిమిడియున్న ఆత్మకృత్తిని ఖద్దరు బహిరంగ మొనరించినది. అనగా మనలోనున్న కృత్తిని మనము గ్రహింపగలుగుటకు ఖద్దరు కారణ మైనది. భారతీయులకు అంగనిర్మాణకృత్తి కలదను విషయమును ఖాదీప్రతిష్ఠానువారు నివర్తనపూర్వకముగా చూపించి గలిగిరి. యువకులు సర్వవిధముల నీ సంఘమునకు తోడ్పడవలెను. యువకులు కాలిబంతుల. ఆటల కేగి ప్రతిపక్షులు పరాశతులై నచో సంఘసంఘములు. ఖాదీ ప్రతిష్ఠాను గూడ ఆటలో పాత పక్షమైయున్నది. మన మందరమును ఆ పక్షమునందే చేరి యున్నాము. ఈ పక్షమునకు విజయము కలుగునటుల మనము చేయగలిగినచో స్వరాజ్యసమరమునగూడ మనకు విజయము కలుగును. మీ రీప్రతిష్ఠాపనమునకు పలువిధముల సహాయము చేయగలుగుదురు. దానిలో ముఖ్యమైనది: మిగుల ఖద్దరును కట్టుట, యితరులకు బోధించుట. మిరందరును ఇటుల సహాయము చేసెదరా! అని దేవిగా రెడిగెను. (ఒకరు లేచి నేటి నుండి కేవల సహాయముచేసెదనని నుడిచిరి.) యువకులందరును నేడే ఖద్దరు భారణవ్రతమును పూనుటకు ప్రమాణము చేయవలెను. అటులే చేసినచో మనము దాస్యమునండియు అవమానమునండియు విముక్తులమగుదుము." అని ఆమెనుడిచెను. ఈ నెల 22వ తేదీవరకును ప్రదర్శనము జరుగును." అని 15వ తేదీని కలకత్తా కాలేజి స్పీచ్చరు 15 నుండి ఖాదీ ప్రతిష్ఠాను వారు మాకు వ్రాసిరి.

రుక్మణియే మీ యింటియందు 2128 వంట చేయనిండు

మామూప్రసిద్ధమైన రుక్మణి కుక్కరును ఉపయోగించి మీరు, మీ స్త్రీలు నంటచేయ కష్టమునుండి విముక్తులు గండు అన్ని కుక్కరులకంటెను ఇది శ్రేష్ఠకర మయిన. గొప్పవారిచే యోగ్యప్రతిక లివ్వబడియున్నది. దశమైన ఇల్లడిలేకులచే తయారుచేయబడి బాగుగా కళాయి చేయబడినది.

పెజాలు ధరలు

ఒకరికి	ఇద్దరికి	4 గురికి	6 గురికి	8 గురికి
రూ 18	రూ 18	రూ 22	27	రూ 33

వివరములు గల పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును.

Rukmani Cooker & Co.,
19 West Mida Church St, Royapuram Madras.

కమలామణి లేఖలు

వెల 6 అణాలు- డజను 3 రూపాయలు

గ్రంథకర్త:- బి. ఎ. బి. ఎల్, హైకోర్టు జజ్జిలు
రెంటాల. వెంకట శుబ్బారావు సుంతులు గారు

ఉద్యోగకారణమున విదేశగతుడైన భర్తకు కమలామణి వ్రాసిన యీ లేఖలు వట్టివలపు జాబులుగాక ప్రేమామృతము తోడ నిండి లోకాచార వ్యవహారముల విచిత్ర వర్ణనము కలిగియుండుటచే స్త్రీపురుషులకల్ల పకనీయములు. ఆన 1902 నం|| జూను మాసములోనివి యాంగ్లేయ భాషలో ప్రచురింపబడు (Kamala's Letters to Her Husband) ప్రపంచమెల్లడల వ్యాపించియున్నవి. చక్రవర్తి మొదలుగ లక్షలకొలది జనులు జదిపి క్లాఫించియున్నారు. తే ఖరూపకమయ్యను చదువ కట్టకధగాగన్నట్టి తుట్టుకు దకు కమలామణికి సంప్రాప్తముగు దుగ్గతి అత్యంతవ్యసన కరముగా నుండును. విశేషప్రతులు లేవు. విక్రొరియా డిపో, మైలాపూరు, మదరాసు

కర్ణశూల హరి

వెల సిసా 1-కి రు. 0-6-0

ఈ ద్రావకమువలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము కాటుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయముగను. 5, 6 బొట్లను చెవిలో పోసిన, బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమం

వేగు * కలరా

బౌద్ధములకు ప్రసిద్ధిగాంచెను

షేను, హైమాదీపానము (రిజిస్టరు)

షేను జ్వరములకును, అన్నివిధములైన జ్వరములకు రామబాణము సిసా 1 కి రు 1-4-0

శతధీతస్ఫురము. అన్నివిధములైన బొబ్బలకు సిసా 1 కి రు 0-14-0

కలరా, కర్మరూప్యస్థము } కెట్టు కలసి విహాసంజీవిని } రు 1-2-0

అన్నివిధములైన బలహీనములకు

జీవామృతము (రిజిస్టరు)

విద్యార్థులకును మోచానాపరులకును కులదైవము శ్రీస్త్రీలపాటి కల్పద్రుమును వృద్ధులకు సంజీవిని మరియు మెదడు బలపరచి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిపరచి శరీరమునకు బలమొనగుటకు దీనికి మించిన బౌద్ధరాజము వేరొకటిలేదు. సిసా 1 రు 3-4-0

ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చు వేరు, క్యాటలాగు వుచితము.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమం, పోస్టుబాక్సు నెంబరు 287, మదరాసు.

151, గోవిందప్ప బాయిని పిథి, మదరాసు.

బ్రాంచి:- 183 బ్రాడ్య్, మదరాసు.

అన్నిచోట్లను ఏజంట్లు కావలెను.

రాజ ప్రతినిధి స్టేటుకౌన్సిలును వీడ్కోలుపు ఉపన్యాసము

“హిందూస్థాన్ టైమ్స్ వ్యాఖ్య”

ఫిర్రీ, సెప్టెంబరు 18 — స్టేటుకౌన్సిలు నందు రాజ ప్రతినిధి గావించిన వీడ్కోలుపు ఉపన్యాసముపై వ్యాఖ్యచేయుచు “హిందూస్థాన్ టైమ్స్” పత్రిక దిగువవీధిని వ్రాయుచున్నది:—

స్టేటుకౌన్సిలు కార్యభారములను పరిపూర్తిగావించెను. తిక్కలముగ సభ్యులు రాజప్రతినిధి సన్మానముల బొందగలిగిరి. రాజప్రతినిధి స్టేటు సభ్యుల సౌమ్యభావములను, నిర్భీతిని గురించి పాడినపాట తెలిపి వింత గలిగింపెను. గౌరవనీయుల సభ నిరంకుశవాదుల సభగ బరిగమించెను. స్వచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యముల సరికట్టి, ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును మంజూరు చేయుటయే గాక దయరు పరిపాలనను స్టేటుకౌన్సిలు ఆమోదించెను. రాజ్యాంగ యంత్రమును క్రమముగ కొనసాగించుట యందు సంకేతపత్ర స్టేటుకౌన్సిలు పురోభివృద్ధికి, మిగుల ఆంతరాయములను గలిగించుచున్నది. రాజ్యాంగ చక్రమును సక్రమముగ స్టేటుకౌన్సిలు దిరుగనీయక ఆటంకములను గలిగించుచున్నది. స్టేటుకౌన్సిలు గావించు ప్రంభనమునకు ప్రతిక్రియను గనుగొనవలయును రాజ్యపు ఎన్నికలు ప్రతిక్రియను గనుగొనుటకు మంచి అదను గలిగించుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బర్మా గవర్నరు

రంగూను, సెప్టెంబరు 18 — సెప్టెంబరు 29 వ తేదీన బర్మా గవర్నరు మెయిస్ట్రో సందర్శింపజేస నున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరు సింధు పర్యటనము

కరాచీ, సెప్టెంబరు 18:— డిశంబరు 16-వ తేదీ మొదలు 22-వ తేదీ వరకును సింధుదేశమందు బొంబాయి గవర్నరు సంచారముచేయునని అధికార ప్రకటనము గావింపబడెను. కరాచీ, హైదరాబాదు, సుక్కూరు, షికారుపురం, మిరుపురాలను గవర్నరు సందర్శించును. కరాచీయందు గవర్నరు రెండు దినములు గడపును. (ఆ. ప్రె.)

బెలియం రాజదంపతులు

డార్జిలింగుకు పయనమైరి

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:— గవర్నరు లిట్టనుతోను వారి భార్యతోను కలిసి బెలియం రాజదంపతులు నేటియందయమున బారక్కురుకు వెళ్లి అచ్చటినుండి మధ్యాహ్నము ప్రత్యేకపు రైలు బండిలో డార్జిలింగుకు పయనమైరి. రాజదంపతులను వెల్లుచుండగా చూచుటకై సియాల్ డా స్టేషనుకు వచ్చిన స్త్రీ పురుషులందరును నిరాశకెందిరి. ఉదయమున రాజదంపతులు కలకత్తానుండి వెల్లునపుడు విలియంకోటనుండి 31 ఫీరంగులు ప్రేల్పుబడెను. (ఆ. ప్రె.)

దేవళములు-తీర్థముల సంస్కరణ సంఘము

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 18:— తీర్థములు, మఠములు, శ్రీశ్రీములు, దేవళముల వ్యవహారములను సంస్కరించుటకు స్వామి సచ్చిదానందగారి అధ్యక్షతక్రింద నౌకకమిటి యేర్పడెనని హరిద్వారవార్తలు దిలుపుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

బర్మా శాసనసభ అంత్యసమావేశము

సెప్టెంబరు 21 వ తేదీన సమావేశ మగును

కార్యక్రమాంశములు

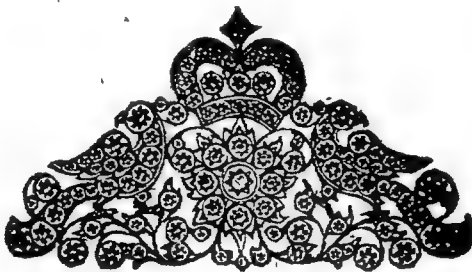
రంగూను, సెప్టెంబరు 18:— బర్మా శాసనసభయొక్క కడపటి సమావేశ మింక 21 వ తేదీన ప్రారంభమై 28 వ తేదీన పరిసమాప్తమగును. బర్మీలర సేరస్థులను దేశమునుండి వెడల గొట్టుటకు నిర్ణయపడిన చట్టము అధికారుల కార్యక్రమాంశ మందు మిక్కిలి ముఖ్యమైన అంశము. విద్యాకాళిగౌరకు కార్యదర్శిని నియమించు విషయమై ప్రతిపాదించబడు తీర్మానము చర్చింపబడును.

రంగూను అద్దెనట్టము అసభికారుల కార్యక్రమాంశము వందొకటి. ఈచట్టమును కాపగ్నాకుగారు దెచ్చుచున్నారు. రాజకీయ తైదీలను విడుదలు, బహిష్కారచట్టముక్రింద నిర్బంధింపబడినవారలను వదలివేయుట, టెనాసిరి, ఆర్కాను ప్రాంతములను భారతదేశముతో గలపింపబడినందు యిండియా బర్మాలకు గల ఆర్థికసంబంధమును విచారించి రిపోర్టుచేయుటకు కమిటీని నియమించుట, గుజ్జపుపండులందు పై పండులు గాచుట నిషేధించుట. బియ్యముపై ఎగుమతిపన్ను, పెట్రోలు, కిరసనాయులపై ఎక్సైజుపన్ను బోకు షిప్పించుట మొదలగు విషయములపై అసభికారులు తీర్మానముల బ్రతిపాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

వేల కుమందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలకురాచిన పేలు ఈసీ నశించును. చరకమునకు వెండ్రుకలకువోని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగునని అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

మాకాతాదారులకు అనేక సదుపాయములు గలవు
పుష్కరాగకమలములకు కెపులకు
నవరం బంగారుకు, సీమవెండికి
పూచీ నిచ్చెదము

తృప్తికరముగాలేకున్న వాపసు
తీసుకొని వైక మిచ్చెదము.

మావద్ద సవరబంగారు సీమవెండి, మేలైన పుష్కరాగములు, మొదటితరము పట్టెకెంపులు, కుచ్చుకెంపులు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాళిమాలలు, మెడచెయ్యులు, ఒడ్డాగూములు వంకీలు, నాగవత్తలు, మల్లె మొగ్గలు, జడవిళ్ళలు, లోలాకులు, తోడులు, చంపసరలు, కెంపుఅడ్డీగలు, ఉంగరములు, అంటుపోగులు, బేసరులు, బులాకులు, పట్టెగొలుసులు, చుట్టుగొలుసులు, మిరియాలగొలుసులు, కంచములు, గిన్నెలు, ఉద్దరిణ్ణీలు, పలువిధ వేడుక సామానులు యివి, యవి యననేల ముక్కుపుడుక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతి స్వల్పకాలములో తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మానమృకమును పరిశీలింపుడు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలనర్తకులు చైనాబజారుగోడ్డు, మదరాసు.

జాగ్జీర్రాలు
లై ను స బ్బు
ప్రాక్షేషమందు అంతటను ప్రసిద్ధిచెందిన
టాయిలెట్ - డి - లూక్సు
అను అత్తరు
చర్మమునకు దానియొక్క అమోఘమైన సువాసనను
కలిగించి, ఉపయోగించి చాలసేపైన పిమ్మట
గాలిలో దాని సువాసన అద్భుతముగా వ్యాపించును.

ప్రతిచోటను వెలకుదొరకును లేక ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

ఎ. వి. ఆర్. ఎ. అడికప్పచెట్టి, 52, బందరువీధి, మద్రాసు.

చెన్నై పరి బహుధరలు

925-వ సం|| సెప్టెంబరు 19-వ తేది శనివారము

ధాన్యములు		
దసయ్యలు బా 1-కి రు 30 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
బియ్యముబహుధరలు	మొదలు	వరకు
మొదలు తెనాలి ,, రు 48 గలది రు	14 0 0	15 0 0
మొదలు తెనాలి ,, రు 48 గలది రు	15 8 0	16 0 0
మొదలు తెనాలి ,, రు 48 గలది రు	16 0 0	17 0 0
మొదలు తెనాలి ,, రు 48 గలది రు	8 12 0	9 0 0
మొదలు తెనాలి ,, రు 48 గలది రు	20 0 0	24 0 0
సాధ్యము వస్తువులు		
కందులు బస్తా 1-కి రు 205	12 8 0	13 0 0
సెనగలు ,, రు 11 12 0	12 8 0	
పెసలు ,, రు 18 8 0	14 8 0	
మినుములు ,, రు 15 4 0	16 8 0	
జలము ,, రు 8 8 0	9 0 0	
నూనెవస్తువులు		
మొదలు తెనాలి బా 1-కి	154 0 0	155 0 0
సెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా1-కి	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	54 0 0	56 0 0
పేరు సెనగనూనెగానుగ బా1-కి రు 182 మొదలు నూనె 180 0 0		
ఆముదము బా 1-కి	115 0 0	116 0 0
చిల్లరవస్తువులు		
చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)బా1-కి	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మొదలు 1-కి రు	45,50	
కాశహస్తీపాయకట్టు		50,55
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	55 8 0
చింతపండు బా 1-కి	50 0 0	77 0 8
ఇనుము		
కట్టారకం బా 1-కి	28 0 0	33 0 0
చదరం	28 0 0	36 0 0
రవుండు	88 0 0	45 0 0
లోహములు		
నెండి 100 తులంగు	72 0 0	75 12 0
బంగారము, తులము 1-కి	21 4 0	21 8 0
పవరము 1-కి		18 7 0
ఇత్తడి బా 1-కి	264 0 0	275 0 0
రాగి డిటా	280 0 0	281 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పా 1 గలది	85 0 0	85 4 0
దూది		
బోండాపెట్టుబారున 1-కి	రు 300 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0	
నూలు		
కోయిల్ పట్టి నెం 10 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	7 0 0	
మధుర నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	7 4 0	
మోరయేనుగ నెం 20	9 8 0	
బద్వాక్ నెం 24 $\frac{1}{2}$	9 12 0	
14 $\frac{1}{2}$ క్విలక్ పట్టి	7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యాకె	9 4 0	
నెం 22 ,,	9 12 0	
నెం 12 $\frac{1}{2}$ బెన్ని పర్క. ను	8 0 0	
నెం 14 $\frac{1}{2}$,,	8 4 0	
నెం 12 $\frac{1}{2}$ అలెన్సు	7 2 0	
నెం 12 $\frac{1}{2}$ కొయిలుపట్టి	7 8 0	
నెం 22 $\frac{1}{2}$ రంగవిలాస	9 4 0	
నెం 14 $\frac{1}{2}$ రాధాకృష్ణుడు	7 2 0	

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము
 "కామశాస్త్రమునకు" గలదు. ఆశోగ్యము, విశ్వరూపు,
 శ్రీభివృద్ధి మొదలగువాటినిగూర్చి సలహా యిచ్చు గ్రంథము.
 150 పుటలు గలది. మినీవద్ద లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు.
 ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసిన
 వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
 శతంకనిగ్రహ ఔషధశాల,
 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

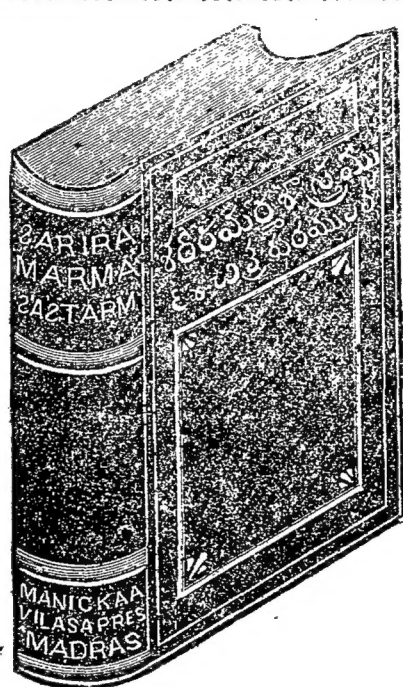

VIGOL
Can Be YOL

"నెల్" "వన్" దన్"

ఈ డివ్యావధము శ్రీ పురుష
 జాతులకుసంఘమిందుకేరీరబహిరత,
 శుక్లనష్టము, నపుంసకత్వము, స్వప్నస్థులనము, అతి శ్రమి సంభోగము
 మున్నగువాటిచే కలిగే చిక్కినవ్యాధివిహములకు నిస్సంశయముగ నివారిణి
 ఇందులో ట్రిటివ్ (ఫార్మకోపియ) ఔషధ గ్రంథములవల్ల బయలుపడిన
 మిక్కిలి సుకుమార సుప్రసిద్ధ బలవర్ధకౌషధముల (టానిక్కులు) ముఖ్యుగా
 సందోహముల గ్రహించి చేర్చబడియున్నది. అట్టిపట్టుచే కుడియైన యీ
 "వన్" అను సిద్ధావధము, వహిన రసవాద (Chemistry) వైద్యవిశిష్ట
 శాస్త్రము (Therapeutics)ల విషయ చర్చలతో బయలుపడిన నరసులకు
 పట్టులమును కలిగించు టానిక్కులలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమమైనది.
 అతిబలహీనముగా నున్నప్పుడు "వారో" ను సైపుతకు వాడవందన్ 30
 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి రు 2-0-0 వారో బుడ్డి 1 కి రు 2-0-0
 ప్యాకింగు, తపాల్ ఖర్చులు వేరు. ఇది ఈక్రింద కనిపారినవద్ద దొరకును:—
 మదరాసు రాజధాని
 సోల్ ఏజంట్లు

2154

దాదా అందు కో, కెమిస్ట్రీ, ఎస్.ఎస్.ఎస్. మదరాసు

నీకు కావలసినదియు, నీవుచూడవలెనని
 దీర్ఘ కాలమునుండి వెదకిన శాస్త్రమిదియే
శ రీ ర మ ర్త శాస్త్రము
 ఆంధ్రభాషయందంత పూర్ణమైన రహస్య శాస్త్రము
 ఇంతవరకు ఎవరినెవరు బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. ఇం
 దులో శ్రీ, పురుష లక్షణము, వాటియొక్క సరియైన యుప
 యోగములను, మొగ, ఆడ, శిశుత్వ త్రి వివరమును, శ్రీ, పురు
 షులకు కలుగువ్యాధులను, వాటిని పోగొట్టు చికిత్సలను, మహా
 ర్థులు సురక్షముగా పూర్వము వ్రాసిన సంసార సుఖరహస్యము
 లును బహుచక్రగా వ్రాయబడియున్నది. ఇది వివాహమైనవా
 రికిని ఇకమీద వివాహము చేసుకొను శ్రీ, పురుషులకు శ్రే
 ష్ఠమైన శాస్త్రము. తప్పక ప్రతిగ్రహస్తుడును చదివి తీరవలెను.
 పి. వి. ఖర్చు 5 అణాలు.
64 చిత్రపటములతో ధర రూ. 1-0-0
 ఎం. ఎస్. నరస్వతి అందు కంపెనీ.
 నెం. 9 ఆరుముగంపిడి, సాహుకారుకేట, పోస్టు మదరాస్.

ఉత్తరములచే మీవ్యాపారమును వృద్ధిజేసికొనుడు

దీనిని మీరు చేయగలరు. మీ రిదిగువ తెలుపబడిన పుస్తకములో ప్రకారము వ్రాసిన
 తప్పక మీ ఉత్తరమువలన మీకు మంచిలాభము గలుగును

K. M. BANERJEE'S.
 Mercantile and Mail Order Letters and Methods.

మీకు అన్నివిధముల వ్యాపారములందును మీకెట్లు లాభముగలుగునది తెలుపును. వ్యాపారము, ప్రకటనలు, ప్రాధికం
 చుట, ఉద్యోగము, వసూలుచేయుట మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు ఎట్లు వ్రాయవలసినది యిందులోగలవు.
 మెయిల్ ఆర్డర్ బిసి నెస్ నందుగల రహస్యములన్నియు నిందులో గలవు. తొమ్మిది పూర్తిభాగములు ప్రస్తుతకాలమందు
 వ్రాయు ఉత్తరములపద్ధతి, యేపద్ధతుల ననుసరించి ఉత్తరములు వ్రాయవలసినది, సాధారణముగానుండు మాదిరిలు, విక్రయం
 చుట, ప్రచురించుట మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు, వ్యాపారమును అభివృద్ధిజేయుటకుగల రహస్యములు, ఎట్టివ్యాపా
 రమునైనను సాచ్చుజేయుట, అప్పులు వసూలుచేయుట, వర్తకసంబంధమైన గురుతులు, లెక్కలు మొదలగునవి విపులముగా
 నిందు తెలుపబడియున్నవి.
 మార్గ కొలది ఉదాహరణములు, ఉత్తరములమాదిరిలు ఇందులో గలవు. ప్రతి 1 కి ధర రు. 3-0-0
 వి. వి. చార్జీ ప్రత్యేకము.

Industry Book Depo Shambazaar, Calcutta.

ఇసనోఫెలిని (Esanofele) పుచ్చుకొని,
మలేరియా (Malaria) అందుచే గలుగు అపాయము
 నుండి తప్పించుకొనుడు.

ఇది మలేరియాకు గొప్ప సిద్ధావధము, రానీయక ఆటంకపరచును.
 రానీయక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయంకాలములందు ఒకమాత్ర వంతున నేవించిన
 చాలును.
 బిడ్డలకు ఇసనాఫెలినాను వాడుడు.
 ఇదే మాదిరిగా ముందు ఔషధములను చూచి మోసపోకుడు.
 కెమిస్టు లందరినద్దను దొరకును. లేక ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Messrs. Gorie, Ltd,
P. O. Box No. 159, Bombay

బోంబే క్రానికలు ప్రశ్నలు

ఆచార్య గిద్దానగారి ఉత్తరములు

(1) క్రిడు:—దీనిని మార్చ నవసరములేదు. దౌర్జన్య క్రియులను మాత్రమే యీ కాలగ్రెసు మతము (క్రిడు) బహిష్కరించినది. తదితరులు అహింసాభావమువలనను అభిమానమువలనను కాలగ్రెసును వదలిరి.

(2) చందా:—నాకు నూలుచందా యిష్టములేదు. ధనము చందాను యేర్పరచవలెను. నూలుచందా నిచ్చువారిని గూడ కాలగ్రెసు స్వీకరింపకాబూరు సంపాదించ గలిగినచో నాకెట్టి ఆక్షేపములు లేదు. ఇతరపక్షమువారి అభిప్రాయమును గూడ గౌరవించుటయే ప్రజా సత్తాక భావము.

(3) శాసనసభలు:—శాసనసభలలోని పనినిగూడ కాంగ్రెసువారే పరిశీలింప దలచిననుగూడ నేను కాంగ్రెసును వదలిపోను గాని శాసనసభలయందు నాకుగల అపనమ్మకము మరింత దృఢముగనునే యున్నది.

(4) కాంగ్రెసువిధానము:—1. నూలుచందాకు నేయుట పెద్ద నిత్యున కొనసాగవలెను. 2. జాతీయ విద్యాలయము స్త్రీల విద్యాకాలము విస్తారముగా నెలకొల్పవలెను. 3. స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా కాంగ్రెసుసంఘము నేర్పరచవలెను. 4. అన్ని పక్షములవారును కలిసి భావిపరిపాలనా పద్ధతుల నిర్ణయింపవలెను. చిన్నచిన్న పద్ధతులను కొనసాగించుటకు చిన్నపక్షములకు స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెను. 5. చివ్వికభటోద్యమమును విస్తరింపజేయవలెను. కరీరవ్యాయము (డ్రై)ను జాతీయముగాను నిర్బంధముగాను చేయవలెను. 6. శాసనసభలలో మంత్రిపదవులను స్వీకరింపవలెను. మ్యూనిసిపాలిటీలు మున్నగు స్థానిక సంఘములలో పనిచేయుచున్నటులే శాసనసభలలోను ప్రజాయత్ర కాఖిలలో పనిచేయవలెను. ప్రభుత్వాయత్ర కాఖిలముత్రము ప్రతిఘటనమును జరుపవలెను.

5. చట్టసమితి మన ఆందోళనము—శాసనోల్లంఘనము గూడ చట్ట సమితిమన ఆందోళనమునందే చేరును అని అంగీకరించినచో బ్రిటిషువారు మనకు తప్పక స్వాతంత్ర్యము నిచ్చెదరు.

6. పన్నులను చెల్లించకుండుట—ఇట్టి ప్రతిఘటన మిప్పుడు జేయునం దంతటను యేకకాలమున జరుగ కలెదదు. ఒక సంవత్సరము నాటి కెట్టి మార్పులు కలుగునో యిప్పుడు తెలుపజాలము. ఎన్నికలలో పన్నులను నిరాకరించుట యను పక్షముపై ఓట్లు నుబవయుట కేవలము అసంభవమనియే నేను తలచుచున్నాను. శాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షమువారు దొరతనమువారి ఆధిక ప్రత్యులను నిరాకరించి యిట్టి పరిస్థితులను కలిగింపదలచిరి గాని అది సాగలేదు. నేటియులు నిర్ణయాలుగా నీ యుండిరి.

(7) విదేశీబట్టలు— 1920 సం॥ కేయు నేను విదేశీబట్టలను మిల్లుబట్టలను గూడ వదలివేసితిని. ఇకనుండుగూడ వానిని మరల కట్టను. శుభ్ర బద్ధుడనే కట్టుచుండును.

(8) మంత్రిత్వము— శాసనసభలకు వెళ్లుటకే నిశ్చయించినచో మంత్రి పదవుల సంగీకరింపవలె ననియే నా అభిప్రాయము.

(9) అధిక ప్రత్యుల నిరాకరించుట— 4 వ ప్రశ్నకిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునే చూడు.

(10) పన్నులను చెల్లించకుండుట— ఈ పక్షము ప్రకారము ఎన్నికలలో ఓట్లను బడయజూచుటకు నే సంగీకరింపను.

(11) స్వరాజ్యపక్షము— నిర్వాహిధానము— స్వరాజ్య పక్షమువారు నిర్వాహిధానమును గూర్చి దీక్షగా పనిచేయలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్వాహిధానము ననుసంగీకరించినవారిలోగూడ కొందఱాపక్షములో చేరలేదని నేనెరుగుదును. అభివృద్ధి కలుగవలెనని సాధ్యగూడ నిర్వాహిధానమును శ్రద్ధగా కొనసాగింపవలెను. స్వరాజ్యపక్షము వారు త్రికరణయా ఏకరీతిని పనిచేయుచున్నచో నైతిక అసహాయవాదులుగూడ స్వరాజ్యపక్షమున చేర విలసిను.

(12) అన్ని పక్షములు—స్వరాజ్యవిధాన స్వరూప నిర్ణయమునం వన్ని పక్షములును ఏకీభవించుటకును పరపక్షవిధాన సహనమునకునుగూడ అవకాశము కలదు. అదిబయటగూడ అవసరమే. అంతకుండు అధికముగ ఏకీభావము కష్టసాధ్యము. అని ఆచార్య ఏ. టి. గిద్దానగారు మాకు వ్రాసిరి. (బొంబే క్రానికలు)

అజీర్ణ వ్యాధి కి తప్పక

గుణమిచ్చు నివారిణి.

బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా (Bisurated Magnesia) సాధారణముగా పులుపుచే గలుగునట్టి ఉదర సంబంధ వ్యాధులు, అజీర్ణము మొదలగు వాటికి తప్పక గుణమిచ్చును. బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా (Bisurated Magnesia) చెరువు చేయునట్టి పులుపును పొందవోలి, మరియు పులుపును ఆటంకపరచి వ్యాయమార్గముగా బాధకరమైన ఈ వ్యాధులను పారదోలును. ఇది వైద్యులచే సిఫార్సు చేయబడినది. అనేక గొప్ప వైద్యశాలలందు వాడబడుచున్నది. బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా (Bisurated Magnesia) అతి త్వరలోను, భద్రముగాను అజీర్ణ సంబంధమైన వ్యాధులను కుదుర్చునట్టి దివ్యవ్యధము.

'BISURATED' MAGNESIA

చూర్ణముగాను, బిళ్ళలుగాను దొరుకును.

ప్రతి బౌద్ధమతానునందును, స్టోరునందును దొరుకును.

ఎత్తక **BISMAG** గురక.

2192

మీరు మోసపోకుండుటకై ఈ గురుతును గమనించుడు.

***** గుణములలో శ్రేష్టము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో సరసము!!!

రాజేశ్వరి

బోర కృష్ణబుచ్చి

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపునత్తులు, అన్ని రకముల పబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

మీ డైరీయందు జరూరు, ముఖ్యము

అని వ్రాసియుంచు కొనుడు

11 జ్యూయల్సు, బ్రిడ్జి మూవ్ మెంటు రోల్డుగోల్డు ముంతేతి గడియారము.

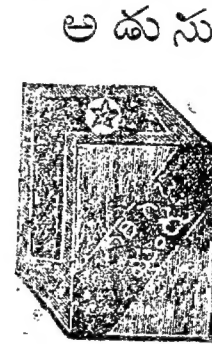

ఇది క్రొత్తమాదిరి ముంతేతి గడియారము. శ్రేష్టమైన మెకానిజము, అద్దమునందు ఆరేబిక్ లేక రోమన్ సంఖ్యలుగలవు. దీనినివిారుబాగుగా పరిశీలించు. పూర్తి తృప్తినిచ్చును. చూచుటకు సవరంబంగారమువలె నుండును. మరియు అందముగానుండును. కాలమును సరిగా చూపును.

5 సం॥ రమలనరకు పూచీనియ్యబడు గడియారము 1 కి ధర రూ 12-8-0, లీవర్ మూవ్ మెంటు 10 జ్యూయల్సుగలది, 1 సం॥ రమ పూచీనియ్యబడు గడియారము బంగారుగిల్లెటి 1 కి ధర రూ 18-4-0, 18 క్యారెట్లు రోల్డుగోల్డు ముంతేతి గడియారము 1 కి ధర రూ 9-0-0, జగ్గునీ అలారం టైంపీసు 1 కి రూ 5-0-0, జగ్గునీ డబుల్ డేట్ అలారం టైంపీసు 1 కి రూ 6-0-0, టైంపీసు 1 కి రూ 2-4-0.

క్రొంచి పడకగది రంగల ప్రేమసంబంధమైన ఫోటోలు 12 కి ధర రూ 2-4-0. ఈ సెకను విలాసమునకు వ్రాయుడు.

EMERALD WATCH Co.,
PARK TOWN MADRAS.

నీళ్ళలో తిరుగుటవల్ల కాలిక్రేస్తుల మధ్యమున కలుగు అడుగుపుండ్లకు యీ బౌద్ధమత చాల శ్రేష్టమనినది. యింక యితర చర్మవ్యాధులకును పువయోగింప వచ్చును.

బుడ్డి 1 కి 9-8-0

తపాలుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమరావతి యేజిస్సీ,

పార్కుటవును, మద్రాసు.

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి ప్రసిద్ధ గ్రంథములు

నాట్యాలంబుజము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0 విమర్శక పారిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0 నాట్యశాస్త్రము 1-8-0 (అచ్చులో నున్నది) వి. పి. బొప్పేటి ప్రత్యేకము.

మానేజరు, విద్వాంసలయము,

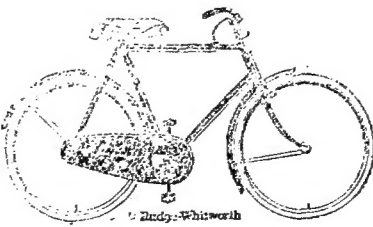
బందరు.

Rudge-Whitworth

Britain's Best Bicycle

మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన బైసికిలును ఉపయోగించుటకు విలున్నవృద్ధుల ఎల్.మి.రు కప్పడకి నడచెదరు

611

రజ్జి విట్ వర్త్ మాడల్ డి లక్సు నెం 8 రు 1 కి ధర రూ 190 నుండి 180 లకు తగ్గించబడినది. రజ్జి విట్ వర్త్ ఏరోస్పెషల్ నెం 1 రు ధర రూ 160 నుండి రూ 140 కు తగ్గించబడినది. రజ్జి విట్ వర్త్ స్టాండర్డ్ నెం 26 రు ధర రూ 130 నుండి 120 లకు తగ్గించబడినది.

ముఖ్యగమనింపు:— సరసమైనలాండర, గంటకూడ ఇనాముగా సరఫరా చేయబడును.

సోల్ ఏజంట్లు:— ఇంగ్లీషు నైకిట్ మోటారు & ఇంపోర్టింగు కంపెనీ,

బ్రాంచిఆఫీసు: నెం. 3 మహాంటురోడ్డు. 1 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

న ర సా పు రం

(స్వకీయ విలేఖరి)

కల్పకరుగారిమీద దావా

సెప్టెంబరు 17:—మా ముససలు కోర్టులో యీమధ్య నాటి ఆయన చెన్నాప్రగడ రామచంద్రయ్యగారి తరపున వకీలు బుద్ధిరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారు ఒక వ్యాజ్యమును దాఖలుచేసిరి. అందులో ప్రతివాదులు (1) మాజిల్లా కలెక్టరు టాడ్ దొరగారు (2) నరసాపురం డివిజన్ సబ్ కలెక్టరు శెంగోదాయక్ గారు (3) మాతాలాకా తహశీల్ దారుగారు (4) మొగల్తూరు ఫిర్కా రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరుగారును ఆయి ఉన్నారు. ఎనుబది సంవత్సరములకుపైగా నుంచి అనుభవించుచున్న య 2.72 కెంటు భూమినుండి చెన్నాప్రగడవారిని తొలగించవలెనను ప్రయత్నములే యీదావాకు కారణమై యున్నది.

గోదావరి డెల్టా ప్రజలు రోగపీడితులు కారా? రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీ - సెప్టిక్కు చెరువునీరు

12-వ సెప్టెంబరు 1925 తేదీని జరిగిన మాపట్టా మునిసిపల్ సంఘసభలో ఈక్రింది తీర్మాన ముమోదించబడెను.— “జడ్డిగారిబంగళా మొదలుకొని ఉల్లితోట వీధివరకు ఉన్న పాతచూరునుండి గోదావరి ఒడ్డుకు చేరే మురికినీరును, గోదావరిలో పడకుండా పోతగట్టుయొక్క తూర్పుకాలున ఒక తూమును ఆర్జునాలేజిదాక కట్టించుటకున్న ఆ మురికినీరును ఆ తూముగుండా ప్రవహించునట్లు చేయుటకున్న, ఆర్జునాలేజి ప్రక్కనున్న లంకలో ఒక సెప్టిక్కుచెరువు కట్టుటకున్న యీ సెప్టిక్కుచెరువులోనికి యీ మురికినీరు పోవుటకున్న అటుపిమ్మట కొంతకాలమునకు, గోదావరిలోనికి పోవుటకున్న తగిన ఏర్పాటులు చేయవలసినదిగా కానిటరీ యింజనీరుగారు చేసిన సూచనలను సభవారు అంగీకరించిరి.” కానిటరీయింజనీరుగారి సూచనలలో కొంతమార్పు అవసరమని డాక్టరు పాలకో డేటి గురుమూర్తిగారు చెప్పిరి. గోదావరిలోనికి కాక ఆవలోనికి పోయేటట్లు ఏర్పాటు చేయించమని వారు సవరణను తీసికొని వచ్చిరి. గోదావరిలోనికి అట్టి నీరు పోయినచో గోదావరి డెల్టా ప్రజలు రోగపీడితు లగుదురని కూడ వారు తెలియజేసిరి. సెప్టిక్కుచెరువులో నీరు గోదావరిలోనికి పోకూడదని వాదించి, సెప్టిక్కు చెరువులో నీరు ఎంత జాగుచేసినను పూర్తిగా బాగుపడ దను, విషపురుగులను గోదావరిలోనికి పోనిచ్చి డెల్టా ప్రజల రోగపీడితులుగా చేయుట అక్రమమనియు, అధర్మమనియు, కూడ వారు చెప్పిరి. కాని వారి సవరణ త్రోసి వేయబడెను.

ఈవిషయము చాలముఖ్యము. గోదావరి డెల్టా చిన్నది కాదు. భీమవరము, తణుకు, నరసాపురం, కాకినాడ రామచంద్రపురం, రాజోలు, అమలాపురం, కొంతవరకు ఏలూరుతాలూకా ప్రజలు యీ సెప్టిక్కు చెరువువలన బాధలకు లోనగుదురు ఇన్ని తాలూకాల ప్రజల ఆరోగ్యవిషయము కాన బాగుగా ఆలోచింపవలసి యున్నది.

కాన ఈవిషయమును గూర్చి రాజమండ్రి పురపాల సంఘమువారు తిరిగి ఆలోచించి డెల్టా ప్రజల ఆరోగ్యమును కాపాడెదరుగాక యని నమ్ముచున్నాను.

ఆంధ్రజిల్లాల కరణముల ప్రత్యేకసభ

6 తేదీని పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా తణుకు గ్రామములో ఆంధ్రజిల్లాల కరణముల ప్రత్యేక సభకు ఆహ్వానసంఘ మేర్పాటు కాబడినది.

ఈ సభ తణుకుగ్రామములో విలేజి ఆఫీసర్స్ శిల్డింగు హాలునందు, ది 4 అక్టోబరు 1925 సం॥ తేదీని జర్నలుటకు తీర్మానించడ మయినది.

సత్తిరాజు వెంకటసుబ్బారాయుడు

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

మీకు తెలియునా

వేలకువేల బిడ్డల శరీరము శుభ్రవ్యాధిగల ఆవుపాల నిచ్చుటచే పూర్తిగా చెడిపోవక నుండినప్పటికిని, అనారోగ్యమును చెందుచున్నది.

ఈ అపాయములేక తన బిడ్డ ఆరోగ్యముగానున్నదని తల్లి కెట్లు తెలియును? అపాయములోనికి పోకుండుటయే శ్రేయస్కరము.

బిడ్డకు గ్లాస్కో యివ్వవలెను. గ్లాస్కో పాలను డబ్బాపై గల పద్ధతి ప్రకారము వేడినీళ్లను కలిపి మిక్కిలి సులభముగా తయారు చేయవచ్చును. మ రేదియు కొన నవసరము లేదు.

మీ వైద్యుని అడుగుడు.

(3)

గ్లాస్కోచే నాలుగురాజకుటుంబముల బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి బోకుగా సరఫరాచేయువారు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొన్నిరేటు చేయబడినవి.) కపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు

ఇది చరమునకు

సూర్యరశ్మివలె మెరుగు నిచ్చుటయే గాక, చర్మమును యిచ్చటి శీతోష్ణసిద్ధి ననుసరించి కాపాడుచుండును.

“కోబ్రా” రంగులను అనేకమంది పరీక్షించిరి. అనేకరంగులు వచ్చుచున్నవి. పోవుచున్నవి. కాని “కోబ్రా” రంగులు మాత్రము స్థిరముగ నున్నవి. కారణము సామాన్యము వాడుకొనుట సులభము. ఆరోగ్యమును గలిగించునట్టిది. ఎల్లప్పుడును ప్రకాశించునది.

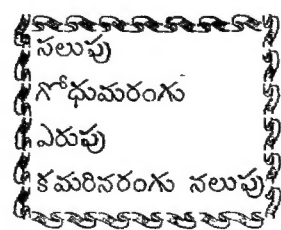
కోబ్రా

బూట్సు రంగులు

తయారుచేయువారు

బెత్ అండ్ పాట్, లిమిటెడ్.,

వాల్ పోర్డు, ఇంగ్లాండు, (3)

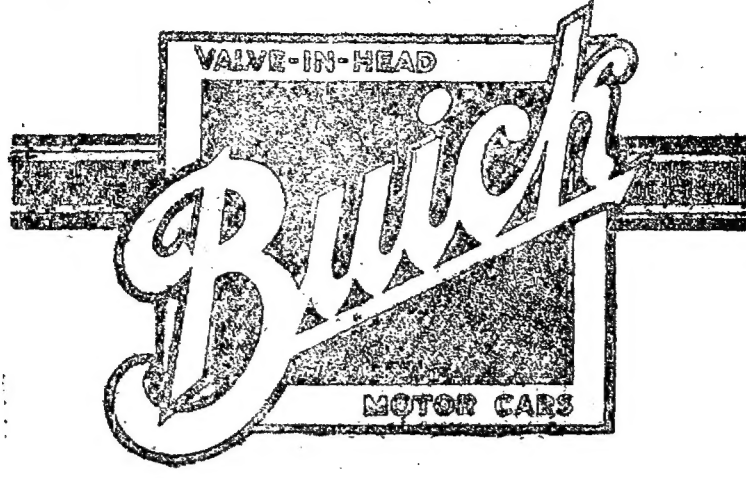

వాణిముద్రాక్రమాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండువనులు, రబ్బరుప్లాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

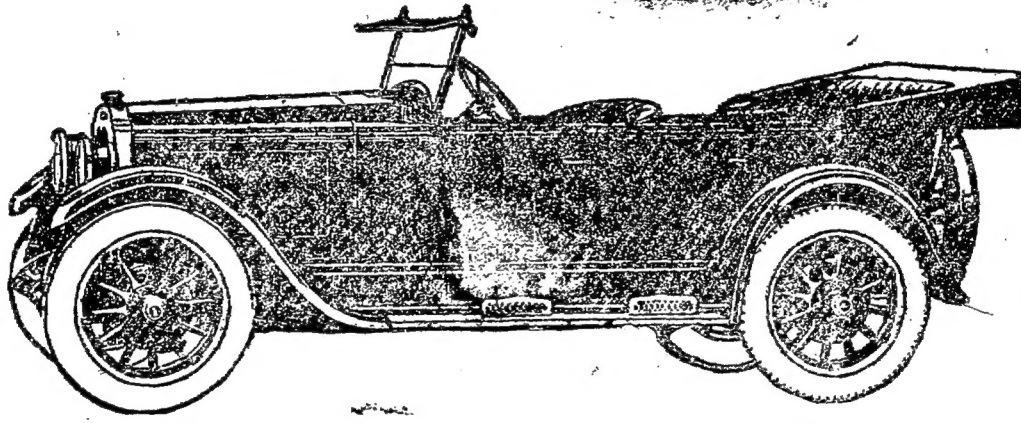
(609)

ఎం.కే.వింగు

బుయిక్

స్టాండర్డు టూరింగు మాడలు తగ్గుదల ధరలు.

ప్రస్తుతము ధర రూ॥ 5,200 మద్రాసునందు యివ్వబడు ధర.

హారకుస్థలము:

సింపున్ అండుకో. లిమిటెడ్;

మదరాసు, ఉదకమండలము.

లేక

వి. జి. ఆస్క్విత్ అండుకంపెనీ
బల్లారి
కడప, కర్నూలు, అనంతపురం
విజయం

ఇంగ్లీషు సైకిల్ అండు
మోటార్ ఇంజనీరింగు
కంపెనీ
కాకినాడ.

పి. సారయ్యబదర్సు,
మోటారు సర్వీస్
నర్సరావుపేట
గుంటూరు జిల్లా